

জীৱনৰ বাটত

এক চিন্তা

খালী পৃষ্ঠা

জীৱনৰ বাটত

এক চিন্তা

গোপাল জালান

প্ৰকাশক
নিষ্ঠা-চাৰু প্ৰকাশন
গুৱাহাটী, অসম

Jeevanar Batot Ek Chinta

A collection of Assamese articles
written by **Gopal Jalan** and Concept
planning and design by **Moonjyoty Saikia** behalf of
Nistha-Charu Publication, Guwahati, Assam.
First Edition : December, 2011, Price : Rs. 70/- only

জীৱনৰ বাটত এক চিন্তা

প্ৰকাশক

নিষ্ঠা-চাৰু প্ৰকাশন, গুৱাহাটী, অসম

দূৰভাষ : ৯৮৬৪০-৩৮৮১৪

গ্ৰন্থস্বত্ব

© প্ৰকাশকৰ দ্বাৰা সৰ্বস্বত্ব সংৰক্ষিত

প্ৰথম প্ৰকাশ

ডিচেম্বৰ, ২০১১

ৰেটুপাত

অনুপম ভৰদ্বাজ

ডিজাইন আৰু লে-আউট

শ্যামল গোস্বামী

মূল্য : ৭০ টকা

মুদ্ৰণ

প্লে'অন ডিজাইন ষ্টুডিঅ'

চানমাৰি, গুৱাহাটী

উৎসৰ্গা

বৰেণ্য শিল্পী ড° ভূপেন হাজৰিকা

আৰু

ৰামায়ণী সাহিত্যৰ কাণ্ডাৰী মামণি ৰয়ছম গোস্বামীলৈ...

লেখকৰ একাষাৰ

কেতিয়াবা কিছুমান কাম নভবাকৈ হৈ যায়। আগমুহূৰ্তলৈকে যিটো কথা মনলৈ অহা নাছিল, কাৰোবাৰ অনুপ্ৰেৰণা পালে সি নিমিষতে সক্ৰিয় হৈ উঠে। জীপাল হয় মনটো। কিবা এটা কৰাৰ প্ৰতি মনটোৱে বাৰে বাৰে জুকিয়াই চায়। দৈনন্দিন জীৱনত বহুতো কামেই সম্পাদন কৰা হয়। সেইবোৰ লিখি থ'লে এখন দীঘলীয়া পুথিয়ে হ'ব। তথাপি বাস্তৱ জীৱনৰ সৰু-বৰ বহুতো কথা ক'ব নোৱাৰকৈয়ে মানসপটত লিপিবদ্ধ হয়। এইবোৰ লাহে লাহে প্ৰাণ পাই উঠে কাৰোবাৰ প্ৰেৰণা উৎসাহত। বাস্তৱ জীৱনৰ ঘটনাৰাজি বিশ্লেষণ কৰি চোৱাৰ সময়কন উলিয়াব পাৰিলেই নিজৰ লগতে দহৰো উপকাৰ হয়। অভিজ্ঞতাৰ পৰা অৰ্জন কৰা জ্ঞানে জীৱনত স্থায়ী ৰূপ লয়। আকৌ এই জ্ঞান শব্দৰ ৰূপত প্ৰকাশ কৰিলে সেয়া কাৰোবাৰ বাবে হৈ পৰে কৰ্মপ্ৰেৰণা তথা জীয়াই থকাৰ ইন্ধন। বাস্তৱ জীৱনত ঘটি থকা ঘটনাবোৰ হ'ল মানৱ জীৱনৰ অবিচ্ছেদ্য অংগ। ইয়াক কোনোৱে পৰিহাৰ কৰিব নোৱাৰে। মোৰ

লেখাসমূহে কাৰ কিমান উপকাৰ সাধিব পাৰিছে সেয়া মই নাজানো। তথাপি লিখাটো মোৰ চখ বা নিচা। লিখো কোনো এক উদ্দেশ্য আগত ৰাখি। সেই উদ্দেশ্যৰে যদি এজন পাঠকৰো মনত প্ৰশ্নৰ উদ্ৰেক ঘটাব পাৰো, তেন্তে নিজকে ধন্য মানিম।

‘বিচ্ছূৰিত বৰ্ণালী’ত লিখাৰ বাবে এদিন বন্ধুবৰ মুনজ্যোতি শইকীয়াই ক’লে। তেওঁৰ অনুৰোধ প্ৰত্যাখ্যান কৰিব নোৱাৰি এটি নিয়মীয়া শিতান আৰম্ভ কৰিলে। ‘জীৱনৰ বাটত’। অৱশ্যে লিখিলেও এইবোৰ সংগ্ৰহ কৰি এখন যে গ্ৰন্থ উলিয়াম সেই কথা মনলৈ অহা নাছিল। এদিন বন্ধুবৰ শইকীয়াই ক’লে— ‘আপুনি এইবোৰ গোটাই এখন কিতাপ প্ৰকাশ কৰিব পাৰেচোন?’ ময়ো মনতে ভাবিলো। সেই সময়তে ‘নিষ্ঠা-চাৰু প্ৰকাশন’ নামৰ প্ৰকাশক গোষ্ঠীটোৱে মোৰ লেখাসমূহ সংগ্ৰহ কৰি প্ৰকাশৰ বাবে আগবাঢ়ি আহিল। লেখাসমূহ প্ৰকাশ কৰি উলিওৱাত আটাইকেইজনে যি সহায় আগবঢ়ালে তাৰ বাবে তেওঁলোকক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো।

সাম্প্ৰতিক সময়ৰ ঘটনা প্ৰবাহৰ লগতে জীৱনত লাভ কৰা কিছু অভিজ্ঞতাকে লেখাসমূহৰ মাজেদি প্ৰকাশ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছো। কাৰণ য’ত বাস্তৱ নাথাকে, সেয়া কেতিয়াও সপ্ৰতিভ হ’ব নোৱাৰে। বাস্তৱক শব্দৰ মাজৰে প্ৰকাশ কৰাটো দুৰূহ কাৰ্য। সময়ৰ পৰিৱৰ্তনৰ লগে লগে বাস্তৱ হৈ পৰে অতীত। আনহাতে, অতীতৰ ভেটি নাথাকিলে বাস্তৱৰ মূল্যও নাথাকে। সেইবাবে অতীতৰ ভেটি গঢ়ি উঠে বাস্তৱক সমল হিচাপে লৈ। ভৱিষ্যতো আৰম্ভ হয় বাস্তৱৰ পৰাই। তেনে অভিজ্ঞতাৰ চিত্ৰণ কৰাটো দুৰূহ লাগিব। এই গ্ৰন্থখন অতীত বৰ্তমান আৰু ভৱিষ্যতৰে সমল সমৃদ্ধ।

—গোপাল জালান

প্ৰকাশকৰ একাষাৰ

লেখক আৰু পাঠকৰ মাজত সম্পৰ্ক স্থাপনৰ মাধ্যম হ'ল প্ৰকাশক। লেখক এজনে অশেষ কষ্ট কৰি গ্ৰন্থ এখন লিখি উলিয়ায়; কিন্তু সেইখন ছপা নহ'লে, লেখকজনৰ স'তে পাঠকৰ পৰিচয় অসম্ভৱ। গোপাল জালানে লিখা প্ৰবন্ধ, নিবন্ধ আদি তত্ত্বগধুৰ লেখাসমূহ একগোট কৰি 'জীৱনৰ বাটত এক চিন্তা' গ্ৰন্থখন প্ৰকাশ কৰিছে। সম্প্ৰতি অসমত গ্ৰন্থ প্ৰকাশৰ সংখ্যা লাহে লাহে বৃদ্ধি পোৱা পৰিলক্ষিত হৈছে। ই অসমীয়া সাহিত্যৰ বাবে এক ইতিবাচক দিশ। যিমানেই ভাল গ্ৰন্থ প্ৰকাশ পাব সিমানেই অসমীয়া সাহিত্যৰ উঁৰাল চহকী হ'ব। কেৱল লেখকৰ সৃষ্টি হ'লেই এটা জাতিৰ সাহিত্যৰ উঁৰাল চহকী হ'ব নোৱাৰে যদিহে সেইবোৰ সঠিকভাৱে প্ৰকাশ কৰা নহয়। আগতে এখন কিতাপ ছপা কৰিবলৈ লেখকে প্ৰকাশকৰ ওচৰলৈ তাঁতবাটি কাঢ়িবলগীয়া হৈছিল, কিন্তু শেহতীয়াভাৱে ৰাজ্যখনত প্ৰকাশক গোষ্ঠীৰ সংখ্যা বৃদ্ধি পাবলৈ ধৰাত সেই সমস্যা বহুলাংশে আঁতৰিবলৈ ধৰিছে। আমিও এই যাত্ৰাত আগবাঢ়িব খুজিছোঁ। গ্ৰন্থখন প্ৰকাশৰ বাবে গৌপাল জালানে আমাক দায়িত্ব অৰ্পণ কৰাৰ বাবে তেওঁক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ। গ্ৰন্থখন ছপা কৰাত সহায় কৰি দিয়া ব্যক্তিসকলৰ লগতে মুনজ্যোতি শইকীয়াকো ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ। আশাকৰো গ্ৰন্থখন পাঠকে আদৰি ল'ব।

—বৰ্ণালী শইকীয়া

সূচীপত্ৰ

■ দেউতা বাসুদেৰ জালানৰ সোঁৱৰণত	১১
■ গৱেষণাৰ বিষয় ড° ভূপেন হাজৰিকা	১৩
■ কিহৰ আকৰ্ষণত সুধাকণ্ঠমুখী হৈছে ৰাইজ	১৬
■ ভূপেন হাজৰিকালৈ স্বীকৃতি প্ৰসংগ	১৯
■ ৰাজ্যভাষা, চৰকাৰী ভাষা আৰু চৰকাৰৰ ভাষা	২০
■ সাহিত্য সভাৰ সাংস্কৃতিক শোভাযাত্ৰাত হোৱা উপলব্ধি	২৪
■ অসম সাহিত্য সভা : উত্তৰণ আৰু অৱনমন	২৬
■ সত্ৰ নাথাকিলে অসমীয়াও নাথাকিব	৩০
■ অসমীয়া ছবিৰ দশাই হ'ব নেকি ভ্ৰাম্যমাণ থিয়েটাৰৰ	৩৩
■ অসমীয়া চলচ্চিত্ৰৰ সামগ্ৰিক দুৰৱস্থা	৩৬
■ অপেছাদাৰী নাট্যগোষ্ঠীৰ দায়িত্ব বৃদ্ধি পাইছে	৩৯
■ ভ্ৰাম্যমাণৰ আলোক বনাম মৃত্যুমুখী অপেছাদাৰী নাট্যগোষ্ঠী	৪২
■ ক্ৰমাৎ ভয়াৱহ হৈছে অনুপ্ৰেৰেশৰ সমস্যা	৪৫
■ জ্যোতিপ্ৰসাদ : অন্য এক চিন্তাৰে	৪৮
■ সমন্বয়ৰ প্ৰতীক বিষ্ণু ৰাভা	৫০

■ বৃহৎ অসমীয়া জাতি গঠন প্রক্ৰিয়াৰ অনুঘটকৰূপে বঙালী বিহু	৫৩
■ প্রকৃতি বক্ষাৰ সংকল্প অবিহনে বঙালী বিহুৰ আয়োজন অর্থহীন	৫৬
■ সুস্থ ৰূপত সংৰক্ষিত হওক আমাৰ বিহু	৬০
■ চীন, অৰুণাচল আৰু দালাই লামা	৬৩
■ প্রকৃতিধ্বংসী মানৱেই বিনাশ কৰিব প্ৰাণীকুলৰ	৬৬
■ মানৱ জীৱনত ৰঙৰ প্ৰভাৱ	৬৯
■ এজন দুৰ্ভগীয়া শিল্পী	৭২
■ আজিৰ প্ৰজন্মৰ মূল্যবোধ আৰু দায়িত্ববোধ	৭৫
■ এখন কাকত, এজন যুৱক আৰু এটা টকা	৭৮
■ শাৰীৰিক ভাষাৰ পোছাকী নাম— নিৰ্বাক বাতা	৮০
■ এক আইতা আৰু এক ককা	৮৪
■ হৃদয়ৰ মানুহ : ৰত্ন ওজা	৮৬
■ বেগিং আৰু আমাৰ সমাজ	৮৮
■ গ্ৰাম্য গ্ৰন্থমেলাৰপৰা বিশ্ব গ্ৰন্থমেলালৈ	৯১
■ এই মৃত্যু হিমালয় পৰ্বততকৈয়ো গধুৰ	৯৪
■ ভেলেণ্টাইন ডে' উদযাপনৰ যুক্তিযুক্ততা আছেনে ?	৯৭
■ গোলকীয় উষ্ণতা বৃদ্ধি ৰোধৰ বাবে বৃক্ষৰোপণৰ সংকল্প লওঁ আহক	৯৯
■ ভাৰত-চীনৰ মানুহে কিয় নচলাব মটৰগাড়ী ?	১০২
■ জীৱনেই আছিল যাৰ বাণী	১০৫
■ মটৰ চাইকেল দুৰ্ঘটনা ৰোধত পিতৃ-মাতৃৰ দায়িত্ববোধ	১০৮
■ মংগোলীয়ালৈ গৈ অভিভূত হ'লো	১১১

দেউতা বাসুদেৰ জালানৰ সোঁৰণত

‘কোনো কামেই পেলাই নথ’বি। কামত অৰহেলা নকৰিবি। কৰিব দিয়া কামটো কৰিম বুলি পেলাই নথ’বি। এনেবোৰ কথাৰ প্ৰশ্ন দিলে জীৱনত সংকটৰ সন্মুখীন হ’বি।’ —জনা হোৱা দিনৰে পৰা দেউতাই আমাক এনে কথাবে কৰ্মক্ষেত্ৰত, পঢ়া-শুনাত তৎপৰ হোৱাৰ বাবে প্ৰতিক্ষণে সতৰ্কবাণী শুনাই আহিছিল। কঠোৰ পৰিশ্ৰমী দেউতা বাসুদেৰ জালানে তেওঁৰ ব্যক্তিগত জীৱনত কোনো দিনেই কোনো কাম এক মুহূৰ্তৰ বাবেও পেলাই নথৈ উপদেশতকৈ যে আৰ্হি শ্ৰেষ্ঠ সেয়া প্ৰতিপন্ন কৰি আমাক সততা, অধ্যৱসায়, নিষ্ঠা আৰু কৰ্তব্যপৰায়ণতাৰ শিক্ষা দিছিল। নিত্য সহচৰৰ দৰে সৰ্বক্ষণে দেউতাৰ কাষত থাকি সাধনা, অধ্যৱসায় আৰু পৰিশ্ৰম কৰিব পৰা গুণৰ বাবেই যে জীৱনত সফলতা লাভ কৰিব পাৰি সেয়া ভালদৰে শিকিছো। জীৱন সংগ্ৰামৰ কণ্টকাকীৰ্ণ পথৰ দীৰ্ঘ পৰিক্ৰমাত দেউতাৰ পৰা শিকা কথাক মূলধন কৰি লৈয়ে সাম্প্ৰতিক সময়ত আমি কৰ্মক্ষেত্ৰত অগ্ৰসৰ হৈছো। পূব আকাশত

ঢলফাঁট দিয়াৰ লগে লগে শোৱা পাটী এৰি দেউতাই যি কামত ধৰে সেই একেই পৰিক্ৰমা আৰু ব্যস্ততাৰে নিশা দুপৰলৈ কাম কৰা দেখা পাওঁ। কাহানিও মানুহগৰাকীৰ দুখ-ভাগৰ, ক্লান্তি অথবা অৱসাদ আমি দেখা নাছিলো। স্থিতপ্ৰজ্ঞ, কঠোৰ আত্মবিশ্বাসী আৰু দৃঢ়মনৰ দেউতাই কোনো পৰিস্থিতিতে ভাগি নপৰি সাহসেৰে প্ৰত্যাহ্বানৰ সন্মুখীন হৈ সমস্যা সমাধান কৰাৰ বাবে বিভিন্ন সময়ত অগ্ৰসৰ হৈছিল যদিও-অদৃশ্য শক্তিৰ প্ৰতি অন্তিম ভৰসা দেউতাই সৰ্বদাই কৰিছিল।

জীৱন যুদ্ধত কোনোদিনে-পৰাজয় স্বীকাৰ নকৰা দেউতাই মৃত্যু নামৰ শাস্বত সত্যটোৰ ওচৰত হাৰ মানিলে। ২০০৭ৰ ১৫ ফেব্ৰুৱাৰীৰ পুৱতি নিশা আমাৰ সকলোৰে অলক্ষিতে তেওঁ অনন্ত ধামলৈ গতি কৰিলে। নিত্য সহচৰ আৰু নিচেই কাষত থাকি পৰম শ্ৰদ্ধেয় দেউতাক জীৱন কালত কিমান দিব পাৰিলো নাজানো; কিন্তু দেউতাই সেই তাহানি, শৈশৱতে আমাক কোৱা কথাষাৰ কিন্তু ভালকৈয়ে মনত ৰাখিছো— ‘পৰিশ্ৰমতেই জীৱনৰ সফলতা নিৰ্ভৰ কৰে।’ দেউতাৰ এই মৰ্মবাণীকেই সাৰোগত কৰি মূলধন হিচাপে লৈ আমি আজি নিৰ্দিষ্ট গতিপথত অগ্ৰসৰ হৈছে।

গৱেষণাৰ বিষয় ড° ভূপেন হাজৰিকা

ড° ভূপেন হাজৰিকা— নামটোৱে যাৰ পৰিচয়। ড° হাজৰিকা কেৱল এটি নাম বা এজন ব্যক্তি বুলি ক'লেই তেওঁৰ পৰিচয় সীমিত কৰা হ'ব। তেওঁ এটা অনুষ্ঠান। এই অনুষ্ঠানটোৰ পৰিসৰ কেৱল অসমতে সীমাবদ্ধ থকা নাই। ৰাজ্যৰ পৰা ৰাষ্ট্ৰ আৰু ৰাষ্ট্ৰৰ পৰা বিদেশলৈও বিস্তৃত এই অনুষ্ঠানটোৰ পৰিসৰ। যিজন ব্যক্তিক আমি সংগীত শিল্পী হিচাপে জানো তেওঁৰ প্ৰতিটো বিষয়ে কিন্তু গৱেষণাৰ বিষয়। এজন ব্যক্তি ইমান প্ৰতিভাধৰ হোৱাটো সকলো সময়তে প্ৰত্যক্ষ কৰাটো সম্ভৱ নহয়। যিজন শিল্পীয়ে গোটেই জীৱনটো সৃষ্টি কৰ্মৰ মাজতে নিমজ্জিত ৰাখিলে, তেওঁ আজি জীৱনৰ বিয়লি বেলাৰ দুৰাৰডালিত। তথাপি তেওঁৰ মুখাৱয়বত ফুটি উঠা নাই ক্লাস্তি ভাব। যশস্যৰ শিখৰত উপবিষ্ট হোৱাৰ সময়তো সৃষ্টিৰ বাবে তেওঁ থমকি ৰোৱা নাই।

ড° হাজৰিকাই গীতেই গাওক অথবা কথাই নকওক কিয় সকলোবোৰেই কিন্তু শ্ৰোতাৰ আকৰ্ষণৰ কেন্দ্ৰবিন্দু। তেওঁৰ কণ্ঠত আছে যাদু। কণ্ঠৰে মন্ত্ৰমুগ্ধ কৰিব পাৰে লক্ষ লক্ষ জনতাক। সকলোৱে যেন অপেক্ষা কৰি থাকে তেওঁৰ কণ্ঠৰ পৰা নিগৰি অহা শব্দ শুনিবলৈ। তেওঁৰ কণ্ঠস্বৰৰ বাহিৰে আন কাৰো

কণ্ঠতে গীতসমূহে শোভা নাপায়। সেইবাবেই হয়তো সাত দশক তেওঁৰ গীত শুনাৰ পাছতো শ্ৰোতাৰ আমনি লগা নাই। তেওঁৰ কণ্ঠস্বৰ শুনিলেই সকলোৰে কাণ থিয় কৰে। দিনটোৰ ভিতৰত একেটা গানকে যদি কাণত বাজি থাকে তথাপি শ্ৰোতা বিৰক্ত নহয়। তেওঁৰ গীতবোৰ চিৰসেউজ। তাতোকৈ চিৰসেউজ হৈ থাকিব শিল্পীজনাৰ কণ্ঠস্বৰ। ড° হাজৰিকাই গোৱা গীত আনৰ মুখত কিন্তু শোভা নাপায়। বহুতেই তেওঁৰ গীত গাইছে। নকল কৰিবলৈও চেষ্টা কৰিছে। কিন্তু কোনেও সফল হ'ব পৰা নাই। ড° হাজৰিকাৰ গানৰ বৈশিষ্ট্য এয়ে যে গীতসমূহ যিমানেই পুৰণি হৈছে সিমানেই ইয়াৰ চাহিদা বৃদ্ধি পাইছে।

ড° হাজৰিকাৰ সমসাময়িক ক'ত শিল্পী আহিল, কিমানজনে বিদায় মাগিলে তাৰ হিচাপ কোনেবাই ৰাখিছে জানো? কিন্তু সুধাকণ্ঠক সকলোৰে মনত ৰাখিছে। ব্যক্তি হিচাপে নহয়, এটা অনুষ্ঠান হিচাপেহে যাৰ ঠিকনা মাথোঁ এটাই— 'বিশ্বশিল্পী'। এইজন শিল্পীৰ সৃষ্টিৰ বহস্য কি? তেওঁ কিয় নহয় ক্লান্ত। হাৰমনিয়াম আৰু তবলাযোৰেৰে কি কৰা নাই। শ্ৰোতাক কেতিয়াবা যদি হুঁহুৱাইছে, কেতিয়াবা আকৌ কন্দুৱাইছে। হাঁহি-কান্দোন, মৰম-ভালপোৱা, বেদনা, দেশভক্তিয়ে হ'ল শিল্পীজনাৰ সৃষ্টিৰ উৎস।

জনপ্ৰিয় শিল্পী বহুতো আছে। কেৱল যে অসম বা ভাৰতবৰ্ষতে জনপ্ৰিয় শিল্পী আছে তেনে নহয়, সমগ্ৰ বিশ্বতেই ইয়াৰ প্ৰতিফলন ঘটিছে। কিন্তু ড° হাজৰিকাৰ গীতৰ জনপ্ৰিয়তাৰ ক্ষেত্ৰত দেখা যায় এক ব্যতিক্ৰমী বৈশিষ্ট্য। সমাজৰ শোষিত শ্ৰেণীটোৰ প্ৰতিফলন ঘটিছে তেওঁৰ সৃষ্টিত। কৃষকক লৈ ৰচনা কৰিছে অমৰ সৃষ্টি। কপালৰ ঘাম মাটিত পেলাই সূৰ্যোদয়ৰ পৰা সূৰ্যাস্তলৈ কাম কৰা বনুৱাসকলৰ জীৱন কাহিনী মাত্ৰ কেইটামান শব্দৰেই প্ৰকাশ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে ড° হাজৰিকা। সমাজৰ এনে এটা বঞ্চিত শ্ৰেণী নোলাব যাক লৈ তেওঁ গীত ৰচনা নকৰাকৈ আছে। নোপোৱাৰ বেদনা, পায়ো হেৰুওৱাৰ বেদনা, আপোন হাৰাৰ মনোবেদনা— কি প্ৰকাশ ঘটা নাই তেওঁৰ গীতসমূহত।

মানুহৰ হৃদয় জয় কৰিব পাৰে সংগীতে। সংগীতৰ কোনো পৰিসীমা নাই। ই শোষিতৰ মনৰ কথা যিদৰে প্ৰকাশ কৰে তাৰ বিপৰীতে শোষকক আঘাত কৰে। ড° হাজৰিকাৰ গীততো ইয়াৰ প্ৰতিফলন ঘটিছে। সেইবাবেই হয়তো সকলোৰে আগ্ৰহী তেওঁৰ গীত ৰচনাৰ বাবে। মহান শিল্পীজনাৰ অমৰ

সৃষ্টিৰাজিক সংৰক্ষণ কৰিবলৈ। সময়ে সময়ে বিদেশত থাকিলেও স্বদেশ-স্বজাতিক পাহৰি যোৱা নাই। জন্মভূমিৰ আকৰ্ষণৰ বাবেই ব্যস্ততাৰ মাজতো উৰা মাৰে নিজৰাপাৰৰ ঘৰটোলৈ। অসমৰ লগতে উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ এনে এখন স্থান, পাহাৰ, নদ-নদী নোলাব— যিয়ে সংগীত সূৰ্যৰ গীতত স্থান নোপোৱাকৈ আছে। ব্ৰহ্মপুত্ৰ, বৰাকৰ পৰা আৰম্ভ কৰি দিখৌ, সোৱণশিৰিলৈ, নীলাচল পাহাৰৰ পৰা কাৰ্বি পাহাৰ, নগা পাহাৰ- সকলোৱে স্থান পাইছে এইজন মহান শিল্পীৰ গীতত। মিৰি জীয়ৰীৰ কাহিনী যিদৰে সৃষ্টিৰ উৎস— তেনেদৰে মেঘালয়ৰ খাছীয়া যুৱতীও সৃষ্টিৰ উৎস।

পুনৰ কৈছে ড° হাজৰিকাৰ এক সন্মোহিনী শক্তি আছিল— যিয়ে সকলোকে মন্ত্ৰমুগ্ধ কৰিব পাৰিছে। জনপ্ৰিয় শিল্পী অসমৰ বুকুত বহু জন্মিছিল, জন্মিছে আৰু জন্মিবও। কিন্তু সমাজৰ প্ৰতিটো স্তৰৰে লোকক আকৰ্ষণ বা প্ৰতিটো জনগোষ্ঠীৰ মাজত জনপ্ৰিয়তা অৰ্জন কৰা শিল্পী মাত্ৰ এজনেই— ড° ভূপেন হাজৰিকা। মাজে-সময়ে তেওঁক লৈ কিছু বিতৰ্কৰ সৃষ্টি হ'লেও ৰাইজে পিছ মুহূৰ্তত আকৌ সেয়া পাহৰি বুকুৰ মাজত আঁকোৱালি লৈছে। কাৰণ তেওঁ মৰমৰ শিল্পী। অসমৰ, মাটিৰ গোক্ৰ থকা গণশিল্পী। গীত গোৱা গায়ক বহুতো আছে। আনে সুৰ দিয়া গীত গোৱা গায়ক-গায়িকাই কেৱল নিজৰ কণ্ঠটোৰ বলতে জনপ্ৰিয়তাৰ শীৰ্ষস্থানত উপৰিষ্ট হৈছে। লতা মংগেশকাৰ, মহম্মদ ৰফি, কিশোৰ কুমাৰে গীত গাইছে। সংগীত জগতৰ ভোটাভৰা হৈ জিলিকি আছে। থাকিবও। কিন্তু তেওঁলোকৰ সাফল্যৰ গ্ৰাফডাল পৰ্যবেক্ষণ কৰিলে দেখা যায় যে এই জনপ্ৰিয় গায়কসকলে গীতহে গাইছে, ৰচনাৰ সংখ্যা আঙুলিৰ মূৰত লিখিব পৰা বিধৰ। গীত ৰচনা কৰি সুৰাৰোপিত কৰাটো কিমান দুৰূহ কাৰ্য সেয়া সহজেই অনুমেয়। লতাজী, কিশোৰজী আদিৰ স'তে ড° হাজৰিকাৰ পাৰ্থক্য এইখিনিতেই। যেতিয়াৰ পৰাই তেওঁ হাবমনিয়ামত হাত দিছে তেতিয়াৰে পৰাই গীত ৰচিছে। সুৰ দিছে। কণ্ঠ দি সকলোৰে মনত টোৰ সৃষ্টি কৰিছে। সেইবাবে তেওঁক মহান শিল্পী বুলি কোৱাৰ পৰিৱৰ্তে মহান অনুষ্ঠান বুলি আখ্যা দিয়াটোহে সমীচীন হ'ব। শিল্পী গৰাকীৰ কণ্ঠ, সৃষ্টিক লৈ হওক গৱেষণা। এই গৱেষণাতে উন্মোচিত হ'ব তেওঁৰ কণ্ঠ তথা সৃষ্টিৰ ৰহস্য।

কিহৰ আকৰ্ষণত সুধাকৰ্ণমুখী হৈছে ৰাইজ

পাঁচ নৱেম্বৰ। মুম্বাইৰ কোকিলাবেন হাস্পাতাল। সময় আবেলি ৪.৩৭ বাজিছে। এনেতে চিকিৎসালয়খনৰ বিশেষজ্ঞ চিকিৎসকে ঘোষণা কৰিলে, ‘হি ইজ ডেথ’। অসমবাসীৰ হিয়াৰ আমঠু সুধাকৰ্ণ ড° ভূপেন হাজৰিকা আৰু নাই। অৱসান ঘটিল এটা সোণালী যুগৰ। জীৱিতকালতেই অনুষ্ঠানলৈ পৰ্যৱসিত হোৱা সংগীতসূৰ্য ড° হাজৰিকাৰ পাৰ্থিৱ শৰীৰৰ মৃত্যু হ’লেও তেওঁৰ গীত তথা সৃষ্টিসমূহে শ্ৰোতাৰ মনত এনে এটি ভাৱৰ সৃষ্টি কৰে যেন তেওঁ আমাৰ মাজতেই আছে। আমাৰ চাৰিওফালেই আছে। ক’ৰবালৈ যেন কেইদিনমানৰ বাবে ফুৰিবলৈহে গৈছে। আকৌ উভতি আহিব। দৰাচলতে হৃদয়ত স্থান দিয়া কোনো লোককে পাহৰিব নোৱাৰি। তেনে ব্যক্তিয়ে ওচৰতে থাকক অথবা অজান দেশতেই থাকক— তাৰ মাজত কোনো পাৰ্থক্য নাথাকে। মৰমৰ শিল্পীগৰাকীৰ ক্ষেত্ৰতো একেই প্ৰতিচ্ছবি এখন ফুটি উঠিছে।

বিশ্ববন্দিত শিল্পীগৰাকীয়ে সকলোকে মুহিব পাৰে। তেওঁৰনো এনে কি যাদুকৰী শক্তি আছে— যাৰ দ্বাৰা সকলো মস্তমুগ্ধ সাপৰ দৰে হৈ পৰে? দৰাচলতে তেওঁ আছিল গণশিল্পী। কেৱল এগৰাকী গায়ক হোৱাহেঁতেন হয়তো শ্ৰোতাই গায়ক হিচাপেহে মনত ৰাখিলেহেঁতেন। কিন্তু ড° হাজৰিকা আছিল বহুমুখী প্ৰতিভাসম্পন্ন ব্যক্তি। ড° হাজৰিকা কি নাছিল— সাহিত্যিক, সুৰকাৰ, গীতিকাৰ, গায়ক, চলচ্চিত্ৰ প্ৰযোজক, পৰিচালক, চিত্ৰশিল্পী, সাংবাদিক আৰু বহুতো। মহাসাগৰৰ দৰে আছিল পৰিধি। সেইবাবে এইগৰাকী শিল্পীৰ সৃষ্টিৰ মাজত সোমায়ো কোনোৱে সম্পূৰ্ণৰূপে অধ্যয়ন কৰিব পৰা নাছিল। যদিহে এগৰাকী সংগীতজ্ঞ হিচাপে বিশ্লেষণ কৰে তেতিয়াহ'লে এই বিশ্লেষণৰ বাবে ইমান সময়ৰ প্ৰয়োজন হ'ব যে সেইজন ব্যক্তিয়ে ড° হাজৰিকাৰ জীৱনৰ আনটো দিশ বিচাৰিবলৈ সময়ে নাপাব। মহাসাগৰৰ গভীৰতাৰ দৰে তেওঁৰ সৃষ্টিৰ গভীৰতা কোনোৱে অন্ত কৰিব নোৱাৰে।

ড° হাজৰিকা আছিল গণশিল্পী। পল ৰবচন আছিল গণশিল্পী। কিন্তু মাইকেল জেকচন? জেকচন কিন্তু গণশিল্পী নাছিল, জনপ্ৰিয় গায়কহে। গণশিল্পীৰ কোনো নিৰ্দিষ্ট পৰিসীমা নাথাকে। বিশ্বৰ চৌদিশে বন্দিত হয়। তেওঁৰ সৃষ্টিসমূহ যুগ যুগ ধৰি সজীৱ হৈ থাকে। ড° হাজৰিকাৰ গীত এটি কোনোবাই যদি ৫০ বছৰ আগতে শুনিছিল তেন্তে তেওঁ সেই গীতটো আজি শুনিলেও সেই একেই অনুভৱ হ'ব। সাধাৰণতে বাস্তৱৰ সতে একাত্ম হ'লেহে এয়া সম্ভৱ। যিটো ড° ভূপেন হাজৰিকাই কৰি দেখুৱালে। সেয়া সকলোৰে বাবে সম্ভৱ নহয়। গণভিত্তিৰ ওপৰত ভিত্তি কৰিহে গণশিল্পী হ'ব পাৰে। কোনো এজন গায়কৰ গীত শুনি কেতিয়াবা খুব ভাল লাগে। কিন্তু এই গীতটো যদি একেৰাহে তিনি-চাৰিবাৰ শুনে তেতিয়াহ'লে লাহে লাহে গীতটোৰ প্ৰতি আকৰ্ষণ কমিবলৈ ধৰে। আনকি বাৰে বাৰে বজাই থাকিলে বিৰক্তি ভাবো প্ৰকাশ কৰা দেখা যায়। কিন্তু ড° হাজৰিকাৰ গীতৰ ক্ষেত্ৰত এইখিনিতে স্বকীয় বৈশিষ্ট্য ফুটি উঠে। মহান শিল্পীগৰাকীৰ গীতসমূহ একেলেথাৰিয়ে শুনি থাকিলেও হেঁপাহ নপলায়। শুনি থাকিব। যেন দিনে-নিশাই শুনিয়েই থাকিব। একাত্ম হৈ পৰে প্ৰতিজন শ্ৰোতা। গীতৰ মাজতে বিচাৰি পায় বাস্তৱ

জীৱনৰ প্ৰতিচ্ছবিখনি। পোৱা-নোপোৱা, আশা-নিৰাশা, প্ৰত্যাহান, বিপ্লৱ, দেশপ্ৰেম, শোষকৰ বিৰুদ্ধে প্ৰতিবাদ, বঞ্চনা, লাঞ্ছিতৰ আৰ্তনাদ, প্ৰেম, ৰোমাঞ্চ— কি নাই শিল্পীগৰাকীৰ গীতত? সেইবাবে গীতসমূহ চিৰসেউজ আনহাতে মহান শিল্পীগৰাকীৰ সৃষ্টি প্ৰজন্মৰ ব্যৱধান নাছিল। প্ৰতিটো প্ৰজন্মৰ বাবেই যেন এইবোৰ সৃষ্টি। য'ত প্ৰজন্মৰ ব্যৱধান নাথাকে তাত স্থবিৰতা নাথাকে। কেৱল গতি। নদীৰ দৰেই খৰস্ৰোত এই গতি। সাগৰেই লক্ষ্য। পিতা-পুত্ৰই নহয়, নাতি-নাতিনীয়েও শুনিছে ড° ভূপেন হাজৰিকাৰ গীত। তিনি প্ৰজন্মৰ সন্মুখত এখন ছবিয়েই ফুটি উঠে। ড° হাজৰিকাই এবাৰ কৈছিল— যন্ত্ৰ ফালে বাস্তৱ আঙুৰাই নাযায়, বাস্তৱৰ দিশেহে যন্ত্ৰ আঙুৰায়। এই উপলব্ধিৰ বাবেই আজি তেওঁ মহান। জীয়াই থকাৰ সময়ত যি মৰম-চেনেহ পাইছিল মৃত্যুৰ পাছতে তাতোকৈ হেজাৰগুণ বেছি সন্মান পালে। তেওঁৰ মৃত্যু অপৰাজেয়। এগৰাকী শিল্পীক লৈ এনে পৰিস্থিতিৰ সৃষ্টি হোৱা নজিৰ নাই। আন নালাগে, জেকচনৰ অস্ত্যোপ্তিক্ৰিয়াৰ সময়ত যিমান গুণমুগ্ধ সমৱেত হৈছিল তাৰ তুলনাত বহুত বেছি আছিল ড° হাজৰিকাৰ অন্তিম যাত্ৰাত। স্বতঃস্ফূৰ্তভাৱেই ওলাই আহিছে সকলো। সকলোৱে হিয়া ঢাকুৰি কান্দিছে মৰমৰ শিল্পীগৰাকীৰ মহাপ্ৰয়াণত। সকলোৰে মুখত এটা শব্দ— ‘ড° ভূপেন হাজৰিকা অমৰ হওক।’ এয়াই হ'ল গণশিল্পীৰ ভেটি।

যেতিয়ালৈকে কোনো এজন লোকে শিল্পক বাস্তৱৰ স'তে একাত্ম কৰিব নোৱাৰে, যি সৃষ্টিয়ে হৃদয়ত অনুভূতি জাগ্ৰত কৰিব নোৱাৰে তেতিয়ালৈ তেওঁক গণশিল্পী হিচাপে আখ্যা দিব নোৱাৰি। ড° হাজৰিকাই কিন্তু নিজৰ সৃষ্টিক বাস্তৱৰ স'তে একাত্ম কৰিছিল। তেওঁ কথাপ্ৰধান গান লিখিছিল। তেওঁৰ মতে জীৱনৰ সংজ্ঞা অনন্ত আশা। কিন্তু প্ৰগতিৰ বাধা হ'ব নালাগিব। প্ৰগতিশীল আশা। আশাইহে জীয়াই ৰাখে। সেইবাবে আজি সকলোকে আশা দিব পাৰিছে সৃষ্টিৰ মাজেৰে। এই আশাৰ বাবেই আজি তেওঁ মৰিও অমৰ। জ্যোতিষ্মান হৈ ৰ'ল ড° হাজৰিকা। যিমান দিনলৈকে মহাবাহু ব্ৰহ্মপুত্ৰ বৈ থাকিব, যেতিয়ালৈ অসমীয়া কৃষ্টি জীয়াই থাকিব তেতিয়ালৈ ভোটাভাৰ দৰে জিলিকি থাকিব তেওঁ।

ভূপেন হাজৰিকালৈ স্বীকৃতি প্ৰসংগ

ড° ভূপেন হাজৰিকাক কিবা চৰকাৰী বা সামাজিক স্বীকৃতিৰ প্ৰয়োজন আছে জানো? জীৱন্ত কিংবদন্তি হৈ উঠা এই বৰেণ্য শিল্পীগৰাকী ইতিমধ্যে যে সকলোধৰণৰ স্বীকৃতি আৰু বঁটাৰ উৰ্ধ্বলৈ গুচি হৈছে তাত নিশ্চয় কাৰো দ্বিমত নাই। তথাপি উপযুক্তজনক উপযুক্তধৰণে সন্মান জনোৱা বা স্বীকৃতি প্ৰদান কৰা এক জীৱন্ত জাতিৰ পৰিচায়ক। সেয়ে ড° হাজৰিকাৰ প্ৰতি অসম আৰু অসমীয়াই সদায় বিভিন্ন ধৰণে কৃতজ্ঞতা প্ৰকাশ কৰি থাকিবই লাগিব।

এই উপলক্ষিৰেই যোৱা পাঁচিশ জানুৱাৰীৰ আবেলি গুৱাহাটীৰ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ কলাক্ষেত্ৰ প্ৰাংগণত মুকলি কৰা হ'ল ড° হাজৰিকা সংগ্ৰহালয়। মুখ্যমন্ত্ৰী তৰুণ গগৈয়ে দ্বাৰ উদঘাটন কৰা এই সংগ্ৰহালয় মুকলি অনুষ্ঠানত অগণন গুণমুগ্ধৰ লগতে উপস্থিত আছিল স্বয়ং ড° হাজৰিকা। অসুখীয়া শৰীৰেৰে সিদিনা তেওঁ ভাষণ দিয়াৰ উপৰি গান গাইছিল আৰু আৱেগিক হৈ চকুপানী টুকিছিল। চকুপানী ওলাইছিল আমাৰ নিজৰো। আৰু দুচকুত পানী লৈয়েই আমি ভাবিছিলো, ড° হাজৰিকাৰ জীৱনকালতেই তেওঁৰ আৱক্ষ মূৰ্তি উন্মোচিত হ'ল। তেওঁ নিজেই উন্মোচন কৰিলে নিজৰ মূৰ্তি। তেওঁৰ জীৱনকালতেই ড° হাজৰিকা সংগ্ৰহালয়ৰো দ্বাৰ উদঘাটন হ'ল। সেই অনুষ্ঠানতো স্বয়ং হাজৰিকা উপস্থিত থাকিল। এতিয়া অসম চৰকাৰে ড° হাজৰিকাৰ জীৱন কালতেই তেওঁৰ নামত এটি বঁটা ঘোষণা কৰিব নোৱাৰেনে, যি বঁটা হ'ব শংকৰদেৱ বঁটা বা গান্ধী শান্তি বঁটাৰ সমপৰ্যায়ৰ! আশাকৰো, সুধী সমাজে বিষয়টো বিবেচনা কৰিব।

ৰাজ্যভাষা, চৰকাৰী ভাষা আৰু চৰকাৰৰ ভাষা

পৃথিৱীৰ ভিতৰত বোধহয় অসমীয়া জাতিটোৱেই একমাত্ৰ এনে এটা জাতি যিয়ে নিজৰ জাতীয় পৰিচয় বিচাৰি নিজৰ ভিতৰতে বিতৰ্কত লিপ্ত হয় বা লিপ্ত হ'বলগীয়া হয়। যিখন পৃথিৱীত সংমিশ্ৰিত জনগোষ্ঠীৰ মাৰ্কিন সমাজে প্ৰশ্ন কৰিবলগীয়া হোৱা নাই আমেৰিকান বা মাৰ্কিন কোন বুলি, বিটিছ সমাজে প্ৰশ্ন কৰিবলগীয়া হোৱা নাই ইংৰাজ কোন বুলি, বহু মিশ্ৰিত ৰুছ জাতিয়ে প্ৰশ্ন কৰিবলগীয়া হোৱা নাই ৰুছ কোন বুলি, ভাৰতবৰ্ষৰ ভিতৰতো বাঙালীয়ে বাঙালীৰ, মাৰাঠীয়ে মাৰাঠীৰ বা পাঞ্জাবীয়ে পাঞ্জাবীৰ সংজ্ঞা বিচাৰিবলগীয়া হোৱা নাই, সেইখন পৃথিৱীত বা সেইখন ভাৰতবৰ্ষতে অসমীয়া জাতিয়ে আজি একবিংশ শতিকাৰ আৰম্ভণিত নিজৰ সংজ্ঞা বিচাৰিবলগীয়া হোৱাটো সঁচাকৈয়ে দুৰ্ভাগ্যৰ বাহিৰে আন একো নহয়। তথাপি তাৰ মাজতো অজস্ৰ বিতৰ্ক, বিভ্ৰান্তি, অবাস্তৱতাৰ পয়োভৰ। নিৰ্দিষ্ট কোনো সমাধান আজিলৈকে নোলাল। একেই ঘটনা ঘটিছে অসমীয়া ভাষাৰ ক্ষেত্ৰতো। অসমত অসমীয়া ভাষাই ৰাজ্য ভাষাৰ স্বীকৃতি পাবৰ প্ৰায় অৰ্ধ শতাব্দীয়েই পাৰ হ'ল।

কিন্তু বাস্তৱ ক্ষেত্ৰত ৰাজ্য ভাষা অসমত এতিয়ালৈকে চৰকাৰী ভাষা নহ'ল। ইয়াৰ বিপৰীতে চৰকাৰী পৰ্যায়ত ৰাজ্য ভাষা অসমীয়া প্ৰয়োগৰ দাবী কোনোবাই উত্থাপন কৰিলেও তেওঁৰ বা তেওঁলোকৰ ওপৰত চৰকাৰী আতিশয্যহে জাপি দিয়া হ'ল। অৰ্থাৎ অসমীয়াৰ পৰিৱৰ্তে আৰক্ষীৰ লাঠী, বন্দুক আৰু লক-আপহে যেন চৰকাৰৰ ভাষা হৈ পৰিল। ৰাজ্যভাষা বা চৰকাৰী ভাষা প্ৰয়োগ কৰিবলৈ ওলোটাই চৰকাৰৰ ওচৰত দাবী উত্থাপন কৰিবলগীয়া হোৱা আৰু দাবী উত্থাপন কৰোতাসকলেই ওলোটাই চৰকাৰৰ আৰক্ষী বাহিনীৰ লকআপৰ ভিতৰ সোমোৱা বা সোমাবলৈ বাধ্য হোৱা ঘটনাও নিশ্চয় কেৱল অসমৰ ক্ষেত্ৰতহে সম্ভৱ। বাস্তৱিকতে অসমীয়া জাতিটোক সুদীৰ্ঘ দিন ধৰি এনেদৰে ইংৰাজী আৰু হিন্দীৰ (লগতে কিছু পৰিমাণে বঙালীৰো) গোলামী কৰিবলৈ এনেধৰণে বাধ্য কৰোৱা হৈছে যে অসম বিদেষী মানসিকতাই চৰকাৰী বৰমূৰীয়াসকলকো আক্ৰান্ত কৰিছে। তদুপৰি এচামৰ ভূমিকাও এইক্ষেত্ৰত নুই কৰিব নোৱাৰি। বিভিন্ন জাতি জনগোষ্ঠীৰ বাসস্থান, বিভিন্ন ভাষা-ভাষীৰ মিলনস্থলী আমাৰ ভূমিত অসমীয়া জাতি গঠন প্ৰক্ৰিয়া আৰম্ভ কৰিছিল সাতৰাজ মাৰি একৰাজ কৰা দূৰদৰ্শী ৰাজনৈতিক পুৰুষ চাওলুং চ্যুকাফাই। অসমীয়া জাতি গঠন প্ৰক্ৰিয়া আগবঢ়াই নিয়াৰ স্বার্থত তেওঁ নিজস্ব টাই ভাষা-সংস্কৃতিও পৰিত্যাগ কৰিছিল আৰু থলুৱা মাত-কথা গ্ৰহণ কৰিছিল। অকল তেৱেঁই নহয়, লগত অহা ডা-ডাঙৰীয়াসকলকো তেওঁ উৎসাহিত কৰিছিল অসমৰ মূল সুঁতিৰ লগত মিলি যাবলৈ, কিছু দি কিছু লৈ বৰ অসম আৰু বৃহৎ অসমীয়া জাতি গঠন প্ৰক্ৰিয়া আগবঢ়াই নিবলৈ। চ্যুকাফা আৰু তেওঁৰ সহযোগীসকল আছিল মূলতঃ যোদ্ধা। তেওঁলোকৰ সংগী আছিল চোকা চোকা হেংদাং। কিন্তু অসম জয় কৰিবলৈ চ্যুকাফাই হেংদাং বেছিকৈ ব্যৱহাৰ কৰা নাছিল; বেছিকৈ ব্যৱহাৰ কৰিছিল সম্ভ্ৰমও। সেয়াই আৰম্ভণি। এনেদৰেই আৰম্ভ হৈছিল অসমীয়া জাতি গঠন প্ৰক্ৰিয়া আৰু অসমীয়া ভাষাৰ জয়যাত্ৰা। এই জয়যাত্ৰা অব্যাহত থাকিল পৰৱৰ্তী কেইবা শতিকালৈকে। মাজতে আৰিভাৰ ঘটিল মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ, শ্ৰীশ্ৰী মাধৱদেৱ আৰু অন্যান্য বৈষ্ণৱ মহাপুৰুষসকলৰ। সেই মহাপুৰুষসকলে নিজৰ অসম সাহিত্য-কৃতিৰে অসমীয়া ভাষাক আৰু অধিক চহকী কৰি তুলিলে।

কিন্তু অসমীয়া ভাষাৰ দুৰ্ভাগ্য আৰম্ভ হ'ল অসমখন ঔপনিবেশিক ইংৰাজ শক্তিৰ দখললৈ যোৱাৰ লগে লগে। কাৰণ সেই ঔপনিবেশিক শক্তিৰ পদলেহনকাৰী অন্য কেতবোৰ বেলেগ শক্তিৰো অসমলৈ অনুপ্রবেশ ঘটিছিল ইংৰাজ শক্তিৰ লগে লগে। মূলতঃ সেই শক্তিৰ প্ৰৰোচনাতেই প্ৰথমবাৰৰ বাবে অসমৰ ভূমিৰ পৰা অসমীয়া ভাষাৰ উৎখাত ঘটিল আৰু অসমত বাংলাৰ ৰাজত্ব আৰম্ভ হ'ল। অৱশ্যে চিৰসংগ্ৰামী অসমীয়াৰ সংগ্ৰামী প্ৰচেষ্টাৰ ফলশ্ৰুতিত অসমীয়া ভাষা সন্মানেৰে সৈতে পুনৰ অসমৰ মাটিত প্ৰতিষ্ঠিত হ'ল।

এসময়ত সমগ্ৰ ভাৰতবৰ্ষৰ লগতে অসমো ইংৰাজৰ কবলৰ পৰা মুক্ত হ'ল। অসম পৰিগণিত হ'ল 'ইণ্ডিয়া দেট ইজ ভাৰত'ৰ এক অংগ ৰাজ্যত। কিন্তু স্বাধীন ভাৰতৰ অংগ হৈও অসমৰ মাটিত অসমীয়া ভাষা সুৰক্ষিত নহ'ল। যাৰ পৰিণতিত ১৯৬০ ত অসমৰ ৰাইজে ৰাজ্যভাষা আন্দোলন আৰম্ভ কৰিবলগীয়া হ'ল। অৰ্থাৎ অসমত যে অসমীয়া ভাষা ৰাজ্যভাষা বা চৰকাৰী ভাষা হ'ব লাগে, সেই কথা প্ৰতিষ্ঠিত কৰিবলৈকো অসমৰ ৰাইজে আন্দোলন কৰিবলগা হ'ল; তেজ দিব লগা হ'ল। অসমৰ বাহিৰে-ভিতৰে অসমীয়া মানুহৰ তেজ পৰিল। কিন্তু ইয়াৰ বিপৰীতে ওলোটাই এটা চক্ৰই ৰাজ্যখনৰ জনজাতীয় জনগোষ্ঠী, ন-অসমীয়াসকলৰ মাজত অপপ্ৰচাৰ চলালে যে জাত্যাভিমानी অসমীয়াসকলে অসমীয়া ভাষাৰ আগ্ৰাসন চলাবলৈ আৰম্ভ কৰিছে। অথচ অসমীয়া ভাষী বা অসমীয়া ভাষাৰ আগ্ৰাসন চলোৱাৰ কোনো উদাহৰণ ইতিহাসত পাবলৈ নাই। কিন্তু অপপ্ৰচাৰে কাম দিলে। জনজাতীয় জনগোষ্ঠীবোৰৰ মাজত অবিশ্বাসৰ বাতৰৰণ সৃষ্টি হ'ল। ঢুকাফাই আৰম্ভ কৰা, শংকৰদেৱে ত্বৰান্বিত কৰা বৃহৎ অসমীয়া জাতি গঠন প্ৰক্ৰিয়া বাধাপ্ৰাপ্ত হ'ল। একেই ঘটনা ঘটিল ১৯৭২ত। এইবাৰ মাধ্যম আন্দোলন। অসমৰ শিক্ষানুষ্ঠানসমূহত উচ্চ শিক্ষাৰ মাধ্যম অসমীয়া হ'ব লাগে; এই দাবীক লৈও অসমীয়াই তেজ দিব লগা হ'ল। অৱশেষত অসমত উচ্চ শিক্ষাৰ মাধ্যম অসমীয়া বুলি ঠিকেই প্ৰতিষ্ঠিত হ'ল। কিন্তু ইয়াৰ বিনিময়ত বৃহৎ অসমীয়া জাতিয়ে আৰু কিছু মূল্য দিবলগীয়া হ'ল। বৰ অসম আৰু খণ্ড-বিখণ্ড হ'ল। বৃহৎ অসমীয়া জাতিৰ মাজত পুনৰবাৰ ভাঙোন ধৰিল। এইবাৰো উপাদান

হ'ল বিশেষ কেতবোৰ চক্ৰৰ অপপ্ৰচাৰ আৰু ভীতিসঞ্চাৰ। ইয়াৰ পাছত আহিল অসম আন্দোলন আৰু তাৰ পিছে পিছে আলফাৰ উত্থান। এই দুয়োটা ঘটনাকে বৰ্ণ-হিন্দু অসমীয়াৰ আগ্ৰাসন বুলি প্ৰচাৰ কৰা শক্তিবো অভাৱ নহ'ল। ইয়াৰ সমান্তৰালকৈ আহিল ভাষিক আগ্ৰাসনৰ অপপ্ৰচাৰো। অসমীয়া ভাষাই পুনৰ এক প্ৰচণ্ড ঢাক্ষা খালে।

এনে এক ওখোৰা-মোখোৰা ৰাস্তাবেই বিগত প্ৰায় এক সহস্ৰাব্দ ধৰি বাট বুলিছে অসমীয়া ভাষাই। বহু প্ৰত্যাহ্বান ই নেওচিছে। বহু বিপদৰ সন্মুখীন হৈছে। বিপদ নেওচাত সফল হৈছে। মানৱ আক্ৰমণত সমগ্ৰ অসমীয়া জাতিটোৱেই প্ৰায় বিধ্বস্ত হৈ গৈছিল। তথাপি অসমীয়া ভাষা আৰু অসমীয়া ভাষী নিঃচিহ্ন হৈ নগ'ল। সকলো বিপদ, সকলো প্ৰত্যাহ্বান নেওচি ই পুনৰ মূৰ দাঙি উঠিল। ভাষা-সাহিত্যৰ ফালৰ পৰা এই ভাষা ইতিমধ্যে যথেষ্ট শক্তিশালী হৈ উঠিছে। যথেষ্ট উচ্চ পৰ্যায়ৰ চিন্তাও সম্ভৱ হৈছে অসমীয়া ভাষাৰ মাধ্যমত। এতিয়া ইয়াক মাথোন প্ৰয়োজন নিজৰ চৰকাৰখনৰ স্বীকৃতি। সেই স্বীকৃতি দাবী কৰাটো কিবা অপৰাধ হ'ব পাৰে জানো?

সাহিত্য সভাৰ সাংস্কৃতিক শোভাযাত্ৰাত হোৱা উপলব্ধি

ঐতিহ্যমণ্ডিত দৰং জিলাৰ ছিপাবাৰৰ মংগলতীৰ্থত অনুষ্ঠিত অসম সাহিত্য সভাৰ ৬৮-সংখ্যক অধিবেশনৰ অন্যতম কাৰ্যসূচী সাংস্কৃতিক শোভাযাত্ৰাত ভাগ লোৱাৰ সুযোগ পাইছিলো। মোৰ সৌভাগ্য প্ৰায় ১২ কিলোমিটাৰ দীঘল এই শোভাযাত্ৰাত খোজ কাঢ়ি গৈ মংগলতীৰ্থত উপস্থিত হৈ এক বুজাব নোৱৰা আনন্দ উপলব্ধি কৰিছিলো। মণিকুট ৰথৰ কাষে কাষে, যিখন ৰথত উঠি নৱনিৰ্বাচিত সভাপতি গৈ আছিল, তাৰ নিচেই কাষত থিয় হৈ এই ৰোমাঞ্চকৰ শিহৰণ এতিয়াও মোৰ বাবে সজীৱ হৈ আছে। দৰঙী কলা-কৃষ্টি, বড়ো, ৰাভা, বিহাৰী, নেপালী, চাহজনগোষ্ঠী, চৰ-চাপৰিৰ গীত-নৃত্যৰে সুশোভিত আৰু সংগীতৰ ঐক্যতালত পাহৰি গৈছিলো কিমান বাট অতিক্ৰম কৰিছো। মানৱ সমুদ্ৰত পৰিণত হোৱা মংগলতীৰ্থৰ তৃতীয় দিনৰ কাৰ্যসূচীয়ে মোক প্ৰায় হতভম্ব কৰি পেলাইছিল। স্বতঃস্ফূৰ্ত এই জন সমাগমে বাৰে বাৰে মনলৈ আশাৰ বাৰ্তা কঢ়িয়াই আনিছে ‘চিৰ চেনেহী ভাষা জননী’ অসমী ভাষা-সাহিত্যৰ কোনো কাহানিও সূৰ্য অস্ত নাযায়। যাব নোৱাৰে। প্ৰতি বছৰে এনে জনসমুদ্ৰৰ বাৰ্তা পাই আহিছো আৰু এইবাৰ নিজৰ চকুৰে বিশ্বাস কৰিব নোৱৰাকৈ দেখিছো।

উল্লেখযোগ্য কথা এইবাৰ এই অধিবেশনৰ শোভাযাত্ৰাত অকল নিৰ্বাচিত

সভাপতিকে নহয়, বৰঞ্চ বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ সভাপতিসকলকো একেখন বথতে লৈ যোৱা বিৰল দৃশ্যই মোৰ আনন্দাশ্ৰু বোৱাইছিল।

একোটা শোভাযাত্ৰাই জনমত আৰু সেই উদ্দেশ্যত ৰাইজক প্ৰবুদ্ধ কৰে। তাহানিৰ স্বাধীনতা আন্দোলনৰ পৰা আৰম্ভ কৰি অসমৰ অস্তিত্ব আন্দোলনলৈ এই ধৰণৰ শোভাযাত্ৰাই সকলোকে কৰি আহিছে সীমাহীনভাৱে মোহাচ্ছন্ন। যাদুকৰী ৰূপ লৈ সমদলত অংশ লোৱাৰ লিঙ্গাত মানুহক কৰি আহিছে বিমোহিত। এনে শোভাযাত্ৰাই জাতীয় চেতনাৰ ক্ষেত্ৰত কৰি তোলে প্ৰলুদ্ধ। সেয়ে এনে শোভাযাত্ৰাই হৈ উঠে যিকোনো ক্ষেত্ৰতে সঞ্জীৱনী। সেয়ে হয়তো কেতিয়াবা ৰাজনীতি দলসমূহে নিজৰ দক্ষতা প্ৰমাণ কৰিবলৈ বা জন সমৰ্থন কিমান তুংগত তাকে জাহিৰ কৰিবলৈ নিজৰ শক্তিকে শোভাযাত্ৰাৰ আয়োজন কৰে। তাতে যদি সেই ৰাজনীতি দলটো শাসনত থাকে আৰু সুবিধা হয় গাড়ী ভাড়া কৰি হ'লেও দূৰ-দূৰণিৰ পৰা ভাৰতীয়া জনতা সংগ্ৰহ কৰে নিজৰ অস্তিত্ব জাহিৰ কৰিবলৈ।

কিন্তু অসম সাহিত্য সভাৰ অস্তিত্ব বা জনপ্ৰিয়তা প্ৰমাণ কৰিবলৈ এনেদৰে জনগণক গোটোৱাৰ প্ৰয়োজন নাই। স্বতঃস্ফূৰ্তভাৱে এই সমাগম ঘটে আৰু ইয়ো প্ৰমাণ কৰে সাহিত্য সভাৰ জনপ্ৰিয়তা কিমান আকাশলংঘী। প্ৰতিবছৰে প্ৰতিখন সাহিত্য সভাৰ অধিবেশনত এনে শোভাযাত্ৰাই নিজস্ব স্থিতি ৰক্ষা কৰি আহিছে। এইবোৰো ছিপাবাৰৰ অধিবেশনে প্ৰমাণ কৰি দিলে এনে শোভাযাত্ৰাৰ দীৰ্ঘতা হ্রাস পোৱা নাই বৰঞ্চ আৰু দীঘলহে হৈছে। ছিপাবাৰৰ ৫২ নম্বৰ ৰাষ্ট্ৰীয় ঘাইপেথেৰে যাত্ৰা আৰম্ভ কৰি মংগলতীৰ্থত উপস্থিত হওঁতে সময় লাগিছিল প্ৰায় তিনি ঘণ্টা। এই তিনি ঘণ্টাৰ পথ অতিক্ৰম কৰি আজি বাৰে বাৰে উপলব্ধি কৰিছোঁ। অসমৰ বাট-পথ যিমানে বহল হৈছে সিমানে মানুহৰ মনৰ বাটবোৰো বহল হৈ গৈছে, সেই প্ৰশান্ত পথত ছিড নোহোৱাকৈ ভৰি পৰিবলৈ সাহিত্যানুৰাগীৰো অভাৱ কোনোদিন নহ'ব। সাহিত্য সভাৰ প্ৰতি অসমবাসীৰ সদৃষ্টি কিমান তাক প্ৰমাণ কৰিবলৈ এই শোভাযাত্ৰাই জ্বলন্ত প্ৰমাণ। এনে মহান সভাত থিয় দিবলৈ পাই নিজকে ধন্য মানিছোঁ।

চিৰজীৱী হওক অসম সাহিত্য সভা। চিৰজীৱী হওক অসম ভাষা-সাহিত্য-সংস্কৃতি।

অসম সাহিত্য সভা : উত্তৰণ আৰু অৱনমন

অসমৰ যি মুষ্টিমেয়সংখ্যক অনুষ্ঠানে অসমবাসীৰ কেৱল মন বা মগজুতেই সভা নিঃসন্দেহে অগ্ৰণী অনুষ্ঠান। এইটো অনুষ্ঠানৰ লগত অসমবাসীয়ে যেনেদৰে গভীৰ আত্মিক সম্পৰ্ক অনুভৱ কৰে, এইটো অনুষ্ঠানক লৈ অসমবাসীয়ে যেনেদৰে আৱেগ প্ৰকাশ কৰে, সেয়া যথার্থতেই বিৰল। খুব বেছি ভাল পায় বাবেই অসমৰ সচেতন ৰাইজে খুব চোকা নজৰ ৰাখে এইটো অনুষ্ঠানৰ ওপৰত। তীব্ৰ ভাষাৰে ইয়াক সমালোচনা কৰে, স্পষ্টভাৱে ইয়াৰ ভুল-ত্রুটি আঙুলিয়াই দিয়ে। ৰাজ্যৰ বিভিন্ন ঠাইত অনুষ্ঠিত হৈ অহা অসম সাহিত্য সভাৰ অধিবেশনসমূহত হোৱা জনসমাগমসমূহেই প্ৰমাণ দিয়ে বাস্তৱিকতে অসম সাহিত্য সভাক অসমবাসীয়ে কিমান ভাল পায়।

প্ৰাক্ স্বাধীনতা কালতেই, বিগত শতাব্দীৰ প্ৰথমৰ ফালে যেতিয়া প্ৰায় সমগ্ৰ বিশ্বই প্ৰথম মহাসমৰৰ জুইৰ দ্বাৰা আক্ৰান্ত হৈ আছিল, সেই সময়তে পৃথিৱীৰ এচুকত; অসমৰ বুকুত জন্ম লাভ কৰিছিল অসম সাহিত্য সভাই যিসময়ত প্ৰায় সমগ্ৰ বিশ্বই যুদ্ধ ধ্বংসত উন্নত হৈ আছিল, সেই সময়তে এমুঠি অসমীয়া মানুহে সপোন দেখিছিল সৃষ্টিশীলতাৰ তাৰেই পৰিণতিত পদ্মনাথ গোহাঞিবৰুৱাৰ নেতৃত্বত জন্ম লাভ কৰিছিল অসম সাহিত্য সভাই। সেইছোৱা সময় আছিল অসমীয়া জাতীয়তাবাদৰো পুনৰুত্থানৰ সময়।

স্বাধীনতা লাভৰ প্ৰচেষ্টাত সমগ্ৰ ভাৰতবাসী ব্ৰতী হৈ পৰা সেই মাদকতাময় দিনবোৰতে দূৰদৰ্শী এচাম অসমীয়াই চিন্তা কৰিছিল সাহিত্য সাধনাৰ মাজেৰে অসমীয়াৰ স্বকীয় পৰিচয় অক্ষুণ্ণ ৰখাৰ কথাও। এজন এজনকৈ অসমৰ সাহিত্য জগতৰ কাণ্ডাৰী আহি থিয় হৈছিল অসম সাহিত্য সভাৰ পতাকাৰ তলত। এজন এজনকৈ অসমৰ জাতীয় জীৱনৰ পুৰোধা ব্যক্তিসকল আহি সমৰেত হৈছিল অসম সাহিত্য সভাৰ মঞ্চত। প্ৰকৃত্যৰ্থত অসম সাহিত্য সভাৰ জৰিয়তেই অসমত একধৰণৰ নৱজাগৰণৰ সূচনা হৈছিল আৰু সেই নৱজাগৰণৰ অংশীদাৰী হৈছিল কেৱল লেখক, সাহিত্যিক বা সাহিত্যকৰ্মীসকলেই নহয়, সৰ্বসাধাৰণ মানুহো। আৰু সেই নৱজাগৰণে সামৰি লৈছিল মাত্ৰ আজিৰ সৰু অসমখনক নহয়, তাহানিৰ বৰ অসমখনক।

লক্ষণীয়ভাৱে, পৃথিৱীৰ অন্য প্ৰায়বোৰ জাতিয়ে একোটা ৰাজনৈতিক আন্দোলনৰ মাজেৰে নিজৰ পৰিচয় স্থাপন কৰিবলৈ প্ৰয়াস চলাই অহাৰ বিপৰীতে প্ৰয়াস চলাই আহিছে। চ্যুকাফাই গঠন কৰা অসমীয়া জাতিক শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱে এনে কামৰ জৰিয়তে প্ৰাণ আৰু পৰিচয় দিছিল। তাৰ পিছতো যেতিয়াই জাতিটোৰ বাবে কেতিয়াবা কিবা অস্তিত্ব বা পৰিচয়ৰ সংকট আহি উপস্থিত হৈছে, তেতিয়াই আৰম্ভ হৈছে এক সাহিত্যিক, সাংস্কৃতিক বা বৌদ্ধিক অনুশীলন। তেনে অনুশীলনৰ অংশ হিচাপেই অৰুণোদয়, জোনাকী, বাঁহী, আৱাহন আদি আলোচনীৰ জন্ম হৈছিল, জাতীয় অনুষ্ঠান গঠন হৈছিল। আমি গৌৰৱেৰে ক'ব পাৰো যে এক বিশেষ জাতীয় জাগৰণৰ সৃষ্টি কৰাত অসম সাহিত্য সভা সম্পূৰ্ণ সফল হৈছিল। সফল হৈছিল সাহিত্যিকক সৰ্বসাধাৰণৰ ওচৰলৈ লৈ যোৱাত, গ্ৰন্থক ৰাইজৰ ওচৰলৈ লৈ যোৱাত, মানুহৰ

মাজত জাতীয় দায়িত্ববোধৰ এক বাতৰৰণ সৃষ্টি কৰাত। এনেদৰেই নিজেই বিশেষ এক চহকী পৰম্পৰাৰ অধিকাৰী হৈ উঠিছিল অসম সাহিত্য সভা। কিন্তু এক চহকী ঐতিহ্য পৰম্পৰাৰ অধিকাৰী হ'লেও অসম সাহিত্য সভা দুৰ্ভাগ্যজনকভাৱে বিতৰ্কৰো সন্মুখীন হ'বলগা, হৈছে। বিশেষকৈ যোৱা শতিকাৰ নৱম দশকত অসম সাহিত্য সভা ইমান বেছি বিতৰ্কৰ সন্মুখীন হ'ল যে অসমবাসী আতংকিত হৈ উঠিল। কি হ'ব এই জাতীয় অনুষ্ঠানটোৰ? পাৰিবনে ই সকলো সংকট অতিক্ৰম কৰি, সকলো বিতৰ্কৰ উৰ্ব্বলৈ গৈ আকৌ স্ব-মহিমাবে প্ৰতিষ্ঠিত হ'বলৈ? জীয়াই থাকিবনে অসম সাহিত্য সভা? এনেধৰণৰ প্ৰশ্নয়ো ভুমুকি মাৰিলে অসমবাসী ৰাইজৰ মাজত। কিন্তু অসম সাহিত্য সভাৰ প্ৰতি আছে অসমবাসী ৰাইজৰ আশীৰ্বাদ আৰু শুভেচ্ছা। এই আশীৰ্বাদ আৰু শুভেচ্ছাই অসম সাহিত্য সভাক দিছে বিপুল জীৱনীশক্তি। সেই জীৱনীশক্তিৰ বলতেই অসম সাহিত্য সভাই অতিক্ৰম কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে প্ৰতিটো সংকট। এইবাবো তাৰ ব্যতিক্ৰম নঘটিল। নতুন শতিকাি নতুন আশাৰ বাণী লৈ আহিল অসম সাহিত্য সভাৰ বাবে।

একবিংশ শতাব্দীৰ আৰম্ভণিৰ পৰাই অসম সাহিত্য সভাই লাভ কৰিলে হোমেন বৰগোহাঞি, বীৰেন্দ্ৰ নাথ দত্ত, কনকসেন ডেকা আৰু শেহতীয়াভাৱে ৰংবং তেৰাং আদিৰ নিচিনা লোকৰ নেতৃত্ব। এইসকলৰ নেতৃত্বই অসম সাহিত্য সভাক নতুন এক জীৱনীশক্তি, নতুন এক গতিশীলতা প্ৰদান কৰিলে। হোমেন বৰগোহাঞি পৰিকল্পিত 'অসমীয়া বিশ্বকোষ' প্ৰকল্পই সমগ্ৰ অসমজুৰি কাৰ্যতঃ এক নতুন বৌদ্ধিক সচেতনতাৰ সৃষ্টি কৰিলে। কনকসেন ডেকাৰ নেতৃত্বত অসম সাহিত্য সভাই এনে কিছুমান বিষয়তো হাত দিলে, যিবোৰ বিষয়ত পূৰ্বে কেতিয়াও সাহিত্য সভাই মনোনিৱেশ কৰা নাছিল। আৰু শেহতীয়াভাৱে ৰংবং তেৰাঙৰ নিৰ্বাচনে অসম সাহিত্য সভাক উত্তৰণৰ এক নতুন গতি দিলে।

বাস্তৱিকতে ৰংবং তেৰাঙৰ নাম অসম সাহিত্য সভাৰ সভাপতি হিচাপে ঘোষিত হোৱাৰ লগে লগে সমগ্ৰ অসমজুৰি এক উদ্দীপনাময় পৰিৱেশৰ সৃষ্টি হৈছিল। ধাৰণা কৰা হৈছিল- পাহাৰ-ভৈয়ামৰ পূৰ্বৰ সেই সম্প্ৰীতিৰ এনাজৰীডাল আকৌ এবাৰ কটকটীয়া কৰি তুলিব তেৰাঙৰ নিৰ্বাচনে। এই ধাৰণা বা আশা মিছা বুলি প্ৰমাণিত হোৱা নাই। সাঁচাকৈয়ে পাহাৰ-ভৈয়ামৰ সম্প্ৰীতিৰ ক্ষেত্ৰত

বহুদিনৰ মূৰত এক ইতিবাচক পৰিৱেশ আনিবলৈ সক্ষম হৈছে ৰংবং তেৰাংদেৱ।
অসম সাহিত্য সভাৰ বৈথালংছো অধিৱেশনতেই স্পষ্টভাৱে প্ৰতিফলিত হৈছে
এই পৰিৱেশ। আমাৰ পাহাৰী ভাইসকলেও যেন বহুদিনৰ মূৰত নিজৰ বিশ্বাস
আৰু আস্থা ঘূৰাই পাইছে। তেৰাংদেৱেও বুজি পাইছে সময়ৰ আহ্বান আৰু
প্ৰয়োজনীয়তা। সেয়ে জোৰ দিছে বৰ অসমৰ উৰলি যোৱা ভেটিটো পুনৰ
নিৰ্মাণ কৰাত। আমি দেখিছো ইতিমধ্যে তেওঁ অসমৰ ভিতৰতে আবদ্ধ থকা
নাই; সাতভনীৰ অন্তৰ্গত অন্যান্য ৰাজ্যলৈও সদিচ্ছামূলক ভ্ৰমণত গৈছে আৰু
সেইবোৰ ৰাজ্যত অসম সাহিত্য সভাৰ প্ৰতিনিধি দলে বিপুল আদৰ্শ লাভ
কৰিছে। ত্ৰিপুৰা চৰকাৰে আনকি শেহতীয়াভাৱে আগৰতলাত অসম সাহিত্য
সভাৰ শাখা কাৰ্যালয় খোলাৰ বাবে ভূমি আবণ্টন দিবলৈকো সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ
কৰিছে। এনেধৰণৰ সিদ্ধান্তই নিঃসন্দেহে এক নতুন যুগৰ দুৱাৰেই মুকলি
কৰিছে।

সত্ৰ নাথাকিলে অসমীয়াও নাথাকিব

অসমৰ বা অসমীয়াৰ সমাজ-জীৱনলৈ মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱৰ অৱদান কি? প্ৰশ্ন কৰোতাক আজিৰ দিনত নিশ্চয় মূৰ্খ বুলিয়েই ক'ব। অসমীয়া জাতিৰ মাজত একপ্ৰকাৰ প্ৰাণ প্ৰতিষ্ঠা কৰা মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱৰ অৱদান কি বুলি প্ৰশ্ন কৰাটো নিঃসন্দেহে ধৃষ্টতা। অধিক প্ৰাসংগিক হয়, যদিহে সোধা যায় অসমৰ জাতীয় জীৱনৰ ক'ত মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱৰ অৱদান নাই বুলি। ক্ষেত্ৰলৈ একক আৰু অনন্য অৱদান আগবঢ়াই অসমত আৰু অসমীয়াক মহীয়ান কৰি থৈ গ'ল মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱে। পৰৱৰ্তী দিনবোৰত মহাপুৰুষ শ্ৰীশ্ৰী মাধৱদেৱকে ধৰি শংকৰদেৱৰ অনুগামী আৰু নৱবৈষ্ণৱ ধৰ্মৰ অন্যান্য ধৰ্মগুৰুসকলে মহাপুৰুষ শংকৰদেৱৰ অৱদানৰাজিৰ উত্তৰোত্তৰ শ্ৰীবৃদ্ধি ঘটালে। পৰিণতিত অধিক সমৃদ্ধ হৈ উঠিল অসমীয়া জাতি। অথচ মহাপুৰুষ কেইজনৰ বিভিন্ন সমৃদ্ধিশালী অৱদান আজি অসমৰ বুকুতেই সংকটৰ মাজত পৰিছে; যাৰ ভিতৰত আমাৰ সত্ৰসমূহ অন্যতম।

বাস্তৱিকতে সত্ৰ ব্যৱস্থা অসমৰ সমাজ জীৱনলৈ মহাপুৰুষগৰাকীৰ এক অন্যান্য অৱদান। বিশ্বৰ ভিতৰতেই ব্যতিক্ৰমী এই ব্যৱস্থাই যুগ যুগ ধৰি আমাৰ সমাজৰ বাবে বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত অনুঘটকৰ কাম কৰি আহিছে।

পোনতে এক ধৰ্মীয় অনুষ্ঠান হিচাপে জন্ম ল'লে। যুগ যুগ ধৰি কাম কৰি আহিছে। অসমৰ মুখাশিল্প, ভাওনা, বাদ্যশিল্প আদি জাতীয় পৰিচয়ৰ বাহক অনেক শিল্প-সংস্কৃতিৰ পীঠস্থান এই সত্ৰসমূহ আনহাতে ধৰ্মীয় অনুষ্ঠান হিচাপে কোনোদিন গোড়ামিৰ আশ্ৰয় লোৱা নাই বা গোড়ামিক প্ৰশ্ৰয় দিয়া নাই সত্ৰসমূহে। হিন্দু ধৰ্মৰ বাহিৰে ভিন্ন ধৰ্মৰ মানুহেও বিভিন্ন সত্ৰত শৰণ লৈ মহাপুৰুষে দেখুৱাই যোৱা পৱিত্ৰ ভক্তিমাৰ্গক আপোন কৰি লোৱাৰ উদাহৰণ আছে।

আমাৰ গাঁৱলীয়া সমাজখনৰ বাবে সত্ৰসমূহে সামাজিক বান্ধোনৰ এডাল শক্তিশালী ডোল হিচাপেও কাম কৰি আহিছে। গ্ৰামীণ অসমীয়া সমাজখনত দেখা দিয়া বিভিন্ন অশান্তি অসূয়া দূৰ কৰি সমাজৰ শান্তি-শৃংখলা অক্ষুণ্ণ ৰখাৰ ক্ষেত্ৰত একোটা প্ৰশাসনিক সক্ৰিয় ভূমিকাও সত্ৰসমূহে পালন কৰি আহিছে। আনহাতে বিভিন্ন সত্ৰৰ সংৰক্ষণ আৰু সংবৰ্ধনৰ ক্ষেত্ৰত হিন্দু-মুছলমান উভয় সম্প্ৰদায়ৰ লোকে একেলগে হাত উজান দি সামাজিক ঐক্যৰ বিশেষ নিদৰ্শন দাঙি ধৰি আহিছে।

প্ৰকৃত অৰ্থত মহাপুৰুষ শংকৰদেৱ যিমান বেছি ধৰ্ম প্ৰচাৰক আছিল, তাতকৈ বহু বেছি আছিল তেওঁ সমাজ সংগঠক। নৱবৈষ্ণৱ ধৰ্মক সাৰথি হিচাপে লৈ শংকৰদেৱে অসমীয়া সমাজখন পুনৰ গঠন কৰিব বিচাৰিছিল; বৰ অসমৰ গাঁথনিটোক শক্তিশালী কৰিব বিচাৰিছিল। কোৱা বাহুল্য যে মহাপুৰুষগৰাকীৰ সেই সপোন বহুলাংশে সফল হৈছিল আৰু এইক্ষেত্ৰত গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা লৈ আহিছিল আমাৰ সত্ৰসমূহে।

অকল সাংস্কৃতিক, ধৰ্মীয়, সংগীত বা কলাৰ ক্ষেত্ৰতেই নহয়, শ শ বছৰ ধৰি অসমৰ বৌদ্ধিক অনুশীলনৰো অন্যতম কেন্দ্ৰস্থল হৈ আহিছে সত্ৰসমূহ। এচাম নীৰৱ সাধকে শতাব্দীৰ পাছত শতাব্দী ধৰি নিজৰ সাধনাৰে সংবৰ্ধন কৰি আহিছে অসম আৰু অসমীয়াৰ বৌদ্ধিক সম্পদ। এনেদৰেই বাস্তৱ ক্ষেত্ৰত অসম আৰু অসমীয়াৰ জাতীয় জীৱনৰ চাকিগছিত তেল যোগাই শলিতাডাল জ্বলাই ৰাখিছে সত্ৰসমূহে।

কিন্তু পৰিতাপৰ কথা যে আমাৰ সত্ৰসমূহৰ এই বিপুল অৱদানৰ কথা এতিয়ালৈকে স্বীকৃত হোৱা নাই। অন্ততঃ উপযুক্তভাৱে স্বীকৃত হোৱা নাই।

সংশ্লিষ্ট ব্যক্তি, পক্ষ আৰু কৰ্তৃপক্ষসমূহে হয়তো এটা কথা পাহৰি গৈছে যে সত্ৰ নাথাকিলে অসম আৰু অসমীয়াৰ জাতীয় পৰিচয়ো নাথাকিব। সত্ৰ নাথাকিলে আমাৰ সংস্কৃতি বিনষ্ট হ'ব, সামাজিক বান্ধোন ছিঙি যাব। বাস্তৱিকতে বিগত অৰ্ধ সহস্ৰাব্দৰো অধিক কাল ধৰি সত্ৰসমূহে আমাৰ জাতীয় জীৱনৰ মেৰুদণ্ড হিচাপে কাম কৰি আহিছে। কিন্তু সত্ৰসমূহৰ এই গুৰুত্ব উপলব্ধি কৰাত আমি ব্যৰ্থ হৈছো। যাৰ বাবে অসমৰ বিভিন্ন সত্ৰৰ অস্তিত্ব বিপন্ন হৈ পৰাৰ পাছতো আমি একপ্ৰকাৰ চকু মুদি আছো।

আজি অসমৰ সত্ৰসমূহ দুটা প্ৰধান সমস্যাৰদ্বাৰা আক্ৰান্ত হৈছে। ইয়াৰে এটা সমস্যা প্ৰত্যক্ষভাৱে প্ৰকৃতিসৃষ্ট আৰু আনটো হৈছে ব্যাপকভাৱে মানৱসৃষ্ট। প্ৰকৃতিসৃষ্ট সমস্যাটো হৈছে গৰাখহনীয়া আৰু মানৱসৃষ্ট সমস্যাটো হৈছে বেদখল।

বান আৰু গৰাখহনীয়াই বিগত বহু বছৰ ধৰি সমগ্ৰ অসমকে জৰ্জৰিত কৰি আহিছে। ইয়াৰ ভিতৰত গৰাখহনীয়া এক বিশেষ ভাবুকি হিচাপে দেখা দিছে অসমৰ সত্ৰসমূহৰ বাবে। ইতিমধ্যে গৰাখহনীয়াৰ কবলত পৰি অসমৰ ভালেকেইখন সত্ৰই নিজৰ মূল ভেটি হেৰুৱাইছে আৰু বহুকেইখন সত্ৰৰ অস্তিত্ব বিপন্ন হওঁ হওঁ। জাতি-ধৰ্ম-বৰ্ণ নিৰ্বিশেষে সৰ্বসাধাৰণ ৰাইজ আৰু সত্ৰ কৰ্তৃপক্ষসমূহে নিজৰ সীমিত ক্ষমতাৰে সাধ্য অনুসৰি গৰাখহনীয়াৰ বিৰুদ্ধে যুঁজিছে যদিও ৰক্ষা প্ৰকৃতিৰ বিৰুদ্ধে এই যুঁজত জয়লাভ কৰিব পৰা নাই। এনে অৱস্থাত চৰকাৰৰ পৰা অধিক সহায় বাঞ্ছনীয়।

আনহাতে সত্ৰৰ মাটিত অবাধ বেদখলো অসমৰ সত্ৰসমূহৰ বাবে শেহতীয়াভাৱে এক ডাঙৰ বিপদ হৈ উঠিছে। যোৱা কেইবছৰমানৰ ভিতৰত এনে বেদখল দ্ৰুতগতিত বৃদ্ধি পাইছে। এই বেদখলৰ মাত্ৰা ইমান ব্যাপক যে প্ৰশাসনৰ পূৰ্ণ সহযোগিতা অবিহনে এনে বেদখল উচ্ছেদ অসম্ভৱ। কিন্তু এইক্ষেত্ৰতো প্ৰশাসন এতিয়ালৈকে আগ বাঢ়ি অহা পৰিলক্ষিত হোৱা নাই।

এক হৰিৰ উদ্দেশ্যে নিজক আৰু নিজৰ সমস্ত কৰ্মক উৎসৰ্গা কৰি, কোনো ভেদাভেদ নাৰাখি সকলোৱে সমানে শ্ৰম কৰা আৰু সমানে ভোগ কৰা আদৰ্শৰে পৰিচালিত অসমৰ সত্ৰসমূহ সাম্যবাদী দৰ্শনৰো উৎকৃষ্ট উদাহৰণ। এনে সত্ৰসমূহক জীয়াই ৰখাটো নিশ্চয় আমাৰ সকলোৰে কৰ্তব্য।

অসমীয়া ছবিৰ দশাই হ'ব নেকি ভ্ৰাম্যমাণ থিয়েটাৰৰ

অৱশেষত নাট্যৰসিক তথা ভ্ৰাম্যমাণ থিয়েটাৰৰ শুভাকাংক্ষীসকলে আশংকা আৰু সন্দেহক সত্য প্ৰমাণিত কৰি ক্ৰমাৎ গণ আকৰ্ষণ হেৰুৱাব লৈছে ভ্ৰাম্যমাণ থিয়েটাৰে। গণদেৱতাৰ আশিস নিৰ্মালি লৈ উজ্জীৱিত হৈ থকা ভ্ৰাম্যমাণ থিয়েটাৰে সৌ সিদিনালৈ আছিল আটাইতকৈ শক্তিশালী গণমাধ্যম। ভ্ৰাম্যমাণ থিয়েটাৰ অসমৰ অৰ্থনীতিত এক প্ৰভাৱশালী উদ্যোগ বুলি সকলোৱে একেমুখে স্বীকাৰ কৰিছিল। খিলঞ্জীয়া অসমীয়াৰ মৰ্যাদাসম্পন্ন উদ্যোগটোত শতাব্দিক অভিনেতা-অভিনেত্ৰী, সহস্ৰাধিক কলা-কৌশলী তথা নাট্যকাৰ-পৰিচালকে জীৱনৰ পেছা হিচাপে জীয়াই থকাৰ সন্ধান পাইছিল। কিন্তু আজি হঠাৎ এক অন্তহীন অন্বেষণত যতি পৰিল কিয়? এই 'কিয়'ৰ উত্তৰ বিচাৰি পোৱাটো যিমান কঠিন তাতকৈ কঠিন ইয়াৰ অন্তৰ্নিহিত কাৰকৰ ব্যাখ্যা কৰাটো। বিগত দুটা দশক প্ৰত্যক্ষ কৰিলে দেখা যায়, একবিংশ শতিকাৰ প্ৰাৰম্ভত ভ্ৰাম্যমাণ থিয়েটাৰকো ধোৱাই নিদিলে বিশ্বায়নৰ বিষাক্ত টোৱে।

নিজকে শ্ৰেষ্ঠত্ব প্ৰতিপন্ন কৰাৰ যুঁজত ভ্ৰাম্যমাণ থিয়েটাৰসমূহ নামি পৰিল এক অনাকাঙ্ক্ষিত সন্মুখ সমৰত। দৰ্শকক নিজ প্ৰেক্ষাগৃহত টানিবলৈ উদ্ভাৱন কৰা হ'ল ন-ন কৌশল। সেই কৌশলেও যেতিয়া দৰ্শকক আমুৱালে তেতিয়াই সন্ধান চলিল তথাকথিত গ্লেমাৰৰ। গ্লেমাৰাছ শিল্পীৰ পদাৰ্পণত উখল-মাখল হৈ পৰিল ভ্ৰাম্যমাণৰ অন্দৰমহল। দৰ্শকে আকৌ এক নতুন ৰুচি বিচাৰি পালে। ভ্ৰাম্যমাণৰ একাংশ শিল্পীৰ একঘেয়ামি অভিনয় চাই বিৰক্ত হৈ পৰা দৰ্শকে নেচাৰেল একটিং বিচাৰি প্ৰেক্ষাগৃহলৈ ঢাপলি মেলিলে। পূৰ্বৰ অতি নাটকীয় অভিনয় কৰা শিল্পীৰ পৰিৱৰ্তে স্বাভাৱিক অভিনয় কৰা শিল্পীকহে দৰ্শকে আদৰিলে। লগে লগে তেনে শিল্পীক চুক্তিবদ্ধ কৰিবলৈ প্ৰযোজকে লৰা-চপৰা লগালে। এইখিনিতে এটা কথা স্বীকাৰ্য পূৰ্বতে নাটক চাবলৈ যোৱা দৰ্শকে এটা দৰ্শনী হাউছফুল হৈছিল। কিন্তু যেতিয়া গ্লেমাৰ শিল্পী আৰু নৃত্য-সংগীতৰ অভূতপূৰ্ব উপস্থাপনৰে ন-ন আংগিকৰ নাটক মঞ্চস্থ হ'ল দৰ্শক হিল-দ'ল ভাগি থিয়েটাৰ হললৈ আহিল। তেনে আকৰ্ষণ দেখি বহুতে ক'লে ভ্ৰাম্যমাণলৈ সুদিন আহিল, খেনোৱে খেদ প্ৰকাশ কৰিলে এয়া অনাগত দুৰ্দিনৰ আগজাননী। হ'লেও দৰ্শকৰ সোঁত কমা নাছিল আৰু শিল্পী কলা-কুশলী তথা প্ৰযোজকে পূৰ্বৰ তুলনাত বহুত ধনৰ মুখ দেখিবলৈ পালে। কিন্তু অৰ্থনীতি বিজ্ঞানৰ সূত্ৰ অনুসৰি যেতিয়াই দ্ৰব্য আৰু সেৱাৰ মূল্যবৃদ্ধি ঘটে আৰু মুদ্ৰাৰ মূল্য কমি যায় তেতিয়াই ঘটে মুদ্ৰাস্ফীতি। ভ্ৰাম্যমাণতো ঠিক তেনেকুৱাই হ'ল। গ্লেমাৰ শিল্পীসকলে সেৱাৰ মূল্য অভাৱনীয়ভাৱে বৃদ্ধি কৰিলে। তেওঁলোকক দেখি ভ্ৰাম্যমাণৰ শিল্পী কলা-কুশলী সকলোৱেই সেৱাৰ মূল্য বৃদ্ধি কৰিলে। দ্ৰব্যৰ মূল্যটো দিনক দিনে বাঢ়ি গৈয়েই আছে। লগে লগে থলুৱা উদ্যোগটোৰ অৰ্থনীতি খৰক-বৰক হৈ পৰিল, মুদ্ৰাৰ মূল্য কমি গ'ল ভ্ৰাম্যমাণত। এই প্ৰচণ্ড হেঁচা সহ্য কৰিব নোৱাৰি কাঠফুলাৰ দৰে নতুনকৈ গঢ়ি উঠা নাট্যদলবোৰ বন্ধ হৈ পৰিল। ফলত এনে নাট্যদল আমন্ত্ৰণ কৰা কেইবাখনো কমিটিৰ বহু লাখ টকা পানীত পৰিল। লোকচানৰ ভৰ সহ্য কৰি নোৱাৰা কমিটিবোৰে এতিয়া থিয়েটাৰ আমন্ত্ৰণ কৰাৰ কথা নাভাবে। ভাবিবনো কিয়? শিল্পীৰ সেৱাৰ মূল্যবৃদ্ধিৰ কোবত নাট্যদলবোৰ প্ৰতিদিনৰ নিৰিখ ৮০-৯০ হেজাৰলৈ বৃদ্ধি কৰিছে। অৰ্থাৎ এখন থিয়েটাৰ যদি এখন কমিটিয়ে আমন্ত্ৰণ

কৰে তেন্তে কমিটিৰ মূৰত ৪ লাখটকীয়া বোজা এটি পৰে। হিচাপৰ শেষত কমিটিৰ লাভতকৈ লোকচান হয় বেছি। লাভ হ'লেও ন্যূনতম ২০ বা ৩০ হেজাৰ। এই ২০ হেজাৰ লাভৰ বাবে ৪ লাখৰ বোজা ল'বলৈ কোন কমিটিয়ে ইচ্ছা কৰিব? সাম্প্ৰতিক যান্ত্ৰিক জীৱনত কাৰ বা ইমান গৰজ মুষ্টিমেয় শিল্পীক ধনী কৰিবলৈ নিজকে পণবন্দী কৰিব। এনে এক অনাকাঙ্ক্ষিত মানসিকতাই কমিটিবোৰক আক্ৰান্ত কৰাৰ বিষময় ফল ভুগিব লগা হৈছে ভ্ৰাম্যমাণৰ প্ৰতিষ্ঠিত নাট্যদলবিলাকে। নাট্যশিল্পীৰ জৰিয়তে অসমত এক স্থায়ী উদ্যোগ স্থাপন কৰাৰ মানসেৰে ধাৰমান হোৱা প্ৰতিষ্ঠিত নাট্যদলসমূহ আমন্ত্ৰণ কৰিবলৈও কমিটিবোৰে ইচ্ছা নকৰা হৈছে। আমাৰ হাতত পৰা তথ্য অনুসৰি ভ্ৰাম্যমাণত এতিয়া শিল্পী, কলা-কুশলীৰ অভাৱ নহয়, অভাৱ এতিয়া আগধন দি নাট্যদল পৰিৱেশন কৰিবলৈ আমন্ত্ৰণ কৰা প্ৰতিষ্ঠিত কমিটিৰ। যিদৰে চলচ্চিত্ৰ জগতত অভাৱত অভাৱ হৈছে প্ৰযোজকৰ। কাৰণ বিনিয়োগ কৰা ধনৰ ৮০ শতাংশই উভতি নাহে। একেই অৱস্থা হৈছে ভ্ৰাম্যমাণ পৰিমাণলটো। ভ্ৰাম্যমাণৰ লক্ষ্মীস্বৰূপা কমিটি এতিয়া নিস্পৃহ নীৰৱ-নিস্পন্দ।

অসমীয়া চলচ্চিত্ৰৰ সামগ্ৰিক দুৰৱস্থা

সংবাদ আৰু সাহিত্যৰ পাছতে বিশ্বজনীনভাৱে চালে বোধহয় চলচ্চিত্ৰই আটাইতকৈ শক্তিশালী গণমাধ্যমৰূপে পৰিগণিত হ'ব। এক সামগ্ৰিক আবেদন আৰু মনোৰঞ্জন প্ৰদানৰ প্ৰচুৰ ক্ষমতা থকাৰ বাবে সময়ে সময়ে, ঠায়ে ঠায়ে চলচ্চিত্ৰ সংবাদ বা সাহিত্যতকৈও শক্তিশালী ৰূপত আৱিৰ্ভূত হ'ব পাৰে। সেয়ে পৃথিৱীৰ বিভিন্ন দেশত, বিভিন্ন সময়ত সাংবাদিক আৰু লেখক-সাহিত্যিকৰ লগতে চলচ্চিত্ৰৰ প্ৰযোজক-পৰিচালকো প্ৰতিক্ৰিয়াশীল চক্ৰৰ আক্ৰমণৰ লক্ষ্য হ'ব লগা হৈছে। বামপন্থী ভাবধাৰাৰ প্ৰতিনিধিত্ব কৰা বুলি অভিযোগ তুলি এসময়ত মাৰ্কিন চৰকাৰে চাৰ্লি চেপ্লিনৰ নিচিনা ব্যক্তিৰ ওপৰতো অত্যাচাৰ চলাইছিল। ভাৰতেও সেই সমস্যাৰ সন্মুখীন হ'ব লগা হৈছিল। গুলজাৰৰ দোষ আছিল তেওঁৰ 'অঁধী' নামৰ চলচ্চিত্ৰখনত ইন্দিৰা গান্ধীৰ জীৱনৰ ছাঁ পৰাটো। এইবোৰ ঘটনা গণতন্ত্ৰ তথা আমাৰ সভ্যতাৰ বাবেই কলংকস্বৰূপ আৰু অত্যন্ত গৰিহণাযোগ্য যদিও এইবোৰে মাধ্যম হিচাপে চলচ্চিত্ৰৰ শক্তিৰ পৰিচয়ো দাঙি ধৰে। সেয়ে এনে এক প্ৰেক্ষাপটত পৃথিৱীৰ

সকলো ভাষাৰ, সকলো জাতি-জনগোষ্ঠীৰ প্ৰতিগৰাকী ব্যক্তিয়েই কামনা কৰে তেওঁলোকৰ ভাষাৰ চলচ্চিত্ৰ উদ্যোগো শক্তিশালী হৈ উঠাৰ ক্ষেত্ৰত।

আমাৰ অসমীয়া সমাজখনো ইয়াৰ ব্যতিক্ৰম নহয়। প্ৰতিগৰাকী অসমীয়া আৰু অসমক ভাল পোৱা ব্যক্তিয়ে মাধ্যম আৰু উদ্যোগ হিচাপে অসমীয়া চলচ্চিত্ৰই বিকাশৰ শীৰ্ষস্তৰ পোৱাটো বিচাৰে। কিন্তু আমাৰ বাবে পৰিতাপৰ কথা এয়ে যে মাজতে সাময়িকভাৱে ভাল দিন চলাৰ পাছত অসমীয়া চলচ্চিত্ৰৰ বাবে আকৌ বেয়া দিন আহি পৰিছে। আকৌ দৰ্শকৰ মাজত অসমীয়া চলচ্চিত্ৰক আঁকোৱালী নোলোৱা এক প্ৰৱণতা আহি পৰিছে। অথচ অসমীয়া চলচ্চিত্ৰ উদ্যোগৰ যি গীৰৱময় ঐতিহ্য ভাৰতৰ অন্য বহু ভাষাৰে চলচ্চিত্ৰ উদ্যোগৰ নাই। অসমৰ প্ৰথমখন অসমীয়া চলচ্চিত্ৰ নিৰ্মাণ কৰিছিল, পৰিচালনা কৰিছিল ৰূপকোঁৱৰ জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাৰ নিচিনা কিংবদন্তী সদৃশ সাংস্কৃতিক কৰ্মীয়ে। তাৰ পাছতো আমাৰ জাতীয় জীৱনৰ, আমাৰ সাংস্কৃতিক জগতৰ ৰথী-মহাৰথীসকল অসমীয়া চলচ্চিত্ৰ উদ্যোগৰ লগত জড়িত হৈ পৰিছিল। আনহাতে ভাৰতীয় চলচ্চিত্ৰ উদ্যোগৰ আৰম্ভণিৰ কিছুদিন পাছতেই অসমীয়া চলচ্চিত্ৰ উদ্যোগৰো আৰম্ভণি ঘটিছিল। গতিকে সময়ৰ ফালৰ পৰাও অসমীয়া চলচ্চিত্ৰ উদ্যোগ যথেষ্ট পুৰণি। তৎসত্ত্বেও আজি অসমীয়া চলচ্চিত্ৰ উদ্যোগৰ এই দুৰৱস্থা কিয়? কিয় অসমৰ দৰ্শক বা অসমীয়া দৰ্শকে আঁকোৱালি নলয় অসমীয়া চলচ্চিত্ৰক? এই প্ৰশ্নৰ উত্তৰ হিচাপে আমাৰ বেছিভাগ চলচ্চিত্ৰ প্ৰযোজক-পৰিচালকে, শিল্পী বা চলচ্চিত্ৰৰ লগত জড়িত অন্য কলা-কুশলীসকলে এটা কথাকেই কৈ দায়িত্ব সামৰি থয় যে অসমীয়া দৰ্শকে অসমীয়া চলচ্চিত্ৰ নাচায়। ইয়াতকৈ বেলেগ একো বিশ্লেষণাত্মক কথা তেওঁলোকৰ যেন ক'বলৈ নাই। কিন্তু আমি ভাবো এই উত্তৰ শুদ্ধ নহয়। অসমীয়া দৰ্শকে অসমীয়া চলচ্চিত্ৰ নাচায় বুলি কৈ কাৰ্যতঃ অসমীয়া চলচ্চিত্ৰৰ প্ৰযোজক-পৰিচালক, শিল্পী-কলাকুশলীসকলে চৰম আত্ম প্ৰতাৰণাৰ আশ্ৰয় লোৱাৰ বাহিৰে অন্য একো কৰা নাই। অসমীয়া দৰ্শকে অসমীয়া চলচ্চিত্ৰ নাচায় বুলি কোৱাসকলক আমি ওলোটাই সুধিব খুজিছো— অসমীয়া দৰ্শকে অসমীয়া চলচ্চিত্ৰ নাচায় কিয়? এসময়ত অসমীয়া দৰ্শকেতো সদায় অসমীয়া চলচ্চিত্ৰ নোচোৱাকৈ থকা নাছিল। এসময়ত অসমীয়া দৰ্শকে

হিলদোল ভাঙি অসমীয়া চলচ্চিত্ৰ চাবলৈ গৈছিল। কাৰণ সেই সময়ত অসমীয়া চলচ্চিত্ৰৰ জৰিয়তে অসম বুৰঞ্জীৰ সোণালী দিনবোৰ ৰূপালী পৰ্দাত জিলিকি উঠিছিল। অসমীয়া চলচ্চিত্ৰৰ জৰিয়তে আমাৰ সমাজ জীৱন ৰূপালী পৰ্দাত প্ৰতিভাত হৈছিল, মানুহে কিবা সামাজিক মেছেজ লাভ কৰিছিল। নতুবা মানুহে কিবা ইতিবাচক নতুনত্ব লাভ কৰিছিল বা অন্য নহ'লেও প্ৰতিখন অসমীয়া চলচ্চিত্ৰৰ জৰিয়তে মানুহে এমুঠি চিৰসেউজ সমধুৰ গান লাভ কৰিছিল। এইবোৰৰ এটাও নাথাকিলে চলচ্চিত্ৰ চলে কেনেকৈ? আমি মনত ৰাখিব লাগিব যে অসমীয়া মানুহ জাতীয় চেতনাহীন নহয়। এতিয়াও অসমৰ ভ্ৰাম্যমাণ থিয়েটাৰত সকলো প্ৰতিকূল অৱস্থা নেওচি দৰ্শকৰ অভূতপূৰ্ব ভীৰ হয়, অসমত আজিৰ তাৰিখতো দহখনতকৈ অধিক অসমীয়া বাতৰিকাকত চলি আছে। ৰাজ্যৰ চুকে-কোণে নতুনকৈ গঢ়ি উঠি সফলতাৰে চলি আছে অজস্ৰ অসমীয়া মাধ্যমৰ বিদ্যালয়। এইবোৰে নিশ্চয় অসমীয়া জাতিৰ জাতীয় চেতনাবোধৰে ইংগিত দিয়ে। গতিকে অসমীয়া দৰ্শকে অসমীয়া চলচ্চিত্ৰ নাচায় বুলি এনেই কৈ থ'লে নহ'ব। তাৰ আগতে প্ৰযোজক-পৰিচালকে সঁচা অৰ্থত ভাল অসমীয়া চলচ্চিত্ৰ নিৰ্মাণ কৰিব লাগিব আৰু তাৰ লগতে ৰাজ্যৰ চিত্ৰগৃহসমূহৰো অৱস্থাবো উন্নতি ঘটিব লাগিব।

অপেছাদাৰী নাট্যগোষ্ঠীৰ দায়িত্ব বৃদ্ধি পাইছে

অসমত সাম্প্ৰতিক ভ্ৰাম্যমাণ নাট্যগোষ্ঠীসমূহৰ একপ্ৰকাৰ জয়জয়কাৰ অৱস্থা চলা বুলিয়েই ক'ব পাৰি। চলচ্চিত্ৰৰ তাৰকাসকলৰ ভ্ৰাম্যমাণ থিয়েটাৰৰ মঞ্চলৈ সোঁত বৈছে। ভ্ৰাম্যমাণ থিয়েটাৰ গোষ্ঠীসমূহৰ বছৰেকীয়া বাজেট বা টাৰ্ণ অভাৱেও কোটি টকাৰ সীমা স্পৰ্শ কৰিছে, তাৰকাৰ সমাৱেশে ভ্ৰাম্যমাণ থিয়েটাৰৰ প্ৰেক্ষাগৃহলৈ অভাৱনীয়ভাৱে মানুহ টানিছে, থিয়েটাৰৰ মঞ্চতো পোহৰ আৰু কাৰিকৰী কৌশলে চলচ্চিত্ৰৰ দৰে চমক সৃষ্টি কৰিছে আৰু বহু কিবাকিবিয়েই ঘটিছে। এই সকলোবোৰে ভ্ৰাম্যমাণ নাট্যগোষ্ঠী বা ভ্ৰাম্যমাণ থিয়েটাৰৰ প্ৰযোজকসকলৰ মুখত নিঃসন্দেহে হাঁহি বিৰিঙাইছে। কিন্তু এই হাঁহিৰ বিনিময়ত অসমৰ সমস্ত ভ্ৰাম্যমাণ থিয়েটাৰ উদ্যোগটো ইয়াৰ বাঞ্ছিত বা প্ৰত্যাশিত উদ্দেশ্যৰ পৰা ফালৰি কাটি আহিছে। বাস্তৱিকতে ই কক্ষচ্যুত আৰু লক্ষ্যচ্যুত হৈছে। অৱশ্যে এইখিনিতে এটা প্ৰশ্ন স্বাভাৱিকভাৱে উত্থাপিত হয় যে অসমৰ ভ্ৰাম্যমাণ থিয়েটাৰ গোষ্ঠীসমূহৰ পৰা ৰাইজেনো কি বাঞ্ছা কৰিছিল বা এই থিয়েটাৰ গোষ্ঠীসমূহৰ উদ্দেশ্য কেনে হোৱাটো প্ৰত্যাশা কৰিছিল, য'ৰ পৰা এই নাট্যগোষ্ঠীসমূহ বিচ্যুত হৈছে। এইক্ষেত্ৰত স্পষ্টভাৱে ক'ব পাৰি যে এক শক্তিশালী গণমাধ্যম হিচাপে একধৰণৰ গঠনমূলক সামাজিক ভূমিকা লোৱাৰ লক্ষ্য-উদ্দেশ্যৰ পৰা অসমৰ ভ্ৰাম্যমাণ থিয়েটাৰৰ মস্ত উদ্যোগটোৱেই বিগত কেইটামান বছৰৰ ভিতৰত আঁতৰি আহিছে।

আমি মনত পেলাব পাৰোঁ যে মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱৰ নিচিনা মহান পুৰুষেও সামাজিক পুনৰ্গঠনৰ বাবে নৱবৈষ্ণৱ ধৰ্ম প্ৰচাৰ অসমৰ মাটিত আৰম্ভ কৰিছিল, এই ধৰ্ম প্ৰচাৰৰ বাবে তেওঁ পৰম্পৰাগত উপায়সমূহৰ ওপৰতে অকল নিৰ্ভৰ কৰি এৰা নাছিল। ইয়াৰ বাবে তেওঁ একধৰণৰ নাটকৰো আশ্ৰয় ল'বলগীয়া হৈছিল, যি বিবেচিত হৈছিল ভাওনা হিচাপে। ইয়েই প্ৰমাণ কৰে যে গণ মাধ্যম হিচাপে নাটক তথা নাট্যকৰ্মৰ ভূমিকা অসমত তেতিয়াও আছিল আৰু এতিয়াও আছে, বৰঞ্চ এতিয়া বাঢ়িছে। কিয়নো ৰাজ্যখনৰ অন্যান্য গণ মাধ্যমসমূহৰ ব্যৱহাৰোপযোগিতা এতিয়াও যথেষ্ট সীমাবদ্ধ অৱস্থাত আছে। অসমৰ চলচ্চিত্ৰ উদ্যোগৰ অৱস্থা সাম্প্ৰতিক সময়ছোৱাত অতি দুখ লগা। ড° ভবেন্দ্ৰ নাথ শইকীয়াৰ নিচিনা যশস্বী কথাশিল্পীৰ শক্তিশালী কাহিনীৰে নিৰ্মিত আৰু ৰাষ্ট্ৰীয় পুৰস্কাৰপ্ৰাপ্ত চলচ্চিত্ৰ 'দীনবন্ধু' প্ৰযোজনাৰ লগত জড়িত থাকি আমি নিজেও এই কথা মৰ্মে মৰ্মে উপলব্ধি কৰিছোঁ। গতিকে গণমাধ্যম হিচাপে অসমীয়া চলচ্চিত্ৰ এতিয়া একেবাৰেই শক্তিহীন। আনহাতে ৰাজ্যখনত শিক্ষিত মানুহৰ হাৰ কম হোৱাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত কাকত-আলোচনীসমূহ ৰাজ্যখনৰ জনগণৰ বাবে এক সামগ্ৰিক গণ মাধ্যম হৈ উঠিব পৰা নাই। এনে এক অৱস্থাৰ বিপৰীতে কিন্তু নাটক, বিশেষকৈ প্ৰেক্ষাগৃহলৈ দৰ্শকৰ যি সোঁত বয় তাক নেদেখিলে কল্পনা কৰিব নোৱাৰি। গণ মাধ্যমৰূপে এই শক্তিক কামত খটুৱাই অসমৰ ভ্ৰাম্যমাণে তীব্ৰ সমাজ সচেতন ৰূপত নিজকে তুলি ধৰিব পাৰিলেহেঁতেন। সামাজিক সমস্যাসমূহ বিপুলসংখ্যক দৰ্শকৰ আগত উপস্থাপন কৰি সেইবোৰৰ সম্ভাৱ্য সমাধানসূত্ৰ বা সমাধানৰ পথৰ ওপৰতো আলোকপাত কৰিব পাৰিলেহেঁতেন। সমাজৰ শত্ৰুবোৰৰমুখা খুলি দি জনগণৰ সন্মুখত সিহঁতৰ স্বৰূপ উদঙাই দিব পাৰিলেহেঁতেন। আমাৰ অতীত বুৰঞ্জীৰ উজ্জ্বল ঘটনাবোৰ মঞ্চত পুনৰ থিয় কৰাই মানুহক জাতীয় চেতনাৰে উদ্বুদ্ধ কৰাৰ প্ৰচেষ্টা চলাব পাৰিলেহেঁতেন। মোটামুটিভাৱে সৌ সিদিনালৈকে অসমৰ আগশাৰীৰ ভ্ৰাম্যমাণ থিয়েটাৰ গোষ্ঠীসমূহে এনেধৰণৰ কাম-কাজবোৰ কিছু পৰিমাণে কৰিবলৈ প্ৰয়াস কৰা পৰিলক্ষিত হৈছিল। কিন্তু হঠাৎ বিগত কেইটামান বছৰৰ ভিতৰত অসমৰ ভ্ৰাম্যমাণ থিয়েটাৰ উদ্যোগ বা আন্দোলনটোৰ যেন সাংঘাতিক নৈতিক স্থলন

ঘটিল। প্ৰায়কেইটা থিয়েটাৰ গোস্ৰীয়েই যেন এতিয়া তৰলতাৰ প্ৰতিযোগিতা চলাইছে। বাণিজ্যিক স্বাৰ্থৰ দোহাই দিয়েই এনে কৰা হৈছে। কিন্তু আমি পাহৰিব নালাগিব যে ভবেন্দ্ৰ নাথ শইকীয়াৰ ‘স্বৰ্গৰ দুৱাৰ’ বা মহেন্দ্ৰ বৰঠাকুৰৰ ‘নৰক বন্দনা’ৰ নিচিনা নাটক চাবলৈও প্ৰেক্ষাগৃহ দৰ্শকেৰে ঠাহ খাই পৰিছিল। তথাপি তেনে নাটকে আজি অসমৰ ভ্ৰাম্যমাণ থিয়েটাৰৰ মঞ্চৰ পৰা চিৰদিনৰ কাৰণে মেলানি মাগিছে। কিন্তু এইখিনিতে এইটো কথাও ঠিক যে বিষয়টোক লৈ বিতৰ্কৰ অৱকাশ থাকিলেও এইক্ষেত্ৰত থিয়েটাৰসমূহক এনেকুৱা নাটক কৰকেই বুলি জোৰ কৰিব নোৱাৰি। সেয়া সাম্প্ৰতিক সময়ছোৱাত ৰাজ্যখনৰ আত্মবিনোদনক বা অপেছাদাৰী নাট্যগোস্ৰীসমূহৰ দায়িত্ব সামাজিক দায়বদ্ধতা পূৰণৰ ক্ষেত্ৰত বহুখিনি বৃদ্ধি পাইছে। কিয়নো যি দায়িত্ব পালনৰ পৰা ভ্ৰাম্যমাণ থিয়েটাৰ আঁতৰি আহিছে, সেই দায়িত্ব এতিয়া ৰাজ্যৰ অপেছাদাৰী নাট্যগোস্ৰীসমূহে বহন কৰিব লাগিব। অৱশ্যে এইক্ষেত্ৰত সমাজেও তেওঁলোকক সহায় কৰিব লাগিব। পঞ্চাশটকীয়া টিকট কাটি ভ্ৰাম্যমাণৰ এখন অৰ্থহীন, তৰল নাটক চাবলৈ হেতা-ওপৰা লগোৱা দৰ্শকজনে এটা অপেছাদাৰী নাট্যগোস্ৰীয়ে মঞ্চস্থ কৰা এখন ‘ছিৰিয়াছ’ নাটক চাবলৈ বিশ টকা খৰচ কৰিবলৈ সংকোচ কৰিব নালাগিব। আনহাতে অপেছাদাৰী নাট্যগোস্ৰীসমূহৰ উদ্যোক্তাসকলো কেতিয়াবা প্ৰতিকূল পৰিস্থিতি দেখি হতাশ হৈ পৰিলে নহ’ব। ‘ৰাইজে ছিৰিয়াছ নাটক নাচায়, আমি কেনেকৈ কি কৰিম’ বুলি তেওঁলোকে নিষ্ক্ৰিয় হৈ থাকিলে নহ’ব। ছিৰিয়াছ নাটকৰ এচাম দৰ্শকো অপেছাদাৰী নাট্যগোস্ৰীসমূহে তৈয়াৰ কৰি ল’ব লাগিব আৰু তেনে দৰ্শকৰ সংখ্যাও বঢ়াই গৈ থাকিব লাগিব। এই কাম কৰাৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় ৰণকৌশল উদ্ভাৱন কৰিবলৈ তেওঁলোকে এতিয়া অধিক গুৰুত্বসহকাৰে চিন্তা-চৰ্চা কৰিব লাগিব। সম্প্ৰতি ভাল কামৰ কাৰণে ধন খৰচ কৰিবলৈ ইচ্ছুক ব্যক্তি, সংগঠন, অনুষ্ঠান-প্ৰতিষ্ঠান আদিৰো অভাৱ নাই। বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত ‘স্পনছৰশ্বিপ’ আগবঢ়াবলৈকো বাণিজ্যিক প্ৰতিষ্ঠানসমূহ আগ বাঢ়ি আহে। অপেছাদাৰী নাট্যগোস্ৰীসমূহে এনেবোৰ সুযোগৰ সদ্ব্যৱহাৰ কৰিবলৈকো আগ বাঢ়ি আহিব পাৰে। অৱশ্যে নাটকৰ মান, অভিনয়ৰ মান, ৰুচিবোধৰ প্ৰতিফলন আদিৰ ওপৰতেই শেষ কথাবিলাক নিৰ্ভৰ কৰিব।

ভ্ৰাম্যমাণৰ আলোক বনাম মৃত্যুমুখী অপেছাদাৰী নাট্যগোষ্ঠী

বৰ্তমান অসমত আটাইতকৈ শক্তিশালী গণমাধ্যম বুলি ক'লে নিঃসন্দেহে ৰাজ্যখনৰ ভ্ৰাম্যমাণ থিয়েটাৰৰ মঞ্চকেইখনলৈকেই আঙুলিয়াব লাগিব। বাস্তৱিকতে ৰাজ্যখনৰ জাতি-ধৰ্ম-ভাষা-বৰ্ণ নিৰ্বিশেষে সকলো শ্ৰেণীৰ লাখ লাখ লোকে যেনেদৰে ভ্ৰাম্যমাণৰ প্ৰেক্ষাগৃহত উবুৰি খাই পৰেহি সেয়া পৃথিৱীতেই বিৰল এক পৰিঘটনা বুলি ক'ব পাৰি। অৱশ্যে নাটক, চলচ্চিত্ৰ বা অন্য সাংস্কৃতিক কাৰ্যক্ৰমে অকল যে অসমতহে জনসাধাৰণক আকৰ্ষিত কৰে তেনে নহয়; গোটেই পৃথিৱীতেই এইবোৰে মানুহক আকৰ্ষিত কৰে। তেনেদৰে অসমতো ভ্ৰাম্যমাণ থিয়েটাৰক বাদ দিও অন্যান্য সাংস্কৃতিক কাৰ্যক্ৰমসমূহেও যে মানুহ নাটানে এনে নহয়। কিন্তু অসমত ভ্ৰাম্যমাণ থিয়েটাৰে বিগত কেইটামান বছৰৰ ভিতৰত জনগণক যেনেদৰে বা যি হাৰত আকৰ্ষিত কৰি আহিছে, আকৰ্ষণৰ সেই প্ৰাৱল্যই অসমত ভ্ৰাম্যমাণ থিয়েটাৰক আটাইতকৈ শক্তিশালী গণমাধ্যমত পৰিণত কৰিছে। বিশেষকৈ অসমীয়া চলচ্চিত্ৰৰ সাম্প্ৰতিক সময়ত দুৰৱস্থাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত গণমাধ্যম হিচাপে

ভ্রাম্যমাণৰ প্ৰাসংগিকতাও দিনক দিনে বাঢ়ি গৈ আছে। সম্পূৰ্ণ থলুৱা ভিত্তিত, থলুৱা মালিক, থলুৱা কৰ্মচাৰীক লৈ বিকাশ ঘটাবলৈ এটা উদ্যোগৰ এনেকুৱা শক্তিশালী ৰূপ নিশ্চয় এক ইতিবাচক গ্ৰহণযোগ্য কথা। ই জাতিৰ মেৰুদণ্ড পোন কৰি ৰখাত অকণমান হ'লেও সহায় কৰাৰ উপৰি জাতিৰ সাংস্কৃতিক জীৱনীশক্তিও বৃদ্ধি কৰাত সন্দেহাতীতভাৱে সহায় কৰিব।

কিন্তু কেণা লাগিছে অন্য এটা কথাতহে। শক্তিৰ লগে লগে দায়িত্ববোধ বাঢ়ে বুলি এষাৰ কথা আছে। সেয়ে অধিকতৰ শক্তিশালীজন সকলো ক্ষেত্ৰতে অধিকতৰ দায়িত্বশীল হ'বলগীয়া হয়। অকল ব্যক্তিৰ ক্ষেত্ৰতে নহয়, একোটা প্ৰতিষ্ঠান, একোটা উদ্যোগ বা একোখন দেশৰ ক্ষেত্ৰতো এই কথা প্ৰযোজ্য। তেনেদৰে প্ৰযোজ্য অসমৰ ভ্ৰাম্যমাণ থিয়েটাৰ উদ্যোগৰ ক্ষেত্ৰতো। গণমাধ্যম হিচাপে দিনকদিনে শক্তিশালী হৈ গৈ থকাৰ লগে লগে অসমৰ ভ্ৰাম্যমাণ থিয়েটাৰসমূহৰ সামাজিক দায়বদ্ধতাও দিনক দিনে বাঢ়ি গৈ আছে। কিন্তু দুৰ্ভাগ্যবশতঃ অসমৰ প্ৰায়কেইটা আগশাৰীৰ ভ্ৰাম্যমাণ থিয়েটাৰ গোষ্ঠীয়েই নিজৰ এই দায়িত্ব পালনত শোচনীয়ভাৱে ব্যৰ্থতো হৈছেই, ইয়াৰ বিপৰীতে তেওঁলোকৰ কিছুমানৰ কাৰ্যকলাপে ওলোটাই নেতিবাচক পাৰিপাৰ্শ্বিকতাৰহে সৃষ্টি কৰিছে। কিয়নো সুস্থ সমাজৰ প্ৰতি কিবা মেছেজ আগবঢ়াব পৰা সামাজিক তথা জাতীয় সমস্যাৰ প্ৰতিফলন ঘটাব পৰা, আমাৰ জাতীয় চেতনাক জাগ্ৰত কৰা নাট প্ৰদৰ্শনৰ জৰিয়তে ৰাজ্যৰ আটাইতকৈ শক্তিশালী গণমাধ্যমটোৱে নিজৰ দায়িত্ব পালনৰ সলনি যোৱা কেইটামান বছৰৰ পৰা তাৰকাৰ চিকমিকনি আৰু কাৰিকৰী চমকৰ ওপৰতহে অধিক গুৰুত্ব দিয়া পৰিলক্ষিত হৈছে। অসমৰ যি ভ্ৰাম্যমাণে এসময়ত অসীমত যাৰ হেৰাল সীমা, ক্লিপেট্ৰা, শ'ৰাণ্ডিৰি চাপৰি বা পাতাল ভৈৰৱী মঞ্চস্থ কৰিছিল, সেই অসমৰ ভ্ৰাম্যমাণে আজি নিজৰ মঞ্চত কি তুলি ধৰে সেয়া কোৱা বাহুল্য। অৱশ্যে এইটো কথাও ঠিক যে ভ্ৰাম্যমাণ থিয়েটাৰ এক কোটিটকীয়া ব্যৱসায় আৰু সেয়ে ইয়াৰ আৰ্থিক দিশটোৰ নিৰাপত্তাও নিশ্চিত হোৱাটো প্ৰয়োজন। কিন্তু সামাজিকভাৱে দায়বদ্ধ নাটক মঞ্চস্থ কৰিও যে আৰ্থিক নিৰাপত্তা নিশ্চিত কৰিব পাৰি সেই কথা আৱাহন থিয়েটাৰে ড° ভবেন্দ্ৰ নাথ শইকীয়াৰ নাটসমূহৰ জৰিয়তে বহু বছৰ ধৰি প্ৰমাণ কৰি আহিছে। তৎসত্ত্বেও কিন্তু অসমৰ এই

আটাইতকৈ শক্তিশালী গণমাধ্যমটো নিজৰ কৰ্তব্য বা সামাজিক দায়বদ্ধতাৰ ক্ষেত্ৰত বিস্মৃত হোৱা পৰিলক্ষিত হৈছে। ইয়াৰ বিপৰীতে কিন্তু অসমৰ স্নায়ু-চেতনা বা মন-মগজুক চুবলৈ চেষ্টা কৰি আছে ৰাজ্যখনৰ অপেছাদাৰী নাট্যগোষ্ঠীসমূহেহে। প্ৰকৃত অৰ্থত গণমুখী সংস্কৃতিৰ অনুশীলন কৰি বাস্তৱ অৰ্থত সামাজিক দায়বদ্ধতা পূৰণৰ চেষ্টা কৰা এই অপেছাদাৰী নাট্যগোষ্ঠীৰো এক চহকী ঐতিহ্য আমাৰ ৰাজ্যখনত আছে। ভ্ৰাম্যমাণৰ পীঠস্থান বজালী অঞ্চলৰ নিচিনা ঠাইসমূহেই সুদীৰ্ঘকাল ধৰি অপেছাদাৰী নাট্যগোষ্ঠীসমূহৰো কৰ্মস্থলী হৈ আহিছে। বজালী বা ৰাজ্যখনৰ শিক্ষিত, সমাজ সচেতন মানুহৰ বসতিস্থল যথেষ্ট অঞ্চলসমূহত সৌ-সিদিনালৈকে অপেছাদাৰী নাট্যগোষ্ঠীসমূহে সমাদৰো লাভ কৰিছিল। কিন্তু ভ্ৰাম্যমাণে অনা তাৰকা আৰু প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ চমকে এই সুস্থ নাট্য আন্দোলনৰ ধাৰা বহন কৰা ৰাজ্যৰ অপেছাদাৰী নাট্যগোষ্ঠীসমূহৰ বাবেও যেন মৃত্যুস্থলী বনাইছে। সকলো পাহৰি মানুহ দৌৰিছে ভ্ৰাম্যমাণৰ মঞ্চত হেলিকপ্টাৰ, ফ্লাইঅ'ভাৰ, সাগৰত জাহাজ ডুবা দৃশ্য বা জনপ্ৰিয় অসমীয়া তাৰকাৰ চাক্ষুষ অভিনয় চাবলৈ। ইয়াৰ লগে লগে সচেতন দৰ্শক শ্ৰেণীয়েও যেন অপেছাদাৰী নাট্যগোষ্ঠীসমূহলৈ পিঠি দিছে। কাৰণ অপেছাদাৰী নাট্যগোষ্ঠীসমূহে জনপ্ৰিয় চিত্ৰতাৰকা দেখুৱাব নোৱাৰে, তেনেদৰে নোৱাৰে মঞ্চত ফ্লাইঅ'ভাৰ, হেলিকপ্টাৰ বা সাগৰীয় জাহাজ ডুবাৰ দৃশ্য দেখুৱাব। কিন্তু কি আচৰিত। ক'লা বজাৰত দুশটকীয়া টিকট কিনি ভ্ৰাম্যমাণৰ মঞ্চত চিত্ৰতাৰকা চাবলৈ ঢাপলি মেলা শিক্ষিত দৰ্শক একোগৰাকীয়েও অপেছাদাৰী নাট্যগোষ্ঠী এটাৰ সামাজিকভাৱে দায়বদ্ধ নাটক এখনৰ বাবে দহটকা খৰচ কৰিবলৈকে টান পায়। এইখিনিতে ক'ব পাৰি যে অপেছাদাৰী নাট্যগোষ্ঠীসমূহে জন্মলাভ কৰে সামাজিক দায়বদ্ধতা পূৰণৰ খাতিৰত, সম্পূৰ্ণ এক অনা-বাণিজ্যিক দৃষ্টিভংগীৰে সেয়ে দৰ্শক ৰাইজৰ মৰম অবিহনে এই অপেছাদাৰী নাট্যগোষ্ঠীসমূহ মৃত্যুৰ মুখলৈ আগ বাঢ়ি যাবলৈ বাকী। কাৰ্যতঃ অসমত সেয়াই ঘটিছে।

ক্ৰমাৎ ভয়াৱহ হৈছে অনুপ্ৰেৰেশৰ সমস্যা

বিগত বহু বছৰ ধৰি অসমৰ সমাজ-জীৱন উত্তাল কৰি ৰখা এটা সমস্যা হ'ল ৰাজ্যখনলৈ বিদেশী অনুপ্ৰেৰেশৰ সমস্যা। যোৱা প্ৰায় ত্ৰিশ বছৰ ধৰি এইটো সমস্যাক লৈ অসমত যিমান বেছি চৰ্চা চলিছে, সিমান বেছি চৰ্চা বোধহয় অন্য কোনো এটা সমস্যাক লৈয়েই চলা নাই। অথচ এইটো সমস্যাক লৈয়েই আমাৰ মাজত বিভ্ৰান্তি, বিতৰ্ক; অস্পষ্টতা আৰু দ্বিধাগ্ৰস্ততা আটাইতকৈ বেছি। কিছুমানৰ মতে এইটোৱেই অসমৰ বৰ্তমান আটাইতকৈ ভয়াৱহ সমস্যা হোৱাৰ বিপৰীতে আন একাংশৰ মতে সমস্যাটো সিমান বেছি ভয়াৱহ নহয়, যিমান ভয়াৱহ হিচাপে ইয়াক তুলি ধৰা হয়। আন এক বিশেষ মহলে আকৌ সমস্যাটোৰ অস্তিত্বকেই স্বীকাৰ নকৰে। কোনোৱে সমস্যাটোৰ গাত ধৰ্মীয় ৰহণ সানিবলৈ চেষ্টা চলোৱাৰ বিপৰীতে কোনো কোনোৱে এই সমস্যাৰ লগত সংখ্যালঘুৰ স্বাৰ্থ একাকাৰ কৰি পেলায়। সৰ্বসাধাৰণ ৰাইজ এইটো সমস্যাকলৈ অস্তিত্বৰ প্ৰশ্নত আতংকিত হোৱাৰ বিপৰীতে একেটা সমস্যাক লৈয়েই ৰাজনীতিবিদসকলে ভোটবেংকৰ খেল খেলে। আৰু পৰিণতিত গোটেই সমস্যাটো বাস্তৱতাৰ পৰা আঁতৰি অযথা বিতৰ্ক আৰু বিভ্ৰান্তিৰ

চাকনৈয়াৰ মাজত সোমাই পৰে। শেহতীয়াভাৱে ৰাজ্যৰ আগশাৰীৰ প্ৰভাৱগোষ্ঠী আছাম পাব্লিক ৱৰ্কছে অসমৰ এই বাংলাদেশী অনুপ্ৰৱেশকাৰীৰ সমস্যা সন্দৰ্ভত উচ্চতম ন্যায়ালয়ত যিখন আবেদন দাখিল কৰিছে, সেই আবেদনখনে সমস্যাটোৰ ভয়াৱহ আৰু গভীৰতা অধিক স্পষ্ট ৰূপত তুলি ধৰিছে। জনসংখ্যা আৰু ভোটাৰৰ সংখ্যা বৃদ্ধিৰ লগতে জনগাঁথনিত পৰিৱৰ্তনৰ পৰিসংখ্যাসমূহ বিস্তৃতভাৱে উল্লেখ কৰি দাখিল কৰা এই আবেদনখনে সমস্যাসমূহৰ ক্ষেত্ৰত বহুতৰে চকু মুকলি কৰিব বুলি আশা কৰিব পাৰি। উল্লেখ্য যে নিৰ্দিষ্ট সূত্ৰৰ উদ্ধৃতিৰে দাখিল কৰা উক্ত আবেদনখন অনুসৰি অকল ২০০৪ৰ পৰা ২০০৬লৈ এই দুবছৰৰ ভিতৰত অসমৰ মুঠ ১২৬টা বিধানসভা সমষ্টিৰ ভিতৰত ৮২টা সমষ্টিত ভোটাৰৰ সংখ্যা সাত শতাংশতকৈ বৃদ্ধি পাইছে। এই একেই সময়ছোৱাত ভোটাৰৰ সংখ্যা বৃদ্ধিৰ সৰ্বভাৰতীয় হাৰ আছিল প্ৰায় দুই শতাংশ। আনহাতে যি ৮২টা সমষ্টিৰ ভোটাৰৰ সংখ্যা গড়ে সাত শতাংশতকৈ বৃদ্ধি পাইছে, তাৰ ভিতৰত ১৮টা সমষ্টিত ভোটাৰৰ সংখ্যা বৃদ্ধিৰ হাৰ দহ শতাংশতকৈও অধিক আৰু ইয়াৰ ভিতৰত সৰ্বোচ্চ ২২.৫ শতাংশ বৃদ্ধি ঘটিছে ঢেকীয়াজুলি সমষ্টিত। সামগ্ৰিকভাৱে হিচাপ কৰিলে দেখা যায় যে ২০০৪ আৰু ২০০৬ৰ ভিতৰত অসমত অতিৰিক্ত ১৮ লাখ ১৮ হাজাৰ ৫ শ ৫১ গৰাকী ব্যক্তিৰ নাম অতিৰিক্তভাৱে ভোটাৰ তালিকাত সোমাইছে। অথচ ১৯৭১ত বাংলাদেশ সৃষ্টিৰ আগৰটো দশকত, অৰ্থাৎ ১৯৬২ৰ পৰা ১৯৭১লৈ প্ৰতিবছৰে ২.৭৩ শতাংশকৈহে অসমত ভোটাৰৰ সংখ্যা বৃদ্ধি পাইছিল। ইয়াৰ বিপৰীতে ১৯৭১ৰ পৰা ১৯৯১লৈ— এই চাৰিটা দশকত গড় হিচাপে প্ৰতিবছৰে অসমত ভোটাৰ ৪.৬৭ শতাংশকৈ বৃদ্ধি পাইছে। যদি ২.৭৩ শতাংশ বৃদ্ধিক আমি বৃদ্ধিৰ স্বাভাৱিক হাৰ বুলি মানিও লওঁ, তথাপি ১৯৭১ৰ পৰা ১৯৯১লৈ $৪.৬\% - ২.৭৩\% = ১.৯৪\%$ কৈ ভোটাৰৰ অস্বাভাৱিক বৃদ্ধি হোৱা বুলি সহজেই ধৰিব পাৰি। এইখিনি অতিৰিক্ত ভোটাৰৰ সংখ্যাই প্ৰায় ২৩ লাখ হয়গৈ। কোৱা বাহুল্য যে এই একুৰি লাখৰো অধিক ভোটাৰ বাংলাদেশৰ পৰা আহি অসমৰ ভোটাৰ তালিকাত নাম সুমুওৱা অনুপ্ৰৱেশকাৰীৰ বাহিৰে অন্য কোনো নহয়। এইখিনিতে এইটো কথাও উল্লেখযোগ্য যে ১৯৭২ৰ পৰা ১৯৯১লৈকে এই প্ৰায় বিশ বছৰত অসমত

ভোটাৰ সংখ্যা ২৩ লাখ, ২০ হাজাৰ, ৭ শ ৭৮ গৰাকী বৃদ্ধি পোৱাৰ বিপৰীতে ২০০৪ৰ পৰা ২০০৬লৈ এই প্ৰায় দুবছৰৰ ভিতৰতে অসমত ১৮ লাখ, ১৮ হাজাৰ, ৫৫১ গৰাকী ভোটাৰ বৃদ্ধি পাইছে। অৰ্থাৎ যোৱা প্ৰায় তিনিটা দশকতকৈ অলপ বেছিদিনৰ ভিতৰতে ৪১ লাখ, ৩৯ হাজাৰ, ৩শ, ২৯ গৰাকী ভোটাৰ অসমত বৃদ্ধিৰ স্বাভাৱিক হাৰতকৈ অতিৰিক্তভাৱে আহি পৰিছে। আৰু এনেদৰেই অসমলৈ আহি থকা বাংলাদেশীৰ অনুপ্ৰবেশৰ কথাও প্ৰমাণিত হৈছে।

অনুপ্ৰবেশ সন্দৰ্ভত উত্থাপিত অন্য এক অভিযোগ অনুসৰি অসমলৈ মূলতঃ ইছলামধৰ্মী বাংলাদেশীৰ অনুপ্ৰবেশ ঘটিছে। বাংলাদেশ এখন মুছলমান বসতিপ্ৰধান ৰাষ্ট্ৰ হোৱাৰ বাবে এনে অভিযোগৰ সত্যতা প্ৰমাণ হোৱাৰ সম্ভাৱনাই অধিক। আনহাতে ধৰ্মীয় সম্প্ৰদায়গতভাৱে লক্ষ্য কৰিলেও অসমত মুছলমান জনসংখ্যাৰ অস্বাভাৱিক বৃদ্ধিৰ হাৰ লক্ষ্য কৰা যায়। ১৯৭১ৰ পৰা ১৯৯১লৈ মুছলমান জনসংখ্যাৰ বৃদ্ধিৰ সৰ্বভাৰতীয় হাৰ আছিল ৫৮.০৪ শতাংশ। অথচ এই একেই সময়ছোৱাত অসমত এই হাৰ হৈছে ৭৭.৪২ শতাংশ। মুছলমান লোকৰ অসমত এই জনবিস্ফোৰণ নিশ্চয় কেৱল জন্মৰদ্বাৰাই হোৱা নাই, অনপ্ৰবেশেই হৈছে ইয়াৰ মূল কাৰক। ইয়াৰ ফলত অসমৰ ১২৬ টা বিধানসভা সমষ্টিৰ ভিতৰত ৫০টা সমষ্টিয়েই এতিয়া বাংলাদেশী অনুপ্ৰবেশকাৰীৰ প্ৰভাৱাধীন হৈ পৰিছে। ইয়াৰ ভিতৰত বাংলাদেশ সীমান্তৱৰ্তী অঞ্চলসমূহত থকা সমষ্টিসমূহত মুছলিম ভোটাৰ বৃদ্ধিৰ হাৰ অধিক দ্ৰুত হৈছে বুলি পৰিসংখ্যাই দেখুৱাইছে। টাইমছ অ' ইণ্ডিয়া কাকতে প্ৰকাশ কৰা তথ্য অনুসৰি অসমৰ মুঠ ১ কোটি, ৭৪ লাখ, ৯৪ হাজাৰ, ৩ শ, ২ গৰাকী ভোটাৰৰ ভিতৰত ১ লাখ ৫৬ হাজাৰ জন সন্দেহযুক্ত ভোটাৰ। অৰ্থাৎ দেশৰ নিৰ্বাচন আয়োগেও অসমৰ এই সমস্যাটোৰ গভীৰতা কিছু পৰিমাণে মানি লৈছে। তাৰ পাছতো আমি একেটা সমস্যাক লৈ বিতৰ্ক আৰু বিভ্ৰান্তিৰ আৱৰ্তত সোমাই থকাটো যুক্তিযুক্ত হ'বনে?

জ্যোতিপ্ৰসাদ ঃ অন্য এক চিন্তাৰে

জ্যোতিপ্ৰসাদ— আমাৰ যুগ আৰু আমাৰ সমাজৰ এক অভিনৱ চৰিত্ৰ বুলি তেওঁৰ জীৱন আৰু কৰ্মৰাজিৰ লগত জড়িত প্ৰত্যেক ব্যক্তিয়ে মৰ্মে মৰ্মে উপলব্ধি কৰিবলৈ বাধ্য হয়। সুদূৰ ৰাজস্থানৰ ৰক্ষ মৰুৰ বুকুৰ পৰা আহি ভিন্ন সমাজ-সংস্কৃতিৰ লুইতপৰীয়া অসমৰ বুকুত সৰ্বকালৰ সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ অসমীয়া হিচাপে নিজকে পৰিচিত হ'বলৈ সক্ষম হোৱা জ্যোতিপ্ৰসাদৰ ওপৰত দৰাচলতে এবাৰতে পূৰ্ণাংগ ৰূপত আলোকপাত কৰা সম্ভৱ নহয়। মই ইয়াত মাথোন জ্যোতিপ্ৰসাদ প্ৰসংগত এটা সাময়িক প্ৰৱণতাৰ কথাহে উনুকিয়াব খুজিছোঁ।

আমি অতিশয় দুখেৰে লক্ষ্য কৰিছোঁ যে বিগত কিছুদিন ধৰি আমাৰ অসমখন কিছুমান নিকৃষ্ট ৰাজনৈতিক অনুশীলনৰ সুৰক্ষিত থলী হৈ পৰিছে। যিকোনো কথা, বৰ্তমান ইয়াত একাংশ মানুহ সক্ৰিয় হৈ উঠে। ড° ভূপেন হাজৰিকাৰ পৰা আৰম্ভ কৰি অসম সাহিত্য সভালৈকে, প্ৰয়াত বিষ্ণু ৰাভাৰ পৰা আৰম্ভ কৰি বড়ো ভাষাৰ লিপিলৈকে, ৰাজ্যৰ বান সমস্যাৰ পৰা আই.এম.ডি.টি. আইনলৈকে বিভিন্ন ব্যক্তি, বিভিন্ন অনুষ্ঠান, বিভিন্ন বিষয় এই ধুবন্ধৰ ৰাজনৈতিক খেলুৱৈসকলৰ কৰলত পৰিছে। এনে এক অৱস্থাত

এইসকলৰ হাতৰপৰা ইমান দিন জ্যোতিপ্ৰসাদ সাৰি আছিল যদিও এতিয়া তেওঁ বেহাই নোপোৱাৰ আশংকাই দেখা দিছে।

আগতেই কৈছো আৰু কোৱা বাহুল্য যে ৰূপকোঁৱৰ জ্যোতিপ্ৰসাদ সৰ্বকালৰ সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ অসমীয়া আৰু কেৱল অসমীয়া। আগৰৱালা উপাধিটোৰ বাহিৰে তেওঁৰ গাত অন্য কোনো ৰাজস্থানী চিহ্ন নাছিল। নিজে অসমীয়া হোৱাৰ লগতে এইগৰাকী জ্যোতিপ্ৰসাদে নিজৰ পূৰ্বপুৰুষ আৰু উত্তৰপুৰুষকো হাড়ে-হিমজুৰে অসমীয়া সজাই থৈ গৈছে। কিন্তু আমি আতংকৰে সৈতে লক্ষ্য কৰিছো যে জ্যোতিপ্ৰসাদৰ মাৰোৱাৰী বা হিন্দীভাষী মূল বিচাৰি উলিয়াবলৈ সম্প্ৰতি ৰাজ্যখনত কেতবোৰ মহল সচেপ্ত হৈ উঠিছে। বছৰ বছৰ ধৰি অসমত বসবাস কৰিয়ো অসমীয়া মূল সঁতিৰ লগত জীন যাবলৈ চেষ্টা আৰু ইচ্ছা নকৰা, অসমীয়া ভাষা-সংস্কৃতিক এতিয়াও আপোন কৰি নোলোৱা কেতবোৰ মানুহেৰে গঠিত এই মহলবোৰে অতি সম্প্ৰতি জ্যোতিপ্ৰসাদক আকৌ মাৰোৱাৰী সজোৱাৰ যি প্ৰৱণতা দেখুৱাইছে সেয়া ভৱিষ্যতৰ অসমখনৰ বাবে ভয়াৱহ পৰিঘটনা হিচাপে চিহ্নিত হ'ব পাৰে। এই প্ৰৱণতাই অধিক গা কৰি উঠিব পাৰিলে বিশ্ব দৰবাৰত জ্যোতিপ্ৰসাদ ভুলভাৱে প্ৰক্ষেপিত হোৱাৰ লগতে বৰ অসমৰ ইতিহাসো বিকৃত হৈ যাব পাৰে। সেয়ে মোৰ এই অত্যন্ত চুটি বক্তব্যৰ মাজেৰে মই এই দিশটোৰ প্ৰতি আপোনালোকৰ মনোযোগ আকৰ্ষণ কৰিছো আৰু আপোনালোকলৈ আহ্বান জনাইছো— সময় থাকোঁতেই জ্যোতিপ্ৰসাদৰ গাৰ পৰা অসমীয়াত্বৰ চিনাকি মটি দিব খোজা যিকোনো প্ৰচেষ্টাৰ বিৰুদ্ধে মাৰ বান্ধি থিয় হওক। জ্যোতিপ্ৰসাদে দুষ্কৃতিক মৰিমূৰ কৰি সংস্কৃতিৰ জয়ৰ পোষকতা কৰিছিল। মানৱ জীৱনটোৱেই তেওঁৰ মনত এটা সাংস্কৃতিক অভিযান। মানুহৰ অন্তৰৰ পৰা হিংসা, দ্বেষ, অসূয়া, অজ্ঞানতা, ভ্ৰান্তি আদি দূৰ কৰি পৃথিৱীবাসীৰ জীৱনক উজ্জ্বল আনন্দময় কৰি তোলাই সংস্কৃতিৰ লক্ষ্য। কিন্তু এই বাট কাঁইটেৰে ভৰা। নিজৰ জ্ঞানৰ প্ৰভাৱেৰে মানুহে যিদিনা এই কাঁইটীয়া পথ পাৰ হ'ব পাৰিব, সিদিনাহে ৰচিত হ'ব জ্যোতিপ্ৰসাদৰ সংস্কৃতিৰ স্বৰ্গ ৰাজ্য আৰু প্ৰতিষ্ঠা হ'ব গান্ধীজীৰ ৰামৰাজ্য।

সমন্বয়ৰ প্ৰতীক বিষ্ণু ৰাভা

কলাগুৰু বিষ্ণু প্ৰসাদ ৰাভা অসম তথা সমগ্ৰ ভাৰতবৰ্ষৰেই এক অন্যতম ট্ৰেজিক চৰিত্ৰ। ৰাজহুৱা জীৱনত ইমান বেছি সক্ৰিয় এগৰাকী ব্যক্তিয়ে অত্যন্ত সং আৰু স্বচ্ছ ৰাজহুৱা জীৱন এটা কটাই সমাজ আৰু দেশৰ বাবেই জীৱন পাত কৰিও দেশদ্ৰোহিতাৰ অপৰাধত কাৰাবন্দী হ'ব লগা হোৱা ঘটনা ভাৰততেই বিৰল। বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভাৰ জীৱনৰ এই ট্ৰেজিডিক বোধহয় কেৱল নেতাজী সুভাষ চন্দ্ৰ বসুৰ জীৱনৰ ট্ৰেজিডিৰ লগতহে ৰিজাব পাৰি। নিজৰ যুগৰ শ্ৰেষ্ঠ বিপ্লৱী সত্ত্বা নেতাজী সুভাষ চন্দ্ৰ বসুৱে একে সময়তে বিৰল দেশপ্ৰেমিকৰ সন্মান আৰু কুইছলিং অৰ্থাৎ দেশদ্ৰোহীৰ অপপ্ৰচাৰ বা বদনাম লাভ কৰিছিল। ৰাভাৰ জীৱনৰ ট্ৰেজিডিও আছিল তেনে পৰ্যায়ৰে। অৱশ্যে সুভাষ বসুতকৈ বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভাই বহু বেছি বৈচিত্ৰ্যপূৰ্ণ কৰ্মক্ষেত্ৰত কাম কৰিছিল আৰু ৰাভাৰ প্ৰতিভাও আছিল ভাবিব নোৱাৰা ধৰণে বহুমুখী। ৰাজনৈতিক আন্দোলন কৰি কাৰাবাস খটা এজন মানুহেই নাটক কৰিছিল, চলচ্চিত্ৰত অভিনয় কৰিছিল; নিৰ্বাচনত অৱতীৰ্ণ হৈ বিধায়ক হৈছিল, নৃত্য

কৰিছিল, গান লিখিছিল, সমাজ সংগঠন কৰিছিল আৰু যে কি কৰা নাছিল! তেওঁৰ প্ৰতিভাৰ এই বহুমুখী দীপ্তিয়ে নিঃসন্দেহে নতুন পুৰুষৰ জীৱন আলোকিত কৰি তুলিব। অৱশ্যে ৰাভাৰ জীৱন আৰু প্ৰতিভাৰ দীপ্তিয়ে নিজৰ জীৱন আলোকিত কৰিবলৈ হ'লে নতুন প্ৰজন্মই ৰাভাক সঠিকভাৱে স্মৰণ কৰিব লাগিব; অকল স্মৰণ কৰাই নহয়, তেওঁৰ জীৱন আৰু কৰ্মৰাজি বিস্তৃতভাৱে অধ্যয়নো কৰিব লাগিব। তদুপৰি উপলব্ধি কৰিব লাগিব ৰাভাৰ প্ৰকৃত শিকনিসমূহ। এইখিনিতে আমি অন্য এটা কথাও মন কৰিব লাগিব যে অন্য দহগৰাকী ৰাজনৈতিক নেতাৰ নিচিনাকৈ ৰাভাৰ জৰিয়তে কাৰো শিক্ষা দিবলৈ বা বাণী দিবলৈ চেষ্টা কৰা নাছিল। বাস্তৱিকতে তেওঁৰ জীৱনেই আছিল তেওঁৰ বাণী আৰু সেয়াই আছিল তেওঁৰ মুখ্য শিকনি। আনহাতে তেওঁৰ জীৱন বা তেওঁৰ বাণী তথা শিকনিলৈ লক্ষ্য কৰিলে দেখা যায় যে সমন্বয়েই আছিল তেওঁৰ জীৱনৰ মূল বাণী। অসমৰ আজিৰ পৰিস্থিতিত এই আদৰ্শ এক অভাৱনীয় কথা। কিন্তু এনে এক আদৰ্শকেই বিষ্ণুপ্ৰসাদে তেওঁৰ জীৱন দৰ্শনত পৰিণত কৰিছিল। বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভাই কেতিয়াও নিজে ৰাভা নে অৰাভা, জনজাতীয় নে অজনজাতীয় সেই কথা ভাবি চোৱা নাছিল বা ভবাৰ প্ৰয়োজনবোধ কৰা নাছিল। তেওঁৰ বাবে অসমীয়া পৰিচয়টোৱেই আছিল তেওঁৰ শেষ কথা।

সাতৰাজ মাৰি একৰাজ কৰা মহান দূৰদৰ্শী পুৰুষ চ্যুকাফাই বৰ অসম আৰু বৃহৎ অসমীয়া জাতি গঠন প্ৰক্ৰিয়া আৰম্ভ কৰিছিল। মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱে সেই জাতিক এক সাংস্কৃতিক পৰিচয় প্ৰদান কৰিছিল। বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভা আছিল চ্যুকাফা-শংকৰদেৱৰ এগৰাকী প্ৰকৃত উত্তৰসূৰী। আজি অসমৰ বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ মাজত একধৰণৰ প্ৰৱণতা লক্ষ্য কৰা যায়, নিজৰ নিজৰ জনগোষ্ঠীয় পৰিচয় বুকুত সাবটি লৈ অসমীয়া পৰিচয়ৰ নামত বৃহৎ অসমীয়া জাতিসত্ত্বাৰ পৰিচয়টোৰ পৰা আঁতৰি অহাটো হ'ব এক আত্মহত্যাৰ নিচিনা ঘটনা। সেয়ে গোটেই জীৱনজুৰি তেওঁ কোনো ৰাভা-অনাৰাভা, জনজাতি-অজনজাতি, উচ্চ-নীচৰ প্ৰশ্ন মনলৈ নানি চেষ্টা চলাই গৈছিল সামগ্ৰিকভাৱে অসমীয়া নামৰ এই জাতিটোক সামাজিক আৰু সাংস্কৃতিকভাৱে চহকী কৰি যাবলৈ। এই জাতিটোক বিশ্বদৰবাৰত এক সন্মানৰ আসনত প্ৰতিষ্ঠিত কৰিবলৈ

ৰাভাৰ ভাষণ, ৰাভাৰ সাহিত্য, তেওঁৰ ৰাজনীতি, এই সকলোবোৰতেই তেওঁৰ তেনে প্ৰৱণতাৰেই প্ৰতিফলন ঘটিছিল আৰু সেইবাবেই অসমৰ সৰু-বৰ সকলো জনগোষ্ঠীৰ মাজতেই আছিল বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভাৰ অসামান্য জনপ্ৰিয়তা আৰু গ্ৰহণযোগ্যতা। আনকি অসমৰ চুবুৰীয়া পাহাৰ অঞ্চলৰ লগত ভৈয়ামৰ বৰ অসমখনৰ সম্প্ৰীতিৰ এনাজৰীডাল কটকটীয়া কৰি তোলাৰ ওপৰতো তেওঁ গুৰুত্ব দিছিল। তেওঁ বুজিছিল যে পাহাৰ-ভৈয়ামৰ একতা অবিহনে প্ৰকৃত ঐক্য সম্ভৱ নহয়। ড° ভূপেন হাজৰিকাৰ ‘প্ৰতিধ্বনি’ চলচ্চিত্ৰত খাচী চিয়েমৰ অভিনয় কৰি বিষ্ণুৰাভাই যিখিনি কথা কৈছিল সেইখিনি কথা যেন তেওঁৰ বাস্তৱ জীৱনৰে কথা আছিল; অভিনয়ত কোৱা কথা নাছিল।

কিন্তু অসম বা অসমীয়াৰ বাবে বা আনকি এখোজ আগুৱাই গৈ এই বুলিও ক’ব পাৰি যে সমগ্ৰ উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ সাতভনীৰ বাবেই এইটো দুৰ্ভাগ্যৰ বিষয় যে বিষ্ণু প্ৰসাদ ৰাভাৰ এই অসামান্যতাক, সৰ্বগ্ৰহণযোগ্য ৰূপত জাতীয় সংহতি সৃষ্টিৰ কামত সঠিকভাৱে ব্যৱহাৰ কৰা নহ’ল। তদানীন্তন অসমখনৰ বহুতো নেতৃস্থানীয় লোকে সেই সময়ত ৰাভাক, তেওঁৰ আদৰ্শক তথা তেওঁৰ কাম-কাজক অস্পৃশ্যৰ দৰেহে গণ্য কৰিলে। অৱশ্যে সেই সময়ত কাৰো প্ৰতিক্ৰিয়ালৈ কৰ্ণপাত নকৰি বিষ্ণু ৰাভাই নিজৰ দৰ্শন, নিজৰ আদৰ্শত অবিচল থাকি সততাৰে কাম কৰি গৈছিল। একেদৰেই দৃঢ় বিশ্বাসেৰে প্ৰতিটো মুহূৰ্ততে ৰাভাক অনুসৰণ কৰি গৈছিল তেওঁৰ এদল বিশ্বস্ত অনুগামীয়ে। ৰাভাৰ নিন্দুকসকলৰ প্ৰায়ভাগকে আজি ইতিহাসে ডাষ্টবিনত দলিয়াই পেলাই দিছে। কিন্তু বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভা অবিহনে যে অসমৰ সমাজ আৰু সাংস্কৃতিক জীৱন বহুখিনি দুখীয়া হৈ থাকিলহেঁতেন সেই কথা ইতিহাসে অকপতে স্বীকাৰ কৰিছে।

বৃহৎ অসমীয়া জাতি গঠন প্ৰক্ৰিয়াৰ অনুঘটকৰূপে ৰঙালী বিহু

অসম আৰু অসমীয়া জাতিৰ ধাৰণা অৰ্বাচীন নহয়। এই ধাৰণা যথেষ্ট প্ৰাচীন। যি নামেৰেই, য'তেই উল্লেখ নাথাকক কিয় এক নিৰ্দিষ্ট ভূ-খণ্ডক লৈ অসমৰ অৱধাৰণা আৰু সেই ভূ-খণ্ডত বসবাস কৰা খিলঞ্জীয়া মানুহখিনিক লৈ অসমীয়া জাতিৰ অৱধাৰণা এটাই সদায়েই মানুহৰ মনোজগতত ক্ৰিয়া কৰি আছিল। অৱশ্যে এই গোটেই বিষয়টো বেছি প্ৰণালীবদ্ধ ৰূপত চিন্তা কৰা প্ৰথম গৰাকী ব্যক্তি আছিল বোধহয় স্বৰ্গদেউ চ্যুকাফা। স্বৰ্ণপীঠ, কামপীঠ, ৰত্নপীঠ, সোঁমাৰপীঠত বিভক্ত অসমৰ মাটিত সাতৰাজ মাৰি একৰাজ কৰাৰ সংকল্প গ্ৰহণ কৰিছিল মহামতি চ্যুকাফাই। আনহাতে প্ৰায় সমান্তৰালভাৱে তেওঁৰ সেই ৰাজনৈতিক একত্ৰীকৰণৰ ধাৰণাৰ হাতত ধৰিয়েই উঠি আহিছিল বৃহৎ অসমীয়া জাতিগঠন প্ৰক্ৰিয়াৰ ধাৰণাও। ভাষা, ধৰ্ম, সংস্কৃতি যাৰ যিয়েই নহওক কিয়, এইবোৰত যিমানেই ভিন্নতা নাথাকক কিয়, অসমৰ বাসিন্দা আমি এক অসমীয়া, এই ধাৰণাৰ সৃষ্টিও স্বৰ্গদেউ চ্যুকাফায়েই কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিছিল। অৰ্থাৎ সেইটো যুগত বৃহৎ অসমীয়া জাতি গঠন প্ৰক্ৰিয়াৰ

মূল অনুঘটক আছিল চ্যুকাফাৰ ৰাজনৈতিক নেতৃত্ব। পৰৱৰ্তী যুগত মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ প্ৰতিষ্ঠিত নৱবৈষ্ণৱ নামধৰ্মই অসমৰ পৰ্বত-ভৈয়ামৰ বিভিন্ন লোকক জাতি-ধৰ্ম-ভাষা-বৰ্ণ নিৰ্বিশেষে একতাৰ ডোলেৰে বান্ধিবলৈ সক্ষম হৈছিল। অৰ্থাৎ মধ্যযুগৰ অসমত বৃহৎ অসমীয়া জাতি গঠন প্ৰক্ৰিয়াৰ অন্যতম অনুঘটক হিচাপে কাম কৰিছিল মহাপুৰুষীয়া নৱবৈষ্ণৱ ধৰ্মই। এই অনুঘটকৰ প্ৰভাৱত পৰিয়েই নগাৰ নৰোত্তম, গাৰোৰ গোবিন্দ আৰু যৱনৰ চান্দসাঁই অসমৰ পবিত্ৰ ভূমিত এক হৈ গৈছিল। ক্ৰমে ক্ৰমে শক্তিশালী লৈ উঠিছিল বৃহৎ অসমীয়া জাতিৰ অস্তিত্ব। উনবিংশ শতিকাৰ প্ৰায় প্ৰথমার্ধলৈকে কথাবিলাক এনেদৰেই থাকিল। কিন্তু সমগ্ৰ পৰিস্থিতিটোৰ ব্যাপক পৰিৱৰ্তন ঘটিল অসম ঔপনিৱেশিক পশ্চিমীয়া ইংৰাজ শক্তিৰ অধীনলৈ যোৱাৰ পাছৰ পৰা। ইংৰাজেই প্ৰথমতে অসমৰ বুকুত পৰ্বত-ভৈয়ামৰ সীমাৰেখাডাল টানি বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ মাজত একধৰণৰ মানসিক বিচ্ছিন্নতাৰ সৃষ্টি কৰিলে। আনহাতে ইংৰাজ আমোলৰ প্ৰায় লগে লগেই অসমলৈ ব্যাপক হাৰত সৰ্বভাৰতীয় প্ৰব্ৰজনো আৰম্ভ হ'ল। এই প্ৰব্ৰজনকাৰী বিভিন্ন সৰ্বভাৰতীয় অন্য বহুজন অসমৰ মাটিত কেৱল ভাগ্য অন্বেষণকাৰী হিচাপেই ৰৈ গ'ল। ইয়াৰ প্ৰায় আগমুহূৰ্তত সংঘটিত মানৰ ভয়াৱহ আক্ৰমণে ইতিমধ্যে অসমীয়া সমাজখন থান-বান কৰি পেলাইছিল। আহোম ৰাজশক্তি আৰু আহোম যুগৰ সমাজ ব্যৱস্থাৰ পতনৰ লগে লগে বৃহৎ অসমীয়া জাতিৰ সামাজিক গাঁথনিৰ ক্ষেত্ৰতো আহিছিল এক অভাৱনীয় পৰিৱৰ্তন। আৰু এই সকলোবোৰৰ পৰিণতিত এক বিৰাট ধাক্কা খাইছিল বৃহৎ অসমীয়া জাতিগঠন প্ৰক্ৰিয়াই। স্বাধীনতা আন্দোলনৰ আৱেগ আৰু নতুনকৈ উপলব্ধ স্বাধীনতাৰ উল্লাসিকতাই কুৰি শতিকাৰ প্ৰথমার্ধত অসমবাসীক পুনৰ কিছু পৰিমাণে একতাৰ ডোলেৰে বান্ধি ৰাখিবলৈ সক্ষম হৈছিল যদিও কুৰি শতিকাৰ প্ৰায় ষষ্ঠটো দশকৰ পৰা বৰ্তমানলৈকে অসমত ঘটা বিভিন্ন ৰাজনৈতিক আৰু সামাজিক ঘটনাপ্ৰবাহে পৰিস্থিতিৰ অধিক অৱনতিহে ঘটালে। আজি যেন অসমত অসমীয়া বুলিবলৈ কোনো নাই। সকলো নিজৰ জনগোষ্ঠীয় পৰিচয়, ভাষিক উন্মাদনা, ধৰ্মীয় স্বাৰ্থক লৈহে ব্যস্ত। কিয় এনে হৈছে? অলপ সূক্ষ্মভাৱে লক্ষ্য কৰিলে দেখা যায় যে ইতিমধ্যে বিধ্বস্ত হৈ পৰা বৃহৎ অসমীয়া জাতি আৰু বৰ অসম গঢ়া

প্ৰক্ৰিয়াটো পুনৰুদ্ধাৰ কৰিবলৈ, ইয়াক চলাই ৰাখিবলৈ আৰু ইয়াৰ দ্ৰুত ত্বৰাস্থিত কৰিবলৈ সম্প্ৰতি এক কাৰ্যকৰী অনুঘটকৰ অভাৱ ঘটিছে, যিটো অনুঘটকে সকলোৰে মাজত 'আমি অসমীয়া' মনোভাৱ প্ৰকট কৰি তুলিব পাৰিব। আমাৰ বাবে অকণমান আশাৰ ৰেঙনি এয়ে যে শেহতীয়াভাৱে অসমৰ বাপতি-সাহোন ৰঙালী বিহুটিয়ে তেনে এক অনুঘটকৰ ভূমিকা ল'বলৈ আগবাঢ়ি আহিছে।

কোৱা বাহুল্য যে এসময়ৰ কৃষিভিত্তিক গ্ৰামীণ অসমৰ সম্পূৰ্ণ আছুতীয়া লোক-উৎসৱ ৰঙালী বিহু আজি গাঁৱে-নগৰে মঞ্চত উঠিছেহি। কৃষিজীৱী সমাজৰ এই লোক-উৎসৱ এতিয়া ব্যাপকভাৱে সৰ্বজনীন হৈ উঠিছে আৰু এই সৰ্বজনীনতায়ৈই আমাৰ বাবে আশাৰ বতৰা কঢ়িয়াইছে। সম্প্ৰতি দেখা গৈছে যে জাতি-ধৰ্ম-ভাষা-বৰ্ণ নিৰ্বিশেষে অসমীয়া সমাজৰ বিভিন্ন বৰ্গৰ লোক আন্তৰিকতাৰে ৰঙালী বিহুৰ আয়োজন আৰু উদ্‌যাপনৰ লগত জড়িত হৈ পৰে। অসমবাসী সৰ্বভাৰতীয় প্ৰবৰ্তিত জনগোষ্ঠীৰ লোকসকলৰ মাজতো ৰঙালী বিহুক লৈ ব্যাপক উৎসাহ পৰিলক্ষিত হয়। আনকি মাৰোৱাৰী সম্প্ৰদায়ৰ লোকেও অসমৰ বিভিন্ন বিহুমঞ্চত বিহু নাচি প্ৰশংসা বুটলিবলৈ সক্ষম হৈছে। ভিন্ন ৰূপত হ'লেও অসমৰ বিভিন্ন খিলঞ্জীয়া জনগোষ্ঠীৰ মাজতো ৰঙালী বিহু বিদ্যমান। সেয়ে উপযুক্তভাৱে মূলধনীকৰণ কৰিব পাৰিলে ৰঙালী বিহুৰ মাধ্যমতেই বৃহৎ অসমীয়া জাতি আৰু বৰ অসম গঢ়াৰ প্ৰক্ৰিয়া পুনৰবাৰ আগবাঢ়ি নোযোৱাৰ কোনো কাৰণ নাই।

প্ৰকৃতি ৰক্ষাৰ সংকল্প অবিহনে ৰঙালী বিহুৰ আয়োজন অৰ্থহীন

বিহু, বিশেষকৈ ৰঙালী বিহুৰ লগত অসমীয়াৰ জাতীয় জীৱন যিমান ওতপ্ৰোতভাৱে জড়িত আন কোনো উৎসৱৰ লগতেই সিমান ওতপ্ৰোতভাৱে জড়িত নহয় যেন লাগে। বাস্তৱিকতে এনেকুৱা লাগে, যেন ৰঙালী বিহুৱেই অসমীয়াৰ জাতীয় পৰিচয় ধৰি ৰাখিছে। ইয়াৰ বিভিন্ন কাৰণ হ'ব পাৰে। মুখ্যতঃ ৰঙালী বিহু বেছি সামাজিক। কাতি বিহু বা ভোগালী বিহু প্ৰধানকৈ পৰিয়াল ভিত্তিত উদ্‌যাপিত হয়। এই দুয়োটা বিহুৰ উদ্‌যাপনৰ সময়ো তাকৰ। সেই তুলনাত ব'হাগ বিহু বা ৰঙালী বিহু সামাজিক ভিত্তিত দীঘলীয়া সময়ৰ বাবে উদ্‌যাপিত হয়। সেয়ে জাতীয় পৰিচয় বা জাতীয় অস্তিত্বৰ লগত ইয়াৰ সম্পৰ্কও অধিক নিবিড় যেন দৃশ্যমান হয়। অৱশ্যে জাতীয় অস্তিত্ব আৰু জাতীয় পৰিচয়ৰ বাহক ৰঙালী বিহুৰ নিজ চৰিত্ৰ আৰু নিজৰ পৰিচয়ো সময়ৰ গতিত সলনি হৈ আহিছে। অসমৰ গ্ৰাম্য জীৱনৰ এসময়ৰ প্ৰাণস্বৰূপ ৰঙালী বিহু গছৰ তলৰ পৰা আহি আজি মঞ্চ পাইছেহি। গ্ৰাম্য বিহু আহি নগৰীয়া বিহুত পৰিণত হৈছে। এই পৰিৱৰ্তনৰ ন্যায্যতাৰ সপক্ষে-বিপক্ষে বহু

যুক্তি দিব পাৰি বা দিয়া হয় যদিও এটা কথা ঠিক যে সময়ৰ পৰিৱৰ্তন বা সময়ৰ আহুন আমি কিছু পৰিমাণে মানি ল'বই লাগিব। সেয়ে বঙালী বিহুৰ নগৰীয়া আৰু মঞ্চৰূপে আমি মানি ল'বলগা হৈছে। কিন্তু কিছুমান কথা সৰ্বজনীন আৰু চিৰশাস্ত। তেনেকুৱাই এটা কথা হ'ল এই যে বঙালী বিহু মূলতঃ এক প্ৰকৃতি উৎসৱ। বসন্তৰ আগমনে অসমৰ প্ৰকৃতিক ন-ৰূপত সজাই তোলাৰ লগে লগে অসমীয়া ডেকা-গাভৰুৰ মনত যি আনন্দৰ বা বলে সেই আনন্দৰেই প্ৰতিফলন ঘটে বঙালী বিহু উদ্‌যাপনৰ মাজেৰে। অৰ্থাৎ বঙালী বিহু উদ্‌যাপনৰ এক অন্যতম প্ৰাথমিক চৰ্ত হ'ল প্ৰকৃতিৰ মাজলৈ বসন্তৰ আগমন। সেয়ে বঙালী বিহু বাস্তৱিকতেই এক প্ৰকৃতি উৎসৱ। বঙালী বিহুৰ প্ৰকৃত তাৎপৰ্য এয়ে যে— এই বিহুৰ উদ্‌যাপনৰ মাজেৰে মানুহ যে প্ৰকৃতিৰ সন্তান সেই কথাও পুনৰবাৰ প্ৰতীয়মান হয়। এই বিহু উদ্‌যাপনৰ মাজেৰেই মানুহ প্ৰকৃতিৰ অধিক নিবিড় সান্নিধ্যলৈ গুচি যায়। মানুহে প্ৰকৃতিৰ কোলাত অধিক গভীৰভাৱে লালিত-পালিত হোৱাৰ আকাংক্ষাও প্ৰকাশ কৰে বঙালী বিহু উদ্‌যাপনৰ মাজেৰেই। কিন্তু আজি আমি বঙালী বিহুৰ এই প্ৰকৃত তাৎপৰ্য উপযুক্তভাৱে ধৰি ৰাখিব পাৰিছোনে? এয়া আজি সময়ৰ এক অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ প্ৰশ্ন হৈ উঠিছে। কিয়নো প্ৰকৃতি উৎসৱ বঙালী বিহু অতি ধুমধামেৰে উদ্‌যাপনত অত্যাশী হৈ উঠা আজিৰ প্ৰজন্মৰ অসমীয়া কিন্তু প্ৰকৃতিক ৰক্ষা কৰাত মুঠেই আগ্ৰহী হোৱা দেখা নাযায়। অসমৰ প্ৰকৃতি, পৰিৱেশ আৰু পাৰিপাৰ্শ্বিকতা আজি ৰজাঘৰে-প্ৰজাঘৰে অৱহেলিত। যাৰ ফলত অসমৰ নদ-নদীসমূহ ক্ৰমাৎ প্ৰদূষিত হৈ আহিছে, অসমৰ খাল-বিল দ্ৰুত গতিত পোত গৈছে, অসমৰ পৰ্বত-পাহাৰ তকলা হৈ গৈ আছে, অসমৰ চিৰসেউজীয়া অৰণ্যনী ক্ৰমাৎ তহিলং হৈ গৈছে। ফলস্বৰূপে অসমৰ জলবায়ুৰ সেমেকা-সেমেকা গোল্ক নোহোৱা হৈছে; অসম আগবাঢ়িছে এক পুতিগন্ধময়, লেতেৰা, শুকান মৰুভূমিৰ পথত। কিয় এনে হৈছে। নিঃসন্দেহে ইয়াৰ এক প্ৰধান কাৰণ হৈছে জনসংখ্যাৰ অত্যধিক বৃদ্ধি। স্বাধীনতাৰ পাছত ভাৰত চৰকাৰে জনসংখ্যা নিয়ন্ত্ৰণত যি গুৰুত্ব আৰোপ কৰিব লাগিছিল সেই গুৰুত্ব আৰোপ নকৰিলে। আজিও চৰকাৰী কাৰ্যসূচী তথা পৰিকল্পনাত জনসংখ্যা নিয়ন্ত্ৰণে পৰ্যাপ্ত গুৰুত্ব পোৱা নাই। সেয়ে স্বাধীনতাৰ পাছৰ যাঠি বছৰত

দেশৰ জনসংখ্যা পাঁচ গুণতকৈয়ো অধিক বৃদ্ধি পাইছে। ফলস্বৰূপে প্ৰকৃতিৰ ওপৰত পৰিছে অত্যধিক হেঁচা। সমগ্ৰ ভাৰতৰ লগতে অসমতো একে পৰিঘটনাই ঘটিছে। বৰঞ্চ জনসংখ্যাৰ প্ৰাকৃতিক বৃদ্ধিৰ লগতে চুবুৰীয়া ৰাষ্ট্ৰৰ পৰা হোৱা অবৈধ অনুপ্ৰবেশে অসমৰ জনবিস্ফেৰণৰ পৰিস্থিতি অধিক শোচনীয় কৰি তুলিছে আৰু এই জনবিস্ফেৰণ আনুপাতিকভাৱে বাঢ়ি গৈছে প্ৰকৃতিৰ ওপৰত মানুহৰ হেঁচা তথা অত্যাচাৰৰ বাবে। পাহাৰ কাটি মানুহে তাত পৰিকল্পনাহীন আৰু অবৈজ্ঞানিকভাৱে ঘৰ সাজিছে, নদীৰ পাৰ বেদখল কৰি ঘৰ সাজিছে, খাল-বিল পুতি আবাসিক এলেকা আৰু উদ্যোগ আদি স্থাপন কৰিছে, অৰণ্য ধ্বংস কৰি গাঁও বহিছে। কিন্তু অকল এয়াইনে ? জাপান, চিংগাপুৰ, ইংলেণ্ড আদি দেশৰ জনসংখ্যাৰ ঘনত্ব ভাৰত বা অসমতকৈ অধিক হোৱা সত্ত্বেও সেইবোৰ ঠাইত পিছে মানুহৰদ্বাৰা প্ৰকৃতি বন্ধিত আৰু সংবৰ্ধিত হৈয়ে আছে। আমাৰ অসমত দৰাচলতে জনবিস্ফেৰণতকৈয়ো প্ৰকৃতি ধ্বংসত বেছি অৰিহণা যোগাইছে মানুহৰ লোভ আৰু দুৰ্নীতিয়ে। মানুহে নিজৰ লোভ পূৰাবলৈকেই কাটি গৈছে এডালৰ পাছত এডালকৈ বিশাল মহীৰুহ। গটি তোলা হৈছে কাঠৰ বিশাল চোৰাং বজাৰ। সেই চোৰাং বজাৰৰ লাভভাগ গৈছে চৰকাৰ বা প্ৰশাসনৰ উৰ্ধ্বপৰা মথলৈ। গতিকে চৰকাৰ-প্ৰশাসনে অৰণ্য তহিলং কৰা অপশক্তিসমূহৰ ক্ষেত্ৰত চকু মুদা কুলিৰ ভাও জুৰিছে। তেনেদৰে অৰণ্য, খাল-বিল, পাহাৰ ধ্বংস কৰি জনবসতি গঢ়ি উঠিলেও কেইশমান বা কেইহাজাৰমান ভোটৰ লোভত সেইবোৰৰ প্ৰতি চকু মুদি আছে সংশ্লিষ্ট বিধায়ক-সাংসদ। স্থানীয় পৌৰ নিকায়ৰ পাৰিষদসকলে ভোটৰ স্বার্থত উৎসাহিতহে কৰিছে। এনে নিকৃষ্ট ৰাজনীতি আৰু চৰকাৰ-প্ৰশাসনৰ দুৰ্নীতি- অকৰ্মণ্যতাৰ উদাহৰণ বিচাৰি আমি বেছি দূৰলৈ যাব নালাগে; খোদ গুৱাহাটী মহানগৰীৰ বুকুতেই চৌপাশে এনে অজস্ৰ উদাহৰণ পোৱা যায়। গুৱাহাটীৰ পাহাৰকেইখন চকুৰ আগতেই বনাঞ্চলৰ পৰা অবৈধ বেদখলৰ জৰিয়তে জনাঞ্চলত পৰিণত হ'ল। ইয়াৰ ফলত ভয়াৱহ হৈ উঠিল মহানগৰীৰ কৃত্ৰিম বানপানীৰ সমস্যা। তৎসত্ত্বেও কঠোৰ হাতেৰে সেই বেদখল উচ্ছেদ কৰি মহানগৰীৰ পাহাৰকেইখন ৰক্ষা কৰাৰ ব্যৱস্থা লোৱা নহ'ল। বৰঞ্চ মহানগৰীৰ মাটিৰ স্বাভাৱিক মূল্যতকৈ কেইবাগুণো কম মূল্যত সেই প্ৰকৃতি

ধ্বংসকাৰী বেদখলকাৰীহঁতক পাহাৰৰ ওপৰতেই মাটিৰ পট্টা প্ৰদান কৰি বেদখল আৰু প্ৰকৃতি ধ্বংস অভিযানক অধিক উৎসাহিত কৰাৰ লগতে তাক ন্যাৰ্থতা প্ৰদানো কৰা হ'ল। বেদখলৰ প্ৰকোপতে ভৰলু নদী প্ৰায় শেষ হৈ গ'ল। ৰাজনৈতিক সাহস আৰু প্ৰশাসনিক ইচ্ছাৰে ভৰলু নদীৰ দুয়োপাৰৰ পৰা বেদখল উচ্ছেদ কৰি মহানগৰীৰ পানী নিষ্কাশনকাৰী এই প্ৰধান প্ৰাকৃতিক নলাটোক ৰক্ষা কৰাৰ কোনো ব্যৱস্থা লোৱা নহ'ল। তেনেদৰে মহানগৰীৰ এটুকুৰা মাটিৰ অধিকাৰী হোৱাৰ বাবে মানুহে দেখুওৱা লোভৰ বলি হৈ বৰচলা বিল শেষ হৈ গ'ল আৰু শিলসাঁকো বিল আৰু দীপৰ বিলো শেষ হৈ যোৱাৰ পথত। গুৱাহাটী মহানগৰী আৰু ইয়াৰ উপকণ্ঠীয় অন্য প্ৰাকৃতিক জলাশয়বোৰৰো একেই অৱস্থা। চৰকাৰ, প্ৰশাসন বা সমাজ সকলো এই ক্ষেত্ৰত নীৰৱ আনহাতে প্ৰকৃতি ধ্বংসকাৰীহঁতো আমাৰ এইখন সমাজৰে মানুহ, তেওঁলোকৰ বেছিভাগেই আমাৰেই ভূমিপুত্ৰ। তেনেহ'লে এইখন সমাজৰ মাজত প্ৰকৃতি উৎসৱ ৰঙালী বিহু উদ্‌যাপনৰ কিবা প্ৰাসংগিকতা আছেনে? আমি ভাবো প্ৰকৃতি ৰক্ষা আৰু প্ৰকৃতি সংবৰ্ধনৰ সংকল্প আৰু সক্ৰিয়তা অবিহনে অসমত ৰঙালী বিহু উদ্‌যাপনৰ আয়োজন অৰ্থহীন।

সুস্থ ৰূপত সংৰক্ষিত হওক আমাৰ বিহু

বৰ্তমানৰ যুগ ইলেক্ট্ৰনিকৰ যুগ। বিজ্ঞান প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ অভূতপূৰ্ব বিকাশে এই যুগক, এই শতিকাক সম্পূৰ্ণৰূপে ইলেক্ট্ৰনিক নিৰ্ভৰ কৰি পেলাইছে। সেয়ে আজি বিশ্বৰ প্ৰান্তে প্ৰান্তে দেখা গৈছে ইলেক্ট্ৰনিক মিডিয়াৰ জয়যাত্ৰা। আনকি ছেটেলাইট নিউজ চেনেলসমূহে বাতৰিকাকতৰ মৃত্যু ঘটাব নেকি বা ইণ্টাৰনেটে ছপা কিতাপকেই অপ্ৰাসংগিক কৰি পেলাব নেকি বুলিও আশংকাৰ সৃষ্টি হৈছে। যদিও এইটো কথা নিশ্চিত যে এনে আশংকা কোনোদিনেই সত্য বুলি প্ৰমাণিত নহ'ব, তথাপি বিভিন্ন মহলৰ মাজত এনে আশংকা সৃষ্টি হোৱাটোৱেই যথেষ্ট তাৎপৰ্যপূৰ্ণ ঘটনা হিচাপে পৰিগণিত হৈছে। ইয়ে সাম্প্ৰতিক সময় ইলেক্ট্ৰনিক মাধ্যমৰ প্ৰচণ্ড শক্তিকেই সূচাইছে। বিহুৰ বিষয়ে লিখিবলৈ গৈ ইলেক্ট্ৰনিক মিডিয়াৰ শক্তিৰ বিষয়ে উনুকিয়াব লগা হ'ল এইটো কাৰণতেই যে বৰ্তমান অন্যান্য ক্ষেত্ৰ লগতে অসমৰ বাপতি-সাহোন ৰঙালী বিহুৰ মাজলৈকে ইলেক্ট্ৰনিকৰ তীব্ৰ জোৱাৰ আহিছে। এই জোৱাৰ আহিছে বিহুৰ কেছেট, শ্ৰব্য আৰু দৃশ্য-শ্ৰব্য কম্পেঙ্কট ডিস্ক অৰ্থাৎ ভিচিডিৰ ৰূপত। প্ৰচুৰ জনপ্ৰিয়তা অৰ্জন কৰা এই কেছেট আৰু চিডি বিশেষকৈ ভিচিডিসমূহৰ

আগতে বঙালী বিহুৰ বতৰতহে আৰিৰ্ভাৰ ঘটিছিল যদিও সম্প্ৰতি জানুৱাৰী মানৰ পৰাই এইবোৰ বজাৰত উভৈনদী হৈ পৰা দেখা যায়। সমান্তৰালভাৱে এইবোৰে অসমৰ মানুহৰ ঘৰবোৰ শুৱনি কৰিবলৈকো আৰম্ভ কৰে।

সাধাৰণভাৱে চাবলৈ গ'লে এয়া এক বেছ ইতিবাচক পৰিঘটনা; অন্ততঃ আমাৰ সংস্কৃতিৰ সংৰক্ষণৰ দৃষ্টিকোণৰ পৰা। কেছেট বা চিডিত বিহুগীত, বিহুনৃত্য সোমাই যোৱা মানে এইবোৰ প্ৰায় চিৰকাললৈ সংৰক্ষিত হৈ যোৱা। তদুপৰি কেছেট আৰু চিডিয়ে বিহুগীত, বিহু নৃত্যৰ প্ৰসাৰতো যথেষ্ট সহায় কৰিছে। এন আৰ আই অসমীয়াসকলৰ জৰিয়তে বিহুগীত, বিহু নৃত্যৰ কেছেট, চিডিসমূহ শেহতীয়াভাৱে বিশ্বৰ চুকে-কোণে বিয়পি পৰিছে। গতিকে এনে অৱস্থাত এই কেছেট আৰু চিডিসমূহত বিহু নৃত্য-গীতৰ যাতে সঠিক আৰু শুদ্ধ অৱস্থাত ৰেকৰ্ডিং হয়, তাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰখাটো নিৰ্মাতা, নিৰ্দেশক, শিল্পী বা সংশ্লিষ্ট বিশেষজ্ঞৰ লগতে প্ৰতিগৰাকী সচেতন অসমবাসীৰো কৰ্তব্য বুলি ব্যক্তিগতভাৱে আমি অনুভৱ কৰো। কিন্তু বিগত দিনবোৰত বিহুগীতৰ কিছুমান কেছেট, বিশেষকৈ চিডিত আমাৰ বিহু নৃত্য-গীতসমূহৰ বিকৃত উপস্থাপন হোৱা পৰিলক্ষিত হৈছে। ইতিমধ্যে বিহু নৃত্য-গীতৰ এই বিকৃত উপস্থাপনক লৈ আমাৰ সচেতন মহলে বিভিন্ন সময়ত উদ্বেগ প্ৰকাশ কৰিও আহিছে। তথাপি প্ৰদূষণ একেবাৰে আঁতৰি গৈছে বুলি ক'ব নোৱাৰি।

বাস্তৱিকতে এয়া এক অতি বিপজ্জনক অৱস্থা। কাৰণ বিহু নৃত্য-গীতৰ বিকৃত, অশুদ্ধ বা অসঠিক উপস্থাপন আমাৰ বাবে সাংস্কৃতিক প্ৰদূষণৰেই নামান্তৰ মাথোন আৰু সাংস্কৃতিক প্ৰদূষণৰ পোনপটীয়া অৰ্থ হ'ল জাতীয় অস্তিত্বৰ প্ৰতি ভাবুকি। অসমীয়া জাতি এই ভাবুকিৰ প্ৰতি অধিক সতৰ্ক হোৱাটো অতি প্ৰয়োজনীয়। অন্ততঃ ইতিহাসে আমাক ইয়াকে শিকাইছে। কিয়নো পৰ্যাপ্ত সচেতনতাৰ অভাৱত অসমীয়া সংস্কৃতি বাৰে বাৰে বাহিৰা শত্ৰুৰ দ্বাৰা আক্ৰান্ত আৰু বিপৰ্যন্ত হোৱাৰ কথা আমি ইতিহাসৰ পাততেই পঢ়িবলৈ পাওঁ। পঢ়িবলৈ পাওঁ সংস্কৃতিৰ বিপৰ্যয়ৰ লগে লগে জাতীয় অস্তিত্বও সংকটাপন্ন হোৱাৰ কথা। সেয়ে বিহুৰ বিকৃত উপস্থাপন আৰু ই কঢ়িয়াই আনিব পৰা সংস্কৃতিৰ বিৰুদ্ধে আমি সতৰ্ক হৈ থাকিবই লাগিব।

অৱশ্যে এইখিনিতে আমি এইটো কথাতো নিশ্চয় গুৰুত্ব দিয়া উচিত

হ'ব যে পৰিৱৰ্তন মানেই বিকৃতকৰণ হ'ব নোৱাৰে। ইয়াক আমি মানি ল'বই লাগিব। পৃথিৱী, মানুহ, সমাজ সকলো পৰিৱৰ্তনশীল সংস্কৃতি বা সংস্কৃতিৰ উপাদানসমূহো পৰিৱৰ্তনশীল কিন্তু এই পৰিৱৰ্তন কিমান দূৰ গ্ৰহণযোগ্য হ'ব তাৰো নিশ্চয় এটা সীমা থাকিব আৰু কিয় গ্ৰহণযোগ্য হ'ব তাৰো এক বা একাধিক নিশ্চয় যুক্তি থাকিব। তদুপৰি সংস্কৃতিৰ স্বাভাৱিক, উৎপৰিৱৰ্তনগত পৰিৱৰ্তন আৰু মানৱসৃষ্ট পৰিৱৰ্তনৰ পাৰ্থক্যৰ কথাটোও আমি নিশ্চয় মনত ৰাখিব লাগিব। এই সকলোবোৰ দিশ চালি-জাৰি চায়েই ক'ব পাৰি যে সম্প্ৰতি কিছুমান চিডিৰ জৰিয়তে বিহু নৃত্য-গীতৰ যি পৰিৱৰ্তন ঘটিছে সেই পৰিৱৰ্তন গ্ৰহণযোগ্য মাত্ৰাত নাই আৰু ই বিকৃতকৰণৰ পৰ্যায় পাইছেগৈ, যিটো সন্দেহাতীতভাৱে এক উদ্বেগৰ বিষয়। সময়ৰ বহু কঠিন পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হৈ অসমীয়া জাতি, অসমীয়া সংস্কৃতিয়ে আজিৰ অৱস্থা পাইছেহি। চুকাফাই জাতিটোৰ জন্ম দিয়াৰ পিছত শংকৰদেৱে এই জাতিৰ দেহত নতুন সাংস্কৃতিক প্ৰাণ প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল। এইটো জাতিৰ জীৱন, অস্তিত্ব আৰু সৱলীকৰণৰ স্বাৰ্থত আমি সাংস্কৃতিক প্ৰদূষণৰ বিৰুদ্ধে সতৰ্ক হ'বই লাগিব।

চীন, অৰুণাচল আৰু দালাই লামা

ভাৰতবৰ্ষত দালাই লামাৰ উপস্থিতি তথা কাৰ্যকলাপ আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় স্তৰত সদায়ে এক অতি বিবাদৰ বিষয়ৰূপে গণ্য হৈ আহিছে। এই বিবাদৰ মূল সৃষ্টিকৰ্তা হৈছে আমাৰ চুবুৰীয়া চীন দেশ। চীনে গাৰ জোৰেৰে অকল যে তিব্বতখনেই বেদখল কৰি লৈছে তেনে নহয়, তিব্বতৰ মূল ধৰ্মগুৰু দালাই লামাৰ কাৰ্যকলাপো সদায় নিয়ন্ত্ৰিত কৰিবলৈ চেষ্টা চলাই আহিছে। আনহাতে চীনৰ তিব্বত বেদখলৰ পাছত ভাৰতবৰ্ষলৈ গুচি অহা দালাই লামাক ভাৰত চৰকাৰে মৰ্যাদাসহকাৰে আশ্ৰয় দিছে আৰু কিছু পৰিমাণে নিজৰ কাৰ্যকলাপ চলোৱাৰ স্বাধীনতাও এটা সীমালৈকে প্ৰদান কৰিছে। চীনৰ বাবে আপত্তিৰ কেন্দ্ৰবিন্দুও হৈ উঠিছে এই কথাটোৱেই। এইখিনিতে এইটো কথাও মন কৰিব লাগিব যে চীনৰদ্বাৰা তিব্বত বেদখল তদানীন্তন ভাৰত চৰকাৰেহে মানি লৈছিল; ভাৰতীয় জনসাধাৰণে কোনোদিন মানি লোৱা নাছিল, আজিও মানি লোৱা নাই বা ভৱিষ্যতলৈকো নল'ব। কিয়নো এতিহাসিক, ৰাজনৈতিক, সাংস্কৃতিকভাৱে তিব্বত কোনোদিন চীনৰ অংগ নাছিল। আনহাতে উত্তৰ

সীমান্তত চীনে তিব্বত বেদখল কৰি লোৱাৰ লগে লগে ভাৰতে উত্তৰে এখন বন্ধু ৰাষ্ট্ৰ হেৰুৱালে, এখন শত্ৰু ৰাষ্ট্ৰই অৱস্থান গ্ৰহণ কৰিলে আৰু কৈলাস মানস সৰোবৰৰ দৰে ভাৰতীয় পবিত্ৰ তীৰ্থস্থানলৈ ভাৰতীয় একোজন যোৱাটোতো যথেষ্ট বাধা আহি পৰিল।

সি যি নহওক, স্বনিৰ্বাসিত নেতা বা ধৰ্মগুৰু হিচাপে দালাই লামাক ভাৰত চৰকাৰে আশ্ৰয় দিছে, শাস্তিৰ নোবেল বঁটা বিজয়ী এই তিব্বতীয় নেতাজনক দিছে বিশেষ অতিথিৰ মৰ্যাদা। এনে অৱস্থাত ভাৰতৰ ভিতৰত দালাই লামাৰ গতিবিধিৰ ওপৰত ভাৰত চৰকাৰে বাধা আৰোপ কৰাৰ প্ৰশ্নই উঠিব নোৱাৰে। কিন্তু শেহতীয়াভাৱে দালাই লামাৰ অৰুণাচল ভ্ৰমণসূচীক লৈ চীনে পুনৰ বিতৰ্কৰ সৃষ্টি কৰিছে। দালাই লামা এগৰাকী ধৰ্মীয় গুৰু। কোনো সমৰ বিশেষজ্ঞ, ৰাষ্ট্ৰনেতা বা চৰকাৰী কূটনীতিবিদ নহয়। তেওঁ নোবেল বঁটাও লাভ কৰিছে শাস্তিতহে। চীনৰ বাহিৰে আজি সমগ্ৰ বিশ্বতে দালাই লামা এক বৰেণ্যে আৰু বন্দিত ব্যক্তিত্ব। অৰুণাচললৈ আহিও তেওঁ কিবা প্ৰৰোচনামূলক কাম কৰিব বুলি কোনেও ধাৰণা নকৰে। তেনেহ'লে দালাই লামাৰ অৰুণাচল ভ্ৰমণক লৈ চীনৰ ইমান মূৰ কামোৰণি কিয়? ইয়াৰ কাৰণ এটাই।

তিব্বতৰ স্বাধীনতাৰ দাবীক চীনে যেনেদৰে স্বীকৃতি নিদিয়ে, তেনেদৰে স্বীকৃতি নিদিয়ে অৰুণাচলক ভাৰতৰ অংগৰাজ্য হিচাপেও। অৰুণাচলক যেনেতেন নিজৰ অংগৰাজ্য কৰি ল'বলৈ চীন সদায় তৎপৰ। ইয়াৰ বাবে প্ৰয়োজনবোধে সামৰিক শক্তি প্ৰয়োগতো চীনৰ কোনো দ্বিধা নাই। ১৯৬২তো চীনে এবাৰ গাৰ জোৰেৰে অৰুণাচল দখল কৰিবলৈ অপচেষ্টা চলাইছিল। চীনৰ ফালৰ পৰা আকৌ এবাৰ তেনে অপচেষ্টা নচলিব বুলি কোনেও ন-দি ক'ব নোৱাৰে। অৱশ্যে এইবাৰ চীনে পোনছাতে ভাৰতৰ ওপৰত প্ৰত্যক্ষ আক্ৰমণ চলাবলৈ সাহস নকৰিব বুলিয়েই গৰিষ্ঠসংখ্যকে মত প্ৰকাশ কৰিছে। হয়তো সেইবাবেই চীনে ভাৰতৰ ওপৰত কূটনৈতিক আৰু আন ধৰণৰ চাপ বৃদ্ধি কৰিছে। দালাই লামাৰ অৰুণাচল ভ্ৰমণত আপত্তিও তেনে চাপ বৃদ্ধি কৌশলৰেই এক অংগ।

এইখিনিতে এইটো কথাও মন কৰিব পাৰি যে অৰুণাচলক ভাৰততকৈ

পৃথক হিচাপে দেখুৱাবলৈ চীনে সেই দেশ ভ্ৰমণপ্ৰত্যাশী অৰুণাচলবাসী
ভাৰতীয় নাগৰিকসকলৰ বাবে পৃথক ভিছাৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। এতিয়া
পাকিস্তানৰ স্বাৰ্থৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি একেই ব্যৱস্থা কৰিছে কাশ্মীৰৰ ক্ষেত্ৰতো।
এনে অৱস্থাতে ভাৰতে কূটনৈতিক আৰু সামৰিক প্ৰতিব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰাটো
অতীব প্ৰয়োজন হৈ উঠিছে।

অতীজৰে পৰা ভাৰতৰ ৰাষ্ট্ৰীয় আৰু সামাজিক জীৱনত ধৰ্মৰ গুৰুত্ব
অপৰিসীম। আনহাতে কমিউনিষ্ট চীনৰ বাবে ধৰ্ম এক নিষিদ্ধ বিষয়। গতিকে
ধৰ্মগুৰু দালাই লামাক চীনে অপমান কৰিলেও ভাৰতে নিশ্চয় তেওঁৰ প্ৰতি
অশ্ৰদ্ধা দেখুৱাব নোৱাৰে। এই ক্ষেত্ৰত চীনা নেতৃবৰ্গৰ মতামততকৈও ভাৰতীয়
নেতৃবৰ্গই ভাৰতীয় জনসাধাৰণৰ মতামতৰ প্ৰতি অধিক শ্ৰদ্ধাশীল হ'ব লাগিব।

প্ৰণিধানযোগ্য যে চীনে অকল তিব্বত বেদখল কৰি তিব্বতৰ পৰা দালাই
লামাক বিতাড়িত কৰিয়েই এৰা নাই, তিব্বতৰ পৰিবেশ, পাৰিপাৰ্শ্বিকতা সকলো
বিনাশ কৰি তাত বিশাল সামৰিক আন্তঃগাঁথনিও নিৰ্মাণ কৰি উলিয়ায়।
কোনোবা তিব্বতীয়ে ইয়াৰ বিৰোধিতা কৰিলে পুলিচ-মিলিটেৰীৰ সহায়ত
তেওঁৰ কণ্ঠ ৰুদ্ধ কৰি দিয়া হৈছে। ইয়াৰ বিপৰীতে কিন্তু তিব্বত বা চীন
সীমান্তত ভাৰতৰ সামৰিক আন্তঃগাঁথনিয়ে এতিয়াও চীনৰ লগত ফেৰ মাৰিব
পৰা ৰূপ পোৱা নাই, যিটো কথাক লৈ ভাৰতৰ সমৰ বিশেষজ্ঞসকলেও
উদ্বেগ প্ৰকাশ কৰিছে। সেয়ে দেশৰ সংহতি, অখণ্ডতা আৰু সন্মানৰ স্বাৰ্থত
ভাৰত চৰকাৰে দালাই লামাৰ প্ৰতি পূৰ্ণ সমৰ্থন আগবঢ়োৱাৰ লগতে চীনৰ
লগত ফেৰ মাৰি সামৰিক প্ৰস্তুতিও ত্বৰান্বিত কৰি তুলিব লাগিব।

প্ৰকৃতিধ্বংসী মানৱেই বিনাশ কৰিব প্ৰাণীকুলৰ

আজিকালি সংবাদ মাধ্যমৰ এক বৃহৎ অংশ প্ৰায়েই বিভিন্নধৰণৰ প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগৰ বাতৰিয়ে আগুৰি থকা দেখা যায়। ছপা মাধ্যমেই হওক বা ইলেক্ট্ৰনিক মাধ্যমেই হওক, সকলোতে প্ৰায় প্ৰতিদিনেই পোৱা যায় পৃথিৱীৰ প্ৰান্তে প্ৰান্তে হোৱা ভূমিকম্প, ধুমুহা, বানপানী, খৰাং, অতিবৃষ্টি, অনাবৃষ্টি আদিৰ বাতৰি আৰু এইবোৰৰ প্ৰকোপত শ শ, হাজাৰ হাজাৰ বা কেতিয়াবা লাখ পৰ্যন্ত মানুহ নিহত হোৱাৰ দুঃখজনক সংবাদ। অলপ ভালদৰে লক্ষ্য কৰিলে দেখা যায় যে বিশ্বজুৰি অভাৱনীয় প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগসমূহৰ প্ৰকোপ যোৱা কেইটামান বছৰৰ ভিতৰত অকল্পনীয়ভাৱে বৃদ্ধি পাইছে। টোপাশে যেন বতৰ-জলবায়ু-প্ৰকৃতিয়ে নিজৰ অস্বাভাৱিক আচৰণেৰে মানুহক তাণ্ডৰ নৃত্য দেখুৱাবলৈ আৰম্ভ কৰিছে। সদায় বানবিধ্বংস হৈ থকা আমাৰ অসমতো বিগত বৰ্ষাৰ সময়ছোৱাতে খৰাঙে যি অভূতপূৰ্ব ৰূপ ল'লে, খৰাঙৰ সেইৰূপে

ইতিমধ্যেই ৰাজ্যখনৰ জনজীৱনক জোকাৰি গৈছে। তেনেদৰে দেশৰ মৰুভূমিৰ ৰাজ্য ৰাজস্থানতো এইবাৰ বানপানীয়ে লোৱা কালান্তক ৰূপ আছিল অভূতপূৰ্ব। এনেদৰেই দেখা যায়, যেন সমগ্ৰ মানৱ জাতি বা মানৱ সভ্যতাৰ বিৰুদ্ধে প্ৰকৃতিয়ে যেন শত্ৰুতাৰ আচৰণৰ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰিছে আৰু এই সিদ্ধান্তমৰ্মে প্ৰকৃতিয়ে পৃথিৱীজুৰি এক জেহাদ আৰম্ভ কৰিছে। প্ৰকৃতিৰ সেই জেহাদী ৰূপৰ সন্মুখত যেন সকলো অসহায় হৈ পৰিছে। কোনো সাৰি যাব পৰা নাই। অনুন্নত আফ্ৰিকাৰ পৰা উন্নয়নশীল এছিয়া বা লেটিন আমেৰিকালৈকে, উন্নত মাৰ্কিন যুক্তৰাষ্ট্ৰ পৰা ইউৰোপৰ বিভিন্ন দেশলৈকে, সকলোৱেই প্ৰকৃতিৰ ৰোষৰ বলি হ'বলগা হৈছে বিগত কেইটামান বছৰৰ ভিতৰতে।

কিয় এনে হৈছে? নিৰপেক্ষভাৱে এই প্ৰশ্নৰ উত্তৰ বিচাৰিলে দেখা যায় যে মানুহৰ বিৰুদ্ধে প্ৰকৃতিৰ এই যি শেহতীয়া ৰুদ্ৰৰূপ, সেই ৰুদ্ৰৰূপৰ কাৰণ মানুহ নিজেই। বিগত শ শ বছৰ ধৰি প্ৰকৃতিৰ ওপৰত মানুহে নিৰ্মম আৰু নিৰৱছিন্নভাৱে যি অত্যাচাৰ চলালে, সেই অত্যাচাৰৰে প্ৰতিশোধ প্ৰকৃতিয়ে এতিয়া ল'বলৈ আৰম্ভ কৰিছে আৰু প্ৰকৃতিয়ে লোৱা প্ৰতিশোধৰ অভিশাপ মানৱ জাতিৰ মূৰৰ ওপৰলৈ নামি আহিছে অভূতপূৰ্ব প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগসমূহৰ ৰূপেৰে। মানৱ সভ্যতাৰ ক্ৰমবিকাশৰ দিশটোৰ ওপৰত যদি সাধাৰণভাৱেও আলোকপাত কৰা হয়, তেনেহ'লে দেখিবলৈ পোৱা যায় যে মোটামুটিভাৱে ইউৰোপত উদ্যোগ বিপ্লৱ আৰম্ভ হোৱাৰ আগলৈকে। মানুহে নীৰৱে প্ৰকৃতিৰ সন্তান হিচাপে, প্ৰকৃতিৰ লগত সহায়স্থান কৰি বাস কৰিছিল। মানুহৰ সংখ্যাবৃদ্ধিয়ে প্ৰকৃতিৰ ওপৰত কিছু হেঁচা পেলাইছিল যদিও সেই হেঁচাই প্ৰকৃতিক প্ৰৰোচিত কৰিব পৰা নাছিল বা মানুহ-প্ৰকৃতিৰ মাজত উল্লেখযোগ্য সংঘাত সৃষ্টি কৰিব পৰা নাছিল। কিন্তু প্ৰথমে ইউৰোপত সৃষ্টি হৈ প্ৰায় দুটা শতিকাৰ ভিতৰতে সমগ্ৰ পৃথিৱীত বিয়পি পৰা উদ্যোগ বিপ্লৱে গোটেই দৃশ্যপটৰ অভাৱনীয় পৰিৱৰ্তন ঘটালে ই মানুহৰ কাৰ্যকলাপৰ লগতে মানসিকতালৈকো আনিলে বিশেষ পৰিৱৰ্তন। মানুহ বেছি লোভী হৈ উঠিল, বেছি ভোগী হৈ উঠিল, সভ্যতা হৈ উঠিল প্ৰকৃতিধ্বংসী। তথাকথিত যান্ত্ৰিক সভ্যতাৰ তথাকথিত অগ্ৰগতিৰ নামত মানুহৰ ভোগ-লোভ-লালসা পূৰাবলৈ নিৰ্বিচাৰে প্ৰকৃতি আৰু পৰিবেশ ধ্বংস কৰা হ'ল। হাবি-বননি কাটি তহিলং

কৰা হ'ল, পাহাৰ-পৰ্বত খান্দি মাটিৰ লগত মিহলাই দিয়া হ'ল, নদ-নদীৰ গৰাত বসতি স্থাপন কৰি সেইবোৰ চেপি প্ৰাকৃতিক জলপ্ৰবাহ নিঃশেষ কৰা হ'ল, খাল-বিল-পিটনি আদি পুতি-মেলি প্ৰাকৃতিক আৰ্দ্ৰভূমিৰ অস্তিত্বই নোহোৱা কৰা হ'ল। সভ্যতাৰ যান্ত্ৰিকীকৰণে এনেয়ে সৃষ্টি কৰা ভয়াৱহ প্ৰদূষণৰ লগতে এই কাৰ্যকলাপসমূহ ভূতৰ ওপৰত দানহ পৰাৰ দৰে হ'ল। কিন্তু সকলোৰে এটা সীমা আছে। মানবিক কাৰ্যকলাপে পৰিবেশ তন্ত্ৰৰ ওপৰত কৰা আঘাত বা প্ৰকৃতিৰ ওপৰত চলোৱা অত্যাচাৰ পৰিবেশতন্ত্ৰৰ বা প্ৰকৃতিয়ে কিমানখিনি সহ্য কৰিব তাৰো নিশ্চয় সীমা আছে। কোৱা বাহুল্য সেই সীমা আমি ইতিমধ্যে বহুখিনি অতিক্ৰম কৰিছো। পৰিণতিত এতিয়া প্ৰকৃতিৰ প্ৰতিশোধৰ হাতোৰা আমাৰ মূৰৰ ওপৰলৈ নামি আহিছে বিধ্বংসী, অস্বাভাৱিক প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগসমূহৰ ৰূপত। এতিয়াও যদি আমি এইবোৰৰ পৰা শিক্ষা লৈ প্ৰকৃতিৰ ওপৰত অত্যাচাৰ বন্ধ নকৰো আৰু প্ৰকৃতিৰ লগত সহাবস্থান কৰিবলৈ নিশিকো, তেনেহ'লে প্ৰকৃতিৰ প্ৰতিশোধৰ হাতোৰাই এদিন আমাক ধ্বংস কৰিব।

মানৱ জীৱনত ৰঙৰ প্ৰভাৱ

Mere Colour, unspoiled by meaning, and unallied with definite form, can speak to the soul in a thousand different ways.

অস্কাৰ ৱাইল্ডৰ এই কথাষাৰৰ পৰাই অনুমান কৰিব পাৰি মানৱ জীৱনত ৰঙৰ প্ৰভাৱ কিমান। চকু মেলিলেই দুচকুত আহি প্ৰতিফলিত হয় প্ৰকৃতিৰ ভিন্ন ৰং। ভূমিষ্ঠ হোৱাৰ পাছতেই যেতিয়া চকুত পৃথিৱীৰ পোহৰ পৰে সেই পোহৰতে থাকে সাতো ৰং। সাতো ৰঙৰ কোনোটো নহয় কোনোটোৱে প্ৰত্যেককে আকৰ্ষণ কৰে, কাৰোবাৰ মনত যদি গোলাপী ৰঙে টোৰ সৃষ্টি কৰে, আন এজনৰ মনটো আকৌ আকৰ্ষিত হয় নীলা, ৰঙা অথবা বেঙুনীয়াৰ প্ৰতি। ইয়াতেই প্ৰকাশিত হয় মন আৰু ৰঙৰ সম্পৰ্কৰ কথা। অৱশ্যে মানৱ জীৱনত ৰঙৰ গুৰুত্ব সম্পৰ্কে অধিকাংশ লোকেই জ্ঞাত নহয়। পৰিবেশৰ মাজত থকা ৰঙৰ প্ৰভাৱক লৈ কিছুমানৰ ধাৰণাই নাই। যিটো ৰং পছন্দ নহয় সেয়া কেতিয়াও গ্ৰহণযোগ্য হ'ব নোৱাৰে। কেতিয়াবা কিছুমান কোঠাত

অলপ সময় থকাৰ পাছতে আমনি লাগে। অথচ সিমান সময় মনে বিচৰা বঙৰ কোঠাটোত দীৰ্ঘসময় কটালেও সময় অতিবাহিত হোৱাৰ বিষয়ে গমকে নাপায়। দৰাচলতে আমাৰ চৌপাশে যিবোৰ বং দেখা পাওঁ সেইবোৰেই আমাৰ 'মুড' বা অৱস্থাৰ নিয়ন্ত্ৰণ কৰে।

বিশেষজ্ঞসকলৰ মতে জীৱনী শক্তিৰ অন্যতম উৎস হ'ল বং। উজ্জ্বল পোহৰত আমি যিটো বস্তু স্পষ্ট ৰূপত দেখা পাওঁ সেয়া কিন্তু কম পোহৰত প্ৰত্যক্ষ কৰাটো অসম্ভৱ। একেটা বস্তুৰ বং প্ৰত্যক্ষৰ ক্ষেত্ৰতো পাৰ্থক্য দেখা যায়। সকলোৰে পোহৰৰ পৰা সৃষ্টি হোৱা কম্পনাংক ভিন্ন। বঙৰ স্পন্দনেই হ'ল শক্তিৰ উৎস। প্ৰতিটো বঙতেই কিছুমান নিৰ্দিষ্ট শক্তিৰ উৎস নিহিত হৈ থাকে। কেতিয়াবা কোনো এজন লোকক যদি এটা বিশেষ বঙে আকৰ্ষণ কৰে সমান্তৰালভাৱে আন গৌণ ৰশ্মিও তেওঁৰ ওপৰত অজ্ঞাতেই প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰে। সেইবাবেই হয়তো প্ৰাণীকুল আবৃত হৈ থাকে অলৌকিক আভাৱদ্বাৰা।

বগাৰ মাজত অপ্ৰকাশিত অৱস্থাত থাকে তিনিটা বং— ৰঙা, হালধীয়া আৰু নীলা। এই তিনিটা বঙে তিনিটা মূল মৌলিক পদাৰ্থ হাইড্ৰজেন, কাৰ্বন আৰু অক্সিজেনক প্ৰতিনিধিত্ব কৰে। প্ৰাথমিক স্তৰৰ এই তিনিটা বঙে আমাৰ শাৰীৰিক, মানসিক আৰু আধ্যাত্মিক উন্নতিৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰত্যক্ষভাৱে শক্তিৰ সৰবৰাহ কৰে। আনহাতে নিশ্বাসৰ মাধ্যমত প্ৰবিষ্ট হৈ ৰঙা ৰশ্মিয়ে আমাৰ শাৰীৰিক শক্তি আৰু পুষ্টিৰ যোগান ধৰে। এই ৰঙাবিধ হ'ল ভৰপূৰ প্ৰাণশক্তি। ই ক্ৰিয়াশীলতাৰ অনুভূতি বৃদ্ধি কৰে। প্ৰায়ভাগ লোকে ৰঙা বৰণৰ মাজত বিচাৰি পায় শক্তি, উৎসাহ, প্ৰবল অনুৰাগ আৰু নিৰাপত্তা।

হালধীয়া বং প্ৰত্যক্ষ কৰাৰ সময়ত প্ৰায়ভাগ লোকৰে জ্ঞানজাত ভাবনাৰ সৃষ্টি হ'বলৈ ধৰে। সেয়েহে হালধীয়া বঙক জ্ঞানৰ সমাৰ্থক বুলি কোৱা হয়। এইবিধ বং পোনপটীয়াকৈ সূৰ্যৰ স'তে সংপৃক্ত। শৰীৰৰ বিভিন্ন অংগ-প্ৰত্যংগক সক্ৰিয় কৰি ৰাখে। স্মৃতিশক্তি উন্নতি, সিদ্ধান্ত গ্ৰহণৰ দক্ষতা আৰু বিভ্ৰাতি নিৰ্মূলত সহায় কৰে।

কৰ্মশক্তি আৰু প্ৰেৰণাৰ আঁৰত নীলা বঙৰ প্ৰভাৱ থাকে। আকাশ, সমুদ্ৰ, মহাশূন্যৰ দৰে অসীম দূৰত্বৰ বং নীলা। নীলা বঙে পৰিচিত পাৰিপাৰ্শ্বিক

পৰিবেশৰ উৰ্বৰলৈ চকু মেলি চাবলৈ শিকায়। আমাৰ বিমূৰ্ত কল্পনাক অপৰিচিত লোকৰ দিশে প্ৰসাৰিত কৰে। সেয়েহে নীলা ৰং স্বৰ্গীয় ৰঙৰ স'তে তুলনা কৰা হয়। এনে ৰঙে মনত শান্তি আৰু উপলক্ষিৰ সৃষ্টি কৰে। আনৰ স'তে যোগাযোগ বৃদ্ধিতো ইয়াৰ ভূমিকা গুৰুত্বপূৰ্ণ।

১৯৬৬ চনত ছাৰ আইজাক নিউটনে এটি প্ৰিজম ব্যৱহাৰ কৰি ৰঙৰ ৰামধেনু প্ৰথমবাৰৰ বাবে প্ৰত্যক্ষ কৰিছিল। তেওঁ প্ৰমাণ কৰি দেখুৱাইছিল যে সূৰ্যৰ পোহৰত কেৱল এটা ৰং নহয়, ইয়াত আছে ৰঙা, কমলা, হালধীয়া, সেউজীয়া, নীলা, ঘননীলা আৰু বেঙুনীয়া। অৱশ্যে পোহৰৰ প্ৰাথমিক স্তৰ তিনিটা হ'ল— ৰঙা, সেউজীয়া আৰু নীলা। ১৯৪০ চনত মেক্স লুছাৰে ৰঙৰ মনস্তৰ সৃষ্টি কৰে।

ইতিমধ্যে বিশ্বৰ বিভিন্ন দেশত ৰঙৰ প্ৰভাৱ সম্পৰ্কে বহুতো গৱেষণা আৰম্ভ হৈছে। ব্যক্তিত্বৰ ওপৰত ৰঙৰ প্ৰভাৱ নিৰূপণৰ বাবে 'কালানুৰাগ' আৰম্ভ কৰিছে। আমি দৈনন্দিন যিবোৰ আহাৰ গ্ৰহণ কৰো সেইবোৰৰ ক্ষেত্ৰতো ৰঙৰ প্ৰভাৱ মনকৰিবলগীয়া। খাদ্যৰ ভিতৰত থকাটোৱে জনপ্ৰিয় ৰং হ'ল সেউজীয়া, বাদামী আৰু ৰঙা। ৰামধেনুৰ সাতোটা ৰঙৰ ভিতৰত যদিও অধিকাংশ লোকৰেই পছন্দ নীলা, তথাপি খাদ্যৰ ক্ষেত্ৰত এনে ৰঙৰ খাদ্য দেখা পোৱা নাযায়। গৱেষকসকলে এইবুলি মন্তব্য আগবঢ়াইছে যে অতীতত মানুহে যিবোৰ বৰণৰ খাদ্য গ্ৰহণৰ পৰা বিৰত আছিল সেইবোৰৰ ভিতৰত অন্যতম হ'ল— নীলা, ক'লা অথবা বেঙুনীয়া। তেওঁলোকে এনেধৰণৰ ৰঙৰ খাদ্য বিষাক্ত বুলি বিবেচনা কৰিছিল।

এজন দুৰ্ভগীয়া শিল্পী

এদিন স্থানীয় এটা টেলিভিছন চেনেলত সন্ধিয়াৰ বাতৰি চলি আছে। তেনেতে টিভিৰ পৰ্দাত ভাহি উঠিল এক অভাৱনীয়, অবিশ্বাস্য দৃশ্য। গুৱাহাটীৰ ৰাজপথ। ব্যস্ত ৰাজপথ। অগণন পথচাৰী, গাড়ী-মটৰ। গৰিষ্ঠসংখ্যক মানুহৰেই দেহ আৰু পোছাকত আভিজাত্যৰ চিন। কিন্তু তাৰ মাজতেই ৰাস্তাৰ ডিভাইদাৰেৰে খোজ কাঢ়িছে জীৰ্ণ-শীৰ্ণ চেহেৰাৰ এজন বৃদ্ধ লোক। বৃদ্ধজনৰ এখন হাত নাই, এটা চকুও বেয়া। কিন্তু সবাতোকৈ চমকি উঠিবলগা কথাটো হ'ল মানুহজনৰ দেহত এখনো কাপোৰ নাই। সম্পূৰ্ণ উলংগ এজন বৃদ্ধ লোক। যেন ভাৰতবৰ্ষৰ সৰ্বনশীয়া দৰিদ্ৰতাৰ এক সামগ্ৰিক জীৱন্ত প্ৰতীক। অলপ পিছত দেখা গ'ল, কেইজনমান মানুহ আগবাঢ়ি আহিল। বৃদ্ধজনক পিন্ধাই দিলে নতুন কাপোৰ। হাতত দুজনমানে টকাও গুঁজি দিলে। আগবাঢ়ি আহিল টিভি কেমেৰাও। কেমেৰাৰ সন্মুখত বৃদ্ধজনে কোৱা কথাৰ পৰা জনা গ'ল যে তেওঁ এজন লোকশিল্পী। গুৱাহাটীলৈ আহিছিল এক অনুষ্ঠানত ভাগ

লোৱাৰ বাবে। কিন্তু মহানগৰীৰ বুকুত দুৰ্বৃত্তৰ হাতত মানুহজনে সৰ্বস্ব হেৰুৱালে। টকা-পইচা, সা-সামগ্ৰী আনকি পিছা কাপোৰখিনিও দুৰ্বৃত্তই টানি লৈ গ'ল। পংগু, দুৰ্বল, সৰ্বস্বান্ত সেই বৃদ্ধ বিশাল মহানগৰীৰ বুকুত পৰি ব'ল নিৰাশ্ৰয়, অসহায় হৈ। কাৰো পৰা সহায় বিচৰাৰ শক্তিও তেওঁৰ নাছিল।

গোটেই ঘটনাটো শুনি আৰু সংশ্লিষ্ট দৃশ্যাৱলী চাই একেলগে কেইবাটাও ভাব মনলৈ আহিল। এই সমাজ বাস্তৱত কিমান নিষ্ঠুৰ হৈ গৈছে? এগৰাকী নিঃস্ব, অসহায় বৃদ্ধও ইয়াত সাৰি নাযায় দুৰ্বৃত্তৰ হাতোৰাৰ পৰা। মানৱ হৃদয় কিমান পাষণ হ'লে এজন এনেকুৱা পংগু বৃদ্ধৰ, নিঃস্ব শিল্পীৰ সৰ্বস্ব নিয়াৰ পিছত তেওঁক উলংগ কৰি গাৰ কাপোৰখিনিও খুলি নিব পাৰে। আমাৰ বাৰু নিজকে সভ্য মানৱ বুলি কোৱাৰ কিবা অধিকাৰ আছেনে? আনহাতে আমাৰ নগৰীয়া বা মহানাগৰিক জীৱনৰ নিৰাপত্তাহীনতাৰ দিশটোও যেন আকৌ এবাৰ উদঙাই দিছে বৃদ্ধজনৰ ঘটনাটোৱে। লগতে উদঙাই দিছে আমাৰ লোকশিল্পীসকলৰ দুঃখলগা অৱস্থাৰ প্ৰকৃত ছবিখনো। দুৰ্বৃত্ত বা ডকাইতৰ এটা আঘাততে আজিও ৰাজপথৰ ভিক্ষাৰীত পৰিণত হ'বলগীয়া হয় অসমৰ লোকশিল্পী। কিয় এনে হয়? প্ৰশ্নহে আছে, উত্তৰ নাই। মাথোন মন-মগজু-হৃদয়ত জোকাৰণি তুলি থাকে এইসমূহ প্ৰশ্নই। অৱশ্যে ইয়াৰ মাজতো আশাৰ পোহৰ দেখিছো বৃদ্ধজনৰ গাত কাপোৰ আৰু হাতত টকা তুলি দিয়া মানুহকেইজনৰ মাজত। তেওঁলোক কোনো নেতা-পালিনেতা বা মন্ত্ৰী-বিধায়ক নহয়। তেওঁলোক সাধাৰণ মানুহ। কিন্তু তেওঁলোকৰ কৰ্ম অসাধাৰণ। কংক্ৰিটৰ দয়ামায়াহীন মহানগৰীত তেওঁলোকে মানৱতাৰ যি চানেকি দেখুৱালে সেয়া সঁচাই অসাধাৰণ।

(২)

বৃদ্ধজনৰ ঘটনাটো টিভিত দেখাৰ দিনাই নিশাৰ কথা। গণেশগুৰিৰ পৰা ফাঁচীবজাৰলৈ ঘূৰিছো। শুক্ৰেশ্বৰৰ ওপৰত পূৰ্বৰ দৰেই দেখিলো অগণন ভিক্ষাৰী। কোনোবা অৰ্ধনগ্ন, কোনোবা সম্পূৰ্ণ নগ্ন। সদায় দেখো। অন্য দহজনৰ দৰে মোৰো মনত বিশেষ প্ৰতিক্ৰিয়া নহয়। আমাৰ সমাজৰ সৰ্বগ্ৰাসী দৰিদ্ৰৰ এক অবিচ্ছেদ্য প্ৰতীকৰূপেই গণ্য কৰো সেই ভিক্ষাৰীসকলক। সাধ্য অনুসৰি ভিক্ষা দিওঁ। কিন্তু বৃদ্ধ মানুহজনক টিভিত আমাৰ সমাজৰেই কেইজনমান

মানুহে যেনেদৰে সহায় কৰা দেখি আহিলো, তাকে দেখি ভাবিলো—
বাস্তৱিকতে ৰাইজে। বল দিলে নদী উজাই বয় কথাষাৰৰ সত্যতা আমি এই
ক্ষেত্ৰতো প্ৰমাণ কৰিব পাৰো নেকি? শুক্ৰেশ্বৰ ঘাটৰ এই ভিক্ষাৰীকেইজনৰ
জীৱন অকল এইকেইজন ভিক্ষাৰীৰে কিয়, আমাৰ সমাজৰ সকলো ভিক্ষাৰীৰ
জীৱনেই আমি সমাজৰ সাধাৰণ মানুহখিনিয়ে লগ লাগি সলাই দিব পাৰো
নেকি? ভাৰতবৰ্ষত যেনেদৰে সৰ্বগ্ৰাসী দৰিদ্ৰতা আছে, তেনেদৰে সমৃদ্ধি আৰু
সচ্ছলতাৰ চিকমিকনিও আছে। তেনেহ'লে সেই সমৃদ্ধি আৰু সচ্ছলতাৰ
চিকমিকনিৰে এই দেশৰ হতভাগ্য দৰিদ্ৰসকলৰ জীৱন আমি কিয় পৰিবৰ্তন
কৰিব নোৱাৰিম। নিশ্চয় পাৰিম। মাথোন আমাক লাগিব মানুহে মানুহৰ বাবে
ভবাৰ মানসিকতা। মাউখে উটাৰ মানসিকতা।

আজিৰ প্ৰজন্মৰ মূল্যবোধ আৰু দায়িত্ববোধ

ধনজিৎ (ছদ্মনাম) খুব ভাল ল'ৰা। সিহঁতৰ পৰিয়ালটোৰ লগতো আছে মোৰ ঘনিষ্ঠতা বা অধিক শুদ্ধকৈ ক'বলৈ গ'লে অন্তৰংগতা। সৰুৰে পৰা পঢ়া-শুনাত খুব ভাল ধনজিৎ। শ্ৰেণীত স্থান লাভ কৰি আহিছে, প্ৰতিটো গুৰুত্বপূৰ্ণ পৰীক্ষাতে পাইছে বৃত্তি। ধনজিতৰ বিভিন্ন সফলতা উপলক্ষে সিহঁতৰ ঘৰত আয়োজিত চাহৰ পাৰ্টিতো মই ভালেকেইবাৰ অংশগ্ৰহণ কৰিছো। কিন্তু এই মেধাৱী ল'ৰাটোৰ বিশেষ ৰূপ এটা আৱিষ্কাৰ কৰি সিদিনা মই চক্ খাই উঠিলো। লগতে কিছুপৰিমাণে দুশ্চিন্তাগ্ৰস্তও হ'লো।

বৰ্তমান ধনজিৎ উচ্চতৰ মাধ্যমিক পৰ্যায়ৰ ছাত্ৰ। গুৱাহাটী মহানগৰীৰ এক সম্ভ্ৰান্ত শিক্ষানুষ্ঠানত পঢ়ে সি। ল'ৰাটোৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যতক লৈ মাক-দেউতাকো যথেষ্ট আশাবাদী আৰু সচেতন। তাৰ কেৰিয়াৰৰ বাবে অকাতৰে খৰচ কৰে তেওঁলোকে।

নিয়মীয়া শ্ৰেণীৰ উপৰি ধনজিতে এটা কোচিং চেণ্টাৰতো নামভৰ্তি

কৰিছে। তাত সি ইঞ্জিনিয়াৰিং টেষ্টৰ বাবে কোচিং কৰে। সেই কোচিং চেণ্টাৰটো আকৌ মোৰ দোকানৰ পৰা কিছু দূৰতেই। সেয়ে ক্লাছ শেষ হোৱাৰ পিছত সি কেতিয়াবা কেতিয়াবা মোৰ দোকানলৈ চাহ-তাহ খাবলৈ আহে।

সিদিনাখনো সি আহিল। কিবাকিবি খালে। (মোৰ যিমানদূৰ মনত পৰে, বোধহয় দোচা আৰু কফি খাইছিল)। খোৱাৰ পিছত কেছ কাউণ্টাৰলৈ আহিল পইচা দিবলৈ। সাধাৰণতে গ্ৰাহকক খোৱাৰ টেবুলতে বিল দিয়া হয়। ৰেটাৰে নিজেই কেছ কাউণ্টাৰলৈ অহা-যোৱা কৰি বিলৰ পইচাখিনি ৰাখি বাকীখিনি পইচা গ্ৰাহকক ঘূৰাই দিয়ে। কিন্তু ধনজিতে মোক দেখিয়েই বোধহয় সৌজন্যমূলক বাৰ্তালাপখিনি কৰিবলৈ নিজেই কেছ কাউণ্টাৰলৈ উঠি আহিছিল। কেছ কাউণ্টাৰত বহি থাকিয়েই মই সেই সময়ত এখন আলোচনী পঢ়ি আছিলো। আলোচনীখন এখন সম্ভ্ৰান্ত তথা প্ৰসিদ্ধ আলোচনী হিচাপেই পৰিচিত।

‘দাদা কি পঢ়িছেনো?’ —পইচাখিনি আগবঢ়াই দিয়াৰ লগতে ধনজিতে সুধিলে মোক। আলোচনীখনৰ নামটো কোৱাৰ লগতে বেটুপাতটোও লুটিয়াই দেখুৱালো তাক। ‘এইখন কি আলোচনীনো? গুৱাহাটীৰ পৰাই ওলায়নে?’ ধনজিতৰ দ্বিতীয় প্ৰশ্ন। ল’ৰাটোৰ এই প্ৰশ্নই মোক অবাক কৰি পেলালে। ইমান এজন মেধাৱী, শিক্ষিত ল’ৰাৰ বাবে এইখন আলোচনী নপঢ়া বা অন্ততঃ আলোচনীখনৰ বিষয়ে নজনাটো আচৰিত কথা। সেয়ে এইবাৰ মই ওলোটাই তাক সুধিলো— ‘কিয়? এইখন আলোচনীৰ কথা তুমি নাজনা? এইখনতো এখন প্ৰসিদ্ধ অসমীয়া আলোচনী।’ মই অবাক হ’লেও মোৰ প্ৰশ্নই কিন্তু ধনজিতক অবাক নকৰিলে। নিৰ্বিকাৰভাৱে সি উত্তৰ দিলে— ‘নাই দাদা, আমাৰ ঘৰত অসমীয়া পেপাৰ-আলোচনী নাৰাখেই। দেউতাই ট্ৰিবিউনখন পঢ়ে। মায়ে মন গ’লে মাজে মাজে ফিল্মফেয়াৰ নামৰ মেগাজিনখন কিনা দেখো।’ এইবাৰ মোৰ অধিক অবাক হোৱাৰ পাল। তথাপি দমি নগৈ পুনৰ সুধিলো— ‘তোমাৰ নিজৰো একো পেপাৰ-আলোচনী পঢ়িবলৈ মন নেযায়নে?’

‘নাই দাদা। এইবোৰ পঢ়ি কি হ’ব? আই আই টিত এইবাৰ কিবাকৈ ছিটটো ল’ব লাগে। আই আই টিত এবাৰ সোমাই ল’ব পাৰিলে পিছত আৰু

অসমত নেথাকোৱেই। গুৰগাঁও বা নয়দাত জব কৰিম। নহ'লে একেবাৰে ইউ এছত চেটেল কৰিম।' —আকৌ ধনজিতৰ নিৰ্বিকাৰ উত্তৰ। এইবাৰ আৰু মোৰ ক'বলৈ বা সুধিবলৈ একো নাথাকিল। ল'ৰাজনক কি কৈ বিদায় দিলো সেয়াও এই মুহূৰ্তত মনত নাই। কিন্তু আজিও মোৰ মনত থাকি গৈছে কিছুমান উত্তৰহীন প্ৰশ্ন। এয়াই নেকি আমাৰ সমাজৰ মেধাৰী শিক্ষাৰ্থীৰ স্বৰূপ? এয়াই নেকি আমাৰ ভৱিষ্যৎ প্ৰজন্মৰ মানসিকতা। যদি এইটো প্ৰজন্মই এনেদৰে একমাত্ৰ নিজৰ কেৰিয়াৰৰ নামত একোটা যন্ত্ৰত পৰিণত হয়, তেনেহ'লে দেশ আৰু জাতিৰ বাবে ভাবিব কোনে? কোনে চিন্তা কৰিব সমাজৰ কথা। যদি সকলো মেধাৰী শিক্ষাৰ্থী বা এণ্ডলোকৰ গৰিষ্ঠসংখ্যকেই দিল্লী, বাংগালুৰু, নয়দা, গুৰগাঁও, ইউৰোপ, আমেৰিকালৈ স্থায়ীভাৱে আঁতৰি যোৱাৰ কথা ভাবে, অসমৰ কথা ভাবিব কোনে? কাৰ দোষত এনে হৈছে? নে আমাৰ ঘৰবোৰতেই হৈছে প্ৰকৃত মূল্যবোধ আৰু দায়িত্ববোধৰ শিক্ষাৰ অভাৱ? প্ৰিয় পাঠক, ভাবি মই পাৰাপাৰ পোৱা নাই। আপুনিও ভাবিবচোন।

এখন কাকত, এজন যুৱক আৰু এটা টকা

৩১ ডিচেম্বৰ। ২০১০১ শেষৰটি দিন। পুৰণি বছৰটোক বিদায় দি নতুন এটা বছৰ আদৰি ল'বলৈ সকলো তৎপৰ। অসমতো নৱবৰ্ষক আদৰাৰ পূৰ্ণ প্ৰস্তুতি। চৌপাশে যেন এক উৎসৱৰ বাতৰিৰে ভৰি আছে। এনে এক দিনতেই মই শিৱসাগৰৰ পৰা আহি আছিলো গুৱাহাটী অভিমুখে। ডিচেম্বৰ মাহৰ অসম মাহে এক মনোৰম পৰিবেশ। এনে পৰিৱেশত ৰাষ্ট্ৰীয় ঘাইপথেৰে গাড়ী চলাই অহাৰ মজা নিশ্চয় পাঠকসকলৰ মাজৰো বহুজনে পাই থৈছে। আনন্দমানেৰে আহি আছিলো। কিন্তু যাত্ৰাপথৰ আনন্দৰ হঠাৎ ছন্দপতন ঘটিল জয়সাগৰত। পুৱাই যাত্ৰা আৰম্ভ কৰিছিলো বাবে সিদিনাৰ বাতৰি কাকতখন পঢ়া হোৱা নাছিল। মনটো কিবা আধৰুৱা লাগি আছিল। সেয়ে জয়সাগৰত পথৰ দীতিত কাকত বিক্ৰী কৰি থকা যুৱক এজনৰ পৰা সিদিনাৰ দৈনিক কাকত এখন ল'লো। কিন্তু কাকতখনৰ দাম দিবলৈ গৈ আচৰিত হ'লো। যুৱকজনে চাৰি টকাৰ কাকতখনত মোৰ পৰা পাঁচ টকা দাবী কৰিছে। মই ইয়াৰ কাৰণ সোধাত যুৱকজনৰ পৰা যি উত্তৰ পালো তাৰ সাৰমৰ্ম হ'ল এনেধৰণৰ— যুৱকজনে নিজে কষ্ট কৰি ৰাজপথত মানুহক কাকতখন যোগান

ধৰিছে। গতিকে এটকা তেওঁ বেছিকৈ ল'বই। যুৱকজনৰ যুক্তি শুনি আচৰিত হ'লো। লগতে তেওঁৰ ভাষ্যই মোক অকণমান চিন্তাৰ খোৰাকো দিলে। যুৱকজনে যিটো মূল্যত নিউজ পেপাৰ এজেঞ্জীৰ পৰা কাকতখিনি লৈছে, সেই এজেঞ্জীটোৱে ইতিমধ্যে তেওঁক তেওঁৰ প্ৰাপ্য লাভাংশ দিয়েই দিছে। ইয়াৰ উপৰি কাকতখনৰ গ্ৰাহকৰ পৰা ধন দাবী কৰাটো এটা দেখদেখকৈ অন্যায় কথা। নৈতিকতাৰ ফালৰ পৰাও অন্যায়, আইনৰ ফালৰ পৰাও অন্যায়। তেনেহ'লে কিয় প্ৰতিখন কাকতৰ অতিৰিক্ত এটা টকাৰ প্ৰতি তেওঁ লালায়িত হ'ল? বৰ্তমান সমাজৰ প্ৰতিজন শিক্ষিত মানুহৰে ৰাতিপুৱা কমেও এখন দৈনিক কাকত পঢ়াৰ অভ্যাস। কাকতখন পঢ়িব নাপালে তেনেবোৰ মানুহৰ মনবোৰেই খু-দুৱাই থাকে। সেয়ে নৈশযাত্ৰী, দীঘলীয়া পথৰ যাত্ৰী বা যিসকল লোকে পুৱাই যাত্ৰা আৰম্ভ কৰে, তেনেবোৰ যাত্ৰীয়ে মানসিক আৰু বৌদ্ধিক প্ৰেৰণা আৰু তাড়নাত যাত্ৰীপথতে কাকত এখন কিনি পঢ়িবলৈ বাধ্য হয়। হয়তো সেই যুৱকজনেও পঢ়ুৱৈ যাত্ৰীসকলৰ এই প্ৰয়োজনীয়তাৰ কথা জানে বা বুজি পায় আৰু সেয়ে পৰিস্থিতিৰ সুযোগ লৈ তেওঁ নিৰ্বিবাদে আদায় কৰি গৈছে অন্যায় আৰু অতিৰিক্তভাৱে এটকা। এই টকাটো যুৱকজনৰ বাবে ইজি মানি। কাৰণ এইটো টকা তেওঁৰ পৰিশ্ৰম বা ব্যৱসায়ৰ টকা নহয়, এয়া তেওঁৰ লুণ্ঠনৰ টকা। অকল এজন যুৱক বা এখন কাকতৰ ক্ষেত্ৰতে নহয়, আমাৰ দৈনন্দিন জীৱনৰ আৰু বহুকেইটা ক্ষেত্ৰতে ঘটি আছে প্ৰায় একেই ঘটনা। ৰে'লযাত্ৰাৰ সময়তো আমি মন কৰো যে ৰে'লত বস্তু বিক্ৰী কৰা হকাৰসকলৰ বহুতেই বিস্কুটৰ পেকেটৰ নিচিনা ব্ৰেণ্ডেড সামগ্ৰীতো নিৰ্ধাৰিত খুচুৰা মূল্যতকৈ অধিক মূল্য আদায় কৰে। এনেধৰণৰ লুণ্ঠনৰ প্ৰতিবাদ হোৱা উচিত যদিও সংগঠিত ৰূপত এই প্ৰতিবাদ হোৱা দেখা নাযায়। দুই-এজন যাত্ৰীয়ে বিক্ষিপ্তভাৱে প্ৰতিবাদ কৰে যদিও তেওঁলোকৰ এই প্ৰতিবাদ তল পৰি যায়। আনহাতে বিভিন্ন উদ্দেশ্য লৈ যাত্ৰা কৰা, বিভিন্ন চিন্তা আৰু উদ্দিগ্নতাৰে ভাৰাক্ৰান্ত হৈ থকা যাত্ৰীসকলৰ সময় বা মানসিকতাও নাথাকে এনেবোৰ বিষয় লৈ সংগঠিত হোৱাৰ বা কিবা এটা অশাস্তি সৃষ্টি কৰাৰ। প্ৰশাসনো এইক্ষেত্ৰত নীৰৱ আৰু নিষ্ক্ৰিয়। গতিকে হকাৰৰূপী এচাম ডকাইতৰ লুণ্ঠন চলাই যোৱাত কোনো অসুবিধা নহয়।

শাৰীৰিক ভাষাৰ পোছাকী নাম— নিৰ্বাক বাতা

ৰং-তুলিকাৰ কেনভাছৰ ছবিয়ে কথা কয়। এই ছবিত বিভিন্নজনে বেলেগ বেলেগ অৰ্থ বিচাৰি পায়। কিন্তু ছবিৰ বাহিৰেও কেৱল শৰীৰৰ অংগ-প্ৰত্যংগৰ দ্বাৰা ছবি এখন ফুটাই তোলাটো সম্ভৱ। শাৰীৰিক ভাষায়ো প্ৰকাশ কৰিব পাৰে হেজাৰ হেজাৰ যাক। এই ছবিকে কোৱা হয় নিৰ্বাক বাৰ্তা বা ছাইলেণ্ট মেছেজ। শৰীৰে যি বিকল্প ভাষা জন্ম দিয়ে সেয়াই হ'ল নিৰ্বাক বাৰ্তা। শৰীৰৰ এই ভাষাৰ পোছাকী নাম বডি লেংগুৱেজ।

মানুহৰ ভাষাই হ'ল তেওঁৰ পৃথিৱী। আমাৰ জীৱন, আবেগ-অনুভূতি আদিৰ বহিৰ্প্ৰকাশ ঘটে শব্দৰ মাজেদি। এখন ছবি দহ সহস্ৰ শব্দৰ সমান মূল্যৱান। ফ্লেডেৰিৰ বাৰ্নাৰ্ডে তেওঁৰ 'প্ৰিণ্টাছ ইংক' নামৰ গ্ৰন্থখনত এনেদৰে বৰ্ণনা কৰিছে। অৰ্থাৎ এখন ছবিয়ে ভাষা ব্যৱহাৰ নকৰাকৈ বহু কথা ক'ব পাৰে। নিৰ্বাক বাৰ্তাৰ এই পৰিভাষা আছে আৰু ই হ'ল কাইনিছিল্ল। কাইনিছিল্ল

হ'ল মানুহৰ শৰীৰটোৱে কিদৰে চলা-ফুৰা কৰে অথবা অংগী-ভংগীৰ মাজেদি যি নিৰ্বাক বাৰ্তাৰ জন্ম দিয়ে বেয়া চৰ্চা কৰা। সহজ অৰ্থত কাইনিছিক্লেই হ'ল বড়ি লেংগুৱেজ ইয়াৰ স'তে দুটা বিষয় জড়িত হৈ থাকে। প্ৰথমতে নিজৰ শৰীৰৰ পৰা সৃষ্টি হোৱা ভাষা আনৰ বাবে কেনেদৰে অৰ্থপূৰ্ণ হৈছে আৰু দ্বিতীয়তে, আনৰ নিৰ্বাক বাৰ্তা নিজৰ বাবে কিমান তাৎপৰ্যপূৰ্ণ হৈ পৰিছে।

দুজন লোক যেতিয়া পৰস্পৰৰ মুখামুখি হয় তেতিয়া পৰস্পৰৰ বড়ি লেংগুৱেজ বা নিৰ্বাক বাৰ্তা গুৰুত্বপূৰ্ণ হৈ পৰে। মাত্ৰ কেইকেগুমানৰ ভিতৰতে এজনে আনজনৰ মনৰ ভাব বুজিব পাৰে নিৰ্বাক বাৰ্তাৰে। নিৰ্বাক বাৰ্তা মানুহৰ মনত প্ৰতিক্ষণতে আদান-প্ৰদান হৈ থাকে আৰু সমান্তৰালভাৱে ভাষান্তৰিত হয়। যিসকল লোকে শৰীৰৰ ভাষা বা নিৰ্বাক বাৰ্তা বুজি পায় তেওঁলোকে বাস্তৱ জীৱনত আনতকৈ কিছু পৰিমাণে হ'লেও অগ্ৰগতি লাভ কৰিব পাৰে। এনে লোকে বিপদ হোৱাৰ পূৰ্বেই লাভ কৰে সংকেত। সকলোৱে ভাবে আমি নিজৰ মনৰ ভাব প্ৰকাশ কৰো ভাষাৰ মাধ্যমেদি। কিন্তু এলবাৰ্ট মেহেৰাবিয়ানে শাৰীৰিক ভাষা নিৰ্বাক বাৰ্তা সম্পৰ্কে দাঙি ধৰিছে এক বিস্ময়কৰ তথ্য। তেওঁৰ তথ্য মতে, মানুহৰ আৱেগ-অনুভূতি প্ৰকাশৰ ক্ষেত্ৰত ভাষা ব্যৱহাৰ কৰে মাত্ৰ সাত শতাংশই। অনুভৱ আৰু দৃষ্টিভংগী প্ৰকাশৰ বাবে প্ৰকাশভংগীৰ ব্যৱহাৰ হয় ৩৮ শতাংশ। আনহাতে ভাষা বাদ দি কেৱল মুখমণ্ডলৰ নিৰ্বাক বাৰ্তাৰ পৰিমাণ হ'ল ৫৫ শতাংশ। এই তথ্যৰ পৰা এই কথা স্পষ্ট হৈ পৰে যে প্ৰত্যেক মানুহে শব্দ-বাহিত ভাষা ব্যৱহাৰ কৰে মাত্ৰ সাত শতাংশ। ৯৩ শতাংশ ব্যৱহৃত হয় শাৰীৰিক ভাষা বা নিৰ্বাক বাৰ্তাৰে।

মানুহে ইতিহাস ঢুকি নোপোৱা দিনৰে পৰাই শাৰীৰিক ভাষা ব্যৱহাৰ কৰি আহিছিল যদিও ১৯ শতিকাৰ মাজভাগলৈকে বিষয়টো চৰ্চিত হোৱা নাছিল। তেনেকৈ চলি আছিল আৰু থাকিবও। কিন্তু গ্ৰীক দাৰ্শনিক হিপোক্ৰেটছ, এৰিষ্টটলৰ কাম-কাজতো শাৰীৰিক ভাষাই স্থান লাভ কৰিছিল। অৱশ্যে তেতিয়া বিষয়টো সুপ্ত হৈয়ে থকা বুলি ক'ব পাৰি। ১৯৬৭ত নেকেভএপ নামৰ গ্ৰন্থ এখন প্ৰকাশ পাইছিল। গ্ৰন্থখনে বিতৰ্কৰো সূত্ৰপাত ঘটায়। ডেছমন্ট মৰিছে ৰচনা কৰা গ্ৰন্থখনত শাৰীৰিক ভাষা সম্পৰ্কে কিছু

আভাস পোৱা যায় যদিও প্ৰত্যক্ষভাৱে বিষয়টো আলোচনা কৰা নাছিল, তথাপি লেখকে হাত সাৰিব পৰা নাছিল বিতৰ্কৰ পৰা। কিন্তু মৰিছৰ দ্বিতীয়খন বিতৰ্কিত গ্ৰন্থ 'ইনটিমেট ভিহেভিয়াৰ' প্ৰকাশ পোৱাৰ পাছতে এই বিষয়ো হৈ পৰে চৰ্চাৰ কেন্দ্ৰবিন্দু। ১৯৭১ত প্ৰকাশিত গ্ৰন্থখনত মানুহৰ আচৰণৰ সমান্তৰালভাৱে যোগাযোগ বা বাৰ্তা আদান-প্ৰদান সম্পৰ্কে কিছু আভাস দাঙি ধৰে। অৱশ্যে শাৰীৰিক ভাষা সম্পৰ্কে নিৰ্দিষ্ট পৰিভাষা ব্যৱহাৰ কৰা হয় ১৯৫০ত। গ্ৰীক শব্দৰ পৰা অহা 'কাইনিছ্ল' শব্দটোৰ অৰ্থ হ'ল 'গতি'। এই শব্দটো পোন প্ৰথমবাৰৰ বাবে স্পষ্টভাৱে প্ৰকাশ পায় আমেৰিকাৰ শাৰীৰিক ভাষাৰ গৱেষক তথা লেখক ডঃ ৰে বাৰ্ডছই ছটেলৰ লেখাত। শৰীৰটো চাৰিটা 'এছ'ৰ সমষ্টি। মানুহৰ এই চাৰিটা এছ হ'ল ছিম্পলিচিটি বা সৰল, ষ্টাইল বা ভংগী, ছেনছুৱাছনেছ বা ইন্দ্ৰিয়জাত আৰু স্মাৰ্টনেছ বা সপ্ৰতীক। শাৰীৰিক ভাষা প্ৰকাশৰ ক্ষেত্ৰত এই চাৰিটা শব্দৰ কোনোটো নহয় কোনোটোৰ প্ৰতিফল দেখা যায়। শাৰীৰিক ভাষা প্ৰকাশৰ বাবে শৰীৰৰ যিবোৰ অংগ-প্ৰত্যংগ ব্যৱহাৰ হোৱা দেখা যায় সেইবোৰৰ ভিতৰত অন্যতম হ'ল মুখ, কপাল, চকু, ভ্ৰু, খুঁতৰি, ওঁঠ, কিলাকুটি, হাত, আঙুলি, আঁঠু, ভৰিৰ পতা আৰু কান্ধ। শাৰীৰিক ভাষাৰ গভীৰতা সমুদ্ৰৰ দৰে।

শাৰীৰিক ভাষা আয়ত্ত কৰিবলৈ বৃহৎ কলেৱৰৰ গ্ৰন্থ অধ্যয়নৰ প্ৰয়োজন নাই। দুচকুৰে যি দেখা যায় সেয়াই হ'ল অধ্যয়ন।

কেনেদৰে জানিব পাৰি শাৰীৰিক ভাষা—

- যদি কোনো লোকে দুহাতৰ আঙুলিকেইটাৰ পৰস্পৰৰ ফীকৰ মাজত সুমুৱাই টানকৈ ধৰি আছে তেতিয়া আপুনি বুজিব লাগিব মানুহজনে নিজকে 'বছ' বুলি ভাবিছে। তেওঁ তেনেদৰে ভাবিয়ে আপোনাক প্ৰভাৱিত কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছে।
- কোনো লোকে যদি টেবুলত বাজনা বজাবলৈ আৰম্ভ কৰিছে তেতিয়াহ'লে বুজিব লাগিব যে তেওঁ অধৈৰ্য হৈছে অথবা চঞ্চল বা অসহিষ্ণু।
- দাঁতেৰে নখ কামুৰি থাকিলে বুজিব লাগিব লোকজন নিৰাপত্তাহীনতাত ভুগিছে বা নাৰ্ভাছ হৈছে।

- হাতৰ তলুৱা চিৎ কৰি ৰখা মানে ব্যক্তিজন খুব চিনছিয়াৰ বা শৃংখল। উদাৰ মনোভাবৰ আৰু সৎ লোকেও এইদৰে হাতৰ তলুৱা চিৎ কৰি ৰাখে।
- কোনো লোকৰ আশংকা হ'লে বা অধৈৰ্য হৈ পৰিলে হাতৰ তলুৱা ঘঁহিবলৈ আৰম্ভ কৰে।
- এজন লোকে হাতৰ ওপৰত খুঁতৰি দি হেঁচা দি আছে। তেতিয়া বুজিব লাগিব যে লোকজনে চিন্তা-ভাবনা কৰি আছে অথবা কোনো লোকৰ মূল্যায়ন কৰি আছে।
- বুকুৰ ওপৰত হাত দুখন ভাঁজ কৰি ৰাখিলে বুজিব লাগিব তেওঁ বক্তাজনৰ কথা সমৰ্থন কৰা নাই। কিছুমানে ৰক্ষণাত্মক ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিলেও হাত বান্ধে।
- পকেটত হাত সুমুৱাই কান্ধ লৰাই খোজ কাঢ়িলে বুজিব লাগিব বিষমতাই আৱৰি ধৰিছে।
- হতাশাত ভুগিলে হাত দুখন পিছফালে বান্ধি খোজ কাঢ়ে।
- চকুত চকু থৈ কথা নোকোৱাজন অপৰাধী।
- আপোনাৰ কথা শুনাৰ লগে লগে যদি কথাৰ মাজে মাজে চকু মুদিছে তাৰ অৰ্থ তেওঁ আপোনাৰ কথা বিশ্বাস কৰা নাই বা সন্দেহ ওপজিছে।
- নাক কোবোৱাৰ অৰ্থ হ'ল নেতিবাচক মূল্যায়ন কৰা।
- নাকটো লাহে লাহে স্পৰ্শ কৰি আপোনাৰ ফালে চালে বুজিব লাগিব লোকজনে আপোনাক সন্দেহ কৰিছে বা গ্ৰহণ কৰা নাই।
- ডিঙি বেঁকা কৰি শুনা মানে কথাত মনোযোগ দিয়া।
- মূৰৰ পিছফালে হাত দি দুয়োখন বহি ক্ৰুছ কৰি বহাৰ অৰ্থ অধিক আত্মবিশ্বাস আৰু কৰ্তৃত্বৰ প্ৰতীক।
- ভৰিৰ পতাৰে কোনো বস্তু লখিওৱাৰ অৰ্থ বিৰক্তি।

এক আইতা আৰু এক ককা

২০১১ৰ ১১ এপ্ৰিলৰ কথা। নামনি অসমত ভোটগ্ৰহণৰ দিন। চৌদিশে উখল-মাখল। জনতাৰ বাবে জননেতা নিৰ্বাচনৰ দিন। এইবাৰ ভোট দিবলৈ পূৰ্বতকৈ অধিক মানুহ ওলাই আহিছে। অনুকূল বতৰে আগবঢ়াই দিছে সহযোগিতাৰ হাত। গতিকে এক উছৰমুখৰ পৰিবেশ। আমিও নিৰ্দিষ্ট ভোটদান কেন্দ্ৰত ভোট দিবলৈ শাৰী পাতিছো। মোৰ আগে-পিছে অগণন মানুহ। কিন্তু ইমানবোৰ মানুহৰ ভিতৰত বিশেষভাৱে মোৰ চকুত পৰিল এগৰাকী আইতা। প্ৰায় সম্পূৰ্ণ আলৰ। লাখুটিৰ উপৰি সহায় ল'ব লগা হৈছে এগৰাকী কিশোৰীৰো (হয়তো নাতিনীয়েক)। মই মনতে ভাবিলো--- কিয়নো মানুহজনীয়ে ইমান কষ্ট কৰি ভোট দিবলৈ আহিব লাগে? তেওঁৰ এটা ভোট নপৰা হ'লেনো কাৰ কি ক্ষতি হ'লহেঁতেন? ইমান এগৰাকী আলৰ বৃদ্ধাৰ চিন্তাত স্বচ্ছতা থাকিবনে? পাৰিবনে তেওঁ ভোটদানৰ ক্ষেত্ৰত সঠিক সিদ্ধান্ত ল'বলৈ। কিন্তু পিছমুহূৰ্ততে নিজকেই নিজে ধিক্কাৰ দিলো, এয়া মই কি ভাবিছো? ভোটদানৰ নিচিনা পবিত্ৰ গণতান্ত্ৰিক কৰ্তব্যটো সন্দৰ্ভত কিয় লৈছো এনেকুৱা নেতিবাচক চিন্তা। বৃদ্ধা আইতাগৰাকীয়ে এনেকুৱা শাৰীৰিক অৱস্থাতো ভোট দিবলৈ ওলাই আহিছে, মোৰ নিচিনা যুৱপ্ৰজন্মৰ লোকসকল উৎসাহিত আৰু অনুপ্ৰাণিতহে হ'ব লাগে। আৰু যিগৰাকী বৃদ্ধাই এনে অৱস্থাতো ভোটদান কৰাৰ উৎসাহ হেৰুওৱা নাই, তেওঁ নিশ্চয় চিন্তাৰ স্বচ্ছতাও হেৰুওৱা নাই। ভোটদানৰ পিছত বৃদ্ধা আইতাগৰাকীৰ লগত কথা পাতিলো আৰু কথা পাতি জানিব পাৰিলো যে মোৰ ধাৰণা এশ শতাংশই সত্য।

অকণমানো চিন্তাৰ স্বচ্ছতা হেৰুওৱা নাই এই নব্বৈ উৰ্ধ্বৰ বৃদ্ধাই। বৃদ্ধা আইতাই অনৰ্গল কৈ গ'ল দেশৰ স্বাধীনতা আন্দোলনত কৰা তেওঁৰ অংশগ্ৰহণৰ কথা, স্বাধীনতা সংগ্ৰামৰ সেই স্বপ্নৰঙীন মাদকতাময় দিনবোৰৰ কথা, দেশৰ প্ৰথমটো সাধাৰণ নিৰ্বাচনে সৰ্বসাধাৰণ ৰাইজৰ মাজত সৃষ্টি কৰা উৎসাহৰ কথা আৰু প্ৰতিবাৰ নিৰ্বাচনৰ সময়ত ভোটদানৰ বাবে তেওঁ অনুভৱ কৰা হৃদয়ৰ তাড়নাৰ কথা। ভোটদানৰ প্ৰয়োজনীয়তা সন্দৰ্ভত তেওঁ এনেকুৱা বহু কথাই কৈ গ'ল যিবোৰ কথা মই নিৰ্বাচন আয়োগৰ বিজ্ঞাপন, বাতৰি কাকত, ৰেডিঅ' বা টেলিভিছনত কোনোদিনে পোৱা নাই। আইতাগৰাকীৰ লগত কথা পাতি এনে লাগিল যেন মই কিবা একধৰণৰ দিব্যজ্ঞান লাভ কৰিলো।

ভোটদান কৰি ওভতাৰ পথত এইবাৰ আন এটা দৃশ্য। কান্ধত এটা টোপোলা আৰু হাতত এটা বাটি লৈ অতিশয় ক্ষীণ, দুৰ্বল এজন বৃদ্ধ। বৃদ্ধজনে ভিক্ষা মাগিছে। মোৰ মনত হঠাৎ এলানি প্ৰশ্নই ভুমুকি মাৰিলে— এই মানুহজনতো স্বাধীন, গণতান্ত্ৰিক ভাৰতৰেই নাগৰিক। এওঁৰতো আছে গণতান্ত্ৰিক অধিকাৰ, ভোটদানৰ অধিকাৰ, নাগৰিক হিচাপে পালনীয় কৰ্তব্য। এইবোৰ কথা বৃদ্ধজনে উপলব্ধি কৰা নাই নেকি? ওচৰ চাপি গৈ টকা দহটা দি এইবাৰ বৃদ্ধজনৰ লগত কথা পাতিলো। কথা পাতি মানুহজনৰ ব্যক্তিগত জীৱনৰ বিষয়ে যিখিনি জানিব পাৰিলো তাৰ সাৰমৰ্ম হ'ল এনেকুৱা— মানুহজন এসময়ত এখন নৈপৰীয়া গাঁৱৰ চহকী খেতিয়ক আছিল। আছিল ভৰপূৰ সংসাৰ, ভৰপূৰ ভঁৰাল। কিন্তু এবাৰৰ প্ৰলয়ংকৰী বানে তেওঁক সৰ্বস্বান্ত কৰিলে। তেওঁ গৃহহীন হ'ল, লগতে হেৰালে পৰিয়ালৰ সদস্যসকলক। তেতিয়াৰ পৰাই তেওঁ গৃহহীন, যাযাবৰ। দেশৰ প্ৰথমটো সাধাৰণ নিৰ্বাচনত ভোটদান কৰা মানুহজনে তাৰ পিছৰ পৰা আৰু ভোটদান কৰা নাই। কাৰণ তেওঁৰ নিজৰ কোনো থিতাপি নাই। শৰীৰে টানে মানে দিন-হাজিৰা কৰি পেট প্ৰবৰ্তাইছিল। এতিয়া উপায় নাপাই ভিক্ষাবৃত্তি লৈছে। কোন ভোটগ্ৰহণ কেন্দ্ৰত তেওঁৰ নাম আছে বা ক'ৰবাত ভোটাৰ হিচাপে নাম আছে নে নাই, সেই বিষয়েও তেওঁ অজ্ঞ। তেওঁৰ বাবে ভোটদানৰ অৰ্থ আৰু উৎসাহ— এটাও নাই। বৃদ্ধজনৰ কথাখিনি শুনি ভাবিলো— এইসকল বৃদ্ধ আজিৰ ভাৰতত কিহৰ প্ৰতীক? আমাৰ গণতান্ত্ৰিক ব্যৱস্থাটোৰ ব্যৰ্থতাৰেই প্ৰতীক নেকি?

হৃদয়ৰ মানুহ : ৰত্ন ওজা

নিঃসন্দেহে ৰত্ন ওজা অসমীয়া সাহিত্য-সংস্কৃতি জগতৰ এক বিশিষ্ট নাম। অৱশ্যে তেওঁৰ অভিজ্ঞতাৰাশিৰ সঠিক মূল্যায়ন এতিয়াও হোৱা নাই যেন আমি অনুভৱ কৰিছোঁ। অকল এয়াই নহয়। অসমীয়া নাট্য সাহিত্য, সংগীত, অন্যান্য গদ্যশিল্প, সকলো ক্ষেত্ৰতে ৰত্ন ওজাৰ অৱদান নিঃসন্দেহে অনস্বীকাৰ্য। কিন্তু আজিৰ পৰা ভালেকেইবছৰ আগতে মই যেতিয়া ৰত্ন ওজাক প্ৰথম লগ পাইছিলো তেতিয়া তেওঁৰ প্ৰতিভা বা ব্যক্তিত্বতকৈও মোক অধিক আকৰ্ষণ কৰিছিল তেওঁৰ মুখৰ হাঁহিটোৱে।

ৰত্ন ওজা মোৰ ওচৰত আকৰ্ষণীয় ব্যক্তিত্ব হৈ উঠাৰ দ্বিতীয়টো কাৰণ নিঃসন্দেহে শিপাৰ সৈতে তেওঁৰ সম্পৰ্ক। অসমৰ মাটি-পানী, বায়ু আৰু মাটিৰ মানুহৰ সৈতে তেওঁৰ যি নিবিড় সম্পৰ্ক সেই সম্পৰ্কৰ গভীৰতাৰ উমান পালে সাঁচাকৈয়ে আচৰিত হ'ব লাগে। তেনে গভীৰ সম্পৰ্ক যদি আমাৰ জাতীয় নেতৃত্ব বা ৰাজনৈতিক নেতাসৱে ৰক্ষণ কৰি চলিলেহেঁতেন, তেনেহ'লে হয়তো আৰু বহু কথাই বেলেগ হৈ গ'লহেঁতেন। অসমৰ প্ৰতিটো প্ৰান্তৰ প্ৰতিবিধ লোক-কলা, বৃহত্তৰ অসমীয়া জাতিৰ অন্তৰ্গত প্ৰতিটো জনগোষ্ঠীৰ প্ৰতিটো আচাৰ-অনুষ্ঠানৰ বিষয়ে থাউকতে অলপ হ'লেও কৈ দিব পৰা মানুহ ৰত্ন ওজা। সেইফালৰ পৰা তেওঁক অসমীয়া লোকৰ এখন জীৱন্ত বিশ্বকোষ বুলি ক'ব পাৰি। এই জ্ঞান তেওঁ অকল কিতাপ পঢ়ি সংগ্ৰহ কৰা নাই, সংগ্ৰহ কৰিছে মানুহৰ লগত সম্পৰ্ক কৰি, গোটেই জীৱন অগণন মানুহৰ লগত সম্পৰ্ক কৰি।

বত্ন ওজাই পুথিগত জ্ঞানতকৈ অভিজ্ঞতালব্ধ জ্ঞানক সদায় গুৰুত্ব দিয়ে। সেইবুলি তেওঁ অধ্যয়নবিমুখ মানুহ নহয়। বৰঞ্চ তেওঁৰ অধ্যয়নস্পৃহা আৰু কিতাপৰ সংগ্ৰহ সদায় মোৰ বাবে তৃতীয়টো আকৰ্ষণৰ উৎস হৈ আহিছে।

সাধাৰণতে দেখা যায় যে মানুহ এজন নিজৰ কৰ্মক্ষেত্ৰত বিশেষীকৰণ হৈ যোৱাৰ লগে লগে তেওঁৰ অধ্যয়নৰো বিশেষীকৰণ ঘটে। পিচে বত্ন ওজাক দেখিলো ইয়াৰ এক অনুকৰণীয় ব্যতিক্ৰম হিচাপে। এজন কলা-সংস্কৃতি বা নাট্য-সাহিত্যৰ মানুহ হৈও তেওঁ যি বিবিধ বিষয়ৰ গ্ৰন্থ নিজৰ অধ্যয়নৰ পৰিধিৰ মাজত সুমুৱাই লয়, সেয়া নেদেখিলে বিশ্বাস কৰিব নোৱাৰি। এই বিচিত্ৰ অধ্যয়নে তেওঁক সদায় আজিৰ পৃথিৱীখনৰ লগত পৰিচিত কৰি ৰাখে।

এইখিনিতে অন্য এটা কথাও প্ৰণিধানযোগ্য। আমাৰ বহু সৃষ্টিশীল মানুহে নিজৰ সৃষ্টিৰ জৰিয়তে ক'বলগীয়াখিনি কৈয়েই দায়িত্ব সামৰে। কিন্তু বত্ন ওজাই অকল কওঁতে ক্ষান্ত নাথাকে, তেওঁ নিজৰ আদৰ্শখিনি কৰ্মৰ মাজেৰে প্ৰতিফলিত কৰিহে ভাল পায়। গুৱাহাটীৰ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱ কলাক্ষেত্ৰৰ আজিৰ যি সমৃদ্ধি সেই সমৃদ্ধিয়েই বত্ন ওজাৰ এই কৰ্মস্পৃহাৰ কাহিনী বহুখিনি কৈ দিয়ে।

প্ৰচণ্ড ইতিবাচক চিন্তা আৰু ইতিবাচক শক্তিৰ অধিকাৰী বত্ন ওজা। প্ৰত্যেক মানুহৰ জীৱনলৈ কেতিয়াবা নহয় কেতিয়াবা অকণমান হ'লেও বেয়া সময় আহে। বত্ন ওজাকো হয়তো জীৱনত কেতিয়াবা নেতিবাচক পৰিবেশে আৱৰি ধৰিছে। কিন্তু সুখত তেওঁৰ মুখত যি হাঁহি, দুখতো সেই একেই হাঁহি। কোনোদিন, কোনো অৱস্থাতে তেওঁক ভাগি পৰা দেখা নাই; দেখা নাই তেওঁৰ মুখত হতাশ বা উদ্বেগৰ কোনো চিন ফুটি উঠা। একেদৰে খং বা ক্ষোভৰ কোনো চিহ্নও নাই তেওঁৰ মুখ বা শৰীৰী ভাষাত। বত্ন ওজা নিজে যেনে উৎসাহী, তেনে আগৰণুৱা আনকো উৎসাহ প্ৰদান কৰাত।

বত্ন ওজা ইমান জনপ্ৰিয় কিয় সাধাৰণ মানুহৰ মাজত? তেওঁ সাধাৰণ মানুহৰ লগত সাধাৰণ মানুহৰ ভাষাৰে কথা পাতে, ক'তো পাণ্ডিত্য প্ৰকাশৰ চেষ্টা নকৰে। বা অধিক শুদ্ধকৈ ক'বলৈ গ'লে তেওঁ আমাৰ দৰে মানুহৰ লগত কথা পাতোতে নিজৰ মুখখন যিমান ব্যৱহাৰ কৰে, তাতকৈ অধিক ব্যৱহাৰ কৰে নিজৰ হৃদয়। সেইবাবে তেওঁ হৈ উঠে আমাৰো হৃদয়ৰ মানুহ।

ৰেগিং আৰু আমাৰ সমাজ

শেহতীয়াভাৱে অসম তথা সমগ্ৰ ভাৰতবৰ্ষতে ৰেগিং এক ব্যাপক চৰ্চাৰ বিষয়বস্তু হৈ উঠিছে। ৰেগিঙৰ বিৰুদ্ধে ন্যায়ালয়, চৰকাৰ আৰু প্ৰশাসনে কঠোৰ পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰিছে, শিক্ষানুষ্ঠানসমূহৰ কৰ্তৃপক্ষসমূহো ৰেগিঙৰ বিৰুদ্ধে কঠোৰ হৈছে, ৰেগিঙত লিঙ্গ শিক্ষাৰ্থীক সংশ্লিষ্ট শিক্ষানুষ্ঠানৰ পৰা বহিষ্কাৰ কৰা হৈছে যদিও এনে ধৰণৰ বহু ঘটনাই ঘটিছে। কেন্দ্ৰীয় মানৱ সম্পদ বিকাশ মন্ত্ৰণালয়েও সংবাদ মাধ্যমৰ জৰিয়তে ৰেগিংবিৰোধী জনমত গঠনৰ প্ৰচেষ্টা চলাইছে, ৰেগিংবিৰোধী হেল্পলাইন নম্বৰো মুকলি কৰা হৈছে। এইবোৰ পদক্ষেপ গ্ৰহণৰ সময় কেতিয়াবাই পাৰ হৈ গৈছে। দৰাচলতে বহুবছৰ আগতেই চৰকাৰ, প্ৰশাসন আৰু সংশ্লিষ্ট শিক্ষানুষ্ঠানসমূহৰ কৰ্তৃপক্ষ ৰেগিঙৰ বিৰুদ্ধে এনেদৰে কঠোৰ আৰু তৎপৰ হৈ উঠিব লাগিছিল। কিন্তু সেয়া

নোহোৱাৰ পৰিগতিতে ইতিমধ্যে বহুজনৰ শিক্ষাৰ্থী জীৱনৰ অসম্পূৰ্ণ কৰণ, দুঃসমাপ্তি ঘটিল, বহুজন চিৰদিনৰ বাবে শাৰীৰিক-মানসিকভাৱে পংগু হ'ল আৰু বহুজনে আনকি আত্মহত্যাৰ পথো বাছি ল'বলগীয়া হ'ল। তথাপি নাই মোমাইতকৈ কণা মোমাই ভাল— কথাফাঁকি সাৰোগত কৰি আমি চৰকাৰ, প্ৰশাসন আৰু শিক্ষানুষ্ঠানৰ কৰ্তৃপক্ষসমূহে যি বিলম্বিত কঠোৰ পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰিছে, সেইবোৰক আদৰণি জনোৱা উচিত। এইক্ষেত্ৰত সমাজে হেঁচা প্ৰয়োগ কৰা উচিত, যাতে বেগিং বিৰোধী যিখিনি কঠোৰ অৱলম্বন কৰিবলৈ এতিয়া বাকী আছে, সেইখিনি কঠোৰতাও যেন অৱলম্বন কৰা হয়। কাৰণ বেগিঙে আমাৰ দেশৰ সমগ্ৰ শিক্ষাব্যৱস্থাবেই ইতিমধ্যে চৰম সৰ্বনাশ সাধন কৰিছে আৰু ই পৰিগণিত হৈছে শৈক্ষিক জগতখনৰ বাবেই এক কলংক, এক অভিশাপৰূপে বেগিং নামৰ এই দৈত্যটোৰ বাবেই দেশে সম্ভাৱ্য অজস্ৰ সুদক্ষ অভিযন্তা আৰু চিকিৎসকক হেৰুৱাইছে, ইয়াৰ কোনো সন্দেহ নাই। সামগ্ৰিকভাৱে ৰাষ্ট্ৰীয় স্তৰৰ এক পৰিসংখ্যা অনুসৰি যোৱা এটা দশকৰ ভিতৰতে সমগ্ৰ ভাৰতত কমেও অৰ্ধশতাধিক বেগিংজনিত মৃত্যুৰ ঘটনা ঘটিছে। শাৰীৰিক-মানসিক আঘাতপ্ৰাপ্ত বা শৈক্ষিক জীৱনৰ পৰিসমাপ্তিৰ ঘটনা যে কিমান ঘটিছে তাৰ কোনো সীমা-সংখ্যা নাই।

কিন্তু এই ভয়াৱহ বেগিং নিয়ন্ত্ৰণ বা বেগিং নিৰ্মূলৰ দায়িত্ব অকল চৰকাৰ, প্ৰশাসন বা শিক্ষা প্ৰতিষ্ঠানৰ কৰ্তৃপক্ষৰ ওপৰত এৰি দি আমি হাত সাবটি বহি থাকিলে নহ'ব। এইক্ষেত্ৰত সমাজৰো গধুৰ দায়িত্ব আছে। কিয়নো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰূপে যিসকল দুৰ্বৃত্ত বেগিঙত লিপ্ত হয়; সেই সকলো আমাৰ সমাজৰেই অংগ বা অধিক শুদ্ধকৈ ক'বলৈ হ'লে এইখন সমাজৰেই ফচল। সম্প্ৰতি আমাৰ সমাজৰ চাৰিওফালে অপৰাধ আৰু অসততাৰ যি পয়োভৰ, তাৰ মাজত অপৰাধী মনোবৃত্তিৰ কিছুসংখ্যক ছাত্ৰ-ছাত্ৰী জন্ম লোৱাটোৱেই স্বাভাৱিক আৰু এইসকল বিকৃত মানসিকতাৰ অপৰাধপ্ৰৱণ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে কনিষ্ঠ শিক্ষাৰ্থীক কৰা বেগিঙৰ মাধ্যমেৰে এক ধৰণৰ বিকৃত আনন্দ পোৱাটোও একো অস্বাভাৱিক নহয়। সেয়ে এনেবোৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ নিয়ন্ত্ৰণত সমাজৰো গধুৰ দায়িত্ব আছে। বেগিঙত লিপ্ত ছাত্ৰৰ-ছাত্ৰীসকল অকল সংশ্লিষ্ট শিক্ষানুষ্ঠানৰ পৰাই নহয়, সমাজৰ পৰাও বহিষ্কৃত হ'ব লাগিব; তেতিয়াহে

আনসকলৰ বাবে সেয়া একো একোটা দৃষ্টান্ত হৈ ৰ'ব আৰু আন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে ৰেগিঙত লিপ্ত হ'বলৈ সাহস নকৰিব। তদুপৰি ৰেগিঙত লিপ্ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক তেওঁলোকৰ অভিভাৱকে কোনো কাৰণতে আশ্ৰয় বা প্ৰশ্ৰয় দিব নালাগিব। আনহাতে, সকলো অভিভাৱকে চাব লাগিব যাতে তেওঁলোকৰ সন্তানক অপৰাধপ্ৰৱণতাই স্পৰ্শ নকৰে। সমাজে নিজেই নিজৰ ভিতৰত ৰেগিঙৰ বিৰুদ্ধে এক ঘৃণাৰ বাতাবৰণ তৈয়াৰ কৰি ল'ব লাগিব। এইক্ষেত্ৰত স্বেচ্ছাসেৱী সংস্থা আৰু প্ৰভাৱগোষ্ঠীসমূহে বোধহয় যথেষ্ট কাৰ্যকৰী ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিব পাৰিব। শেহতীয়াভাৱে ভাৰতত ভালেকেইটা ৰেগিঙ বিৰোধী স্বেচ্ছাসেৱী সংস্থাই জন্ম লাভ কৰিছে। এওঁলোকে নিজৰ কাম-কাজৰ বাবে ইণ্টাৰনেটৰ নিচিনা মাধ্যমসমূহকো ব্যৱহাৰ কৰিছে। এনে স্বেচ্ছাসেৱী সংস্থাবোৰৰ মাজৰ অধিক সমন্বয়েও পৰিস্থিতি উন্নত কৰাত সহায় কৰিব পাৰে।

আমাৰ দেশৰ আটাইতকৈ ডাঙৰ সমস্যা হ'ল ইয়াত সকলো কথাই 'বহাৰঙে লঘুক্ৰিয়া'ৰ নিচিনা হয়। বহু বেছি গতিত সকলো কাম আৰম্ভ কৰা হয় আৰু কিছুদিনৰ ভিতৰত সেইবোৰ তল পৰে; ঠিক যেন সাগৰৰ টোৰ নিচিনা। এনে অৱস্থাত আমি আশা কৰিম যাতে ৰেগিঙবিৰোধী অভিযানবোৰে এইটো গতি নহয়গৈ। অৰ্থাৎ এই অভিযান যাতে ভৱিষ্যতলৈকো সজোৰে অব্যাহত থাকে। ইয়াৰ অন্যথা পৰিস্থিতি আকৌ আগৰ নিচিনাই হৈ পৰিব।

আমাৰ হাতত পৰা তথ্য অনুসৰি পৃথিৱীৰ উন্নত ৰাষ্ট্ৰসমূহত ৰেগিঙৰ পয়োভৰ কম। অনুন্নত বা উন্নয়নশীল, প্ৰধানতঃ কমনৱেলথৰ অন্তৰ্ভুক্ত দেশসমূহৰ মাজতহে ৰেগিঙৰ পয়োভৰ বেছি, কিয় এনে হৈছে, সেয়াও নিশ্চয় ভাবি চাবলগীয়া বিষয়।

গ্ৰাম্য গ্ৰন্থমেলাৰপৰা বিশ্ব গ্ৰন্থমেলালৈ

আৰ্থিকভাৱে অসমীয়া সমাজ বা সামগ্ৰিকভাৱে অসম ৰাজ্যখন পিছপৰি থকা হ'লেও অসমীয়া সমাজৰ মাজত গ্ৰন্থৰ যি চাহিদা তথা জনপ্ৰিয়তা, সেই চাহিদা তথা জনপ্ৰিয়তা দেশৰ বহু আৰ্থিকভাৱে উন্নত সমাজতো দেখা নাযায়। ভাৰতৰ বিভিন্ন প্ৰান্তৰ ঘূৰি-পকি ব্যক্তিগতভাৱে মোৰ এয়াই অভিজ্ঞতা হৈছে। কোৱা বাহুল্য যে অসমত সম্প্ৰতি গ্ৰন্থৰ যি এক মোটামুটি চাহিদা বৰ্তি আছে, সেই চাহিদা সৃষ্টিত মুখ্য ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিছে ৰাজ্যখনত চলি থকা গ্ৰন্থমেলাসমূহে। অৱশ্যে সাধাৰণতে এখন সমাজত গ্ৰন্থৰ চাহিদা সৃষ্টি হ'বলৈ গ্ৰন্থমেলাৰ সলনি ভাল গ্ৰন্থৰ প্ৰকাশহে বেছি জৰুৰী যদিও উৎসৱমুখৰতা বা মেলামুখিতাৰ প্ৰতি মানুহৰ আকৰ্ষণ চিৰন্তন। সেইবাবেই গ্ৰন্থমেলাৰ উৎসৱমুখৰতা, মেলামুখিতায়ো মানুহক সদায় আকৰ্ষিত কৰে আৰু গ্ৰন্থমেলা

প্ৰাংগণসমূহলৈ দৰ্শক ক্ৰেতাৰ সোঁত বয়। গতিকে অসমত যোৱা দুটা দশকধৰি চলি থকা গ্ৰন্থমেলাসমূহেও ৰাজ্যখনত গ্ৰন্থৰ এক ধৰণৰ চাহিদা ধৰি ৰাখিবলৈ সক্ষম হৈছে।

গ্ৰন্থ আৰু গ্ৰন্থমেলাৰ লগত মানসিকভাৱে জড়িত প্ৰায় প্ৰতিগৰাকী ব্যক্তিয়েই জানে যে সু-সাহিত্যিক তথা বলিষ্ঠ ব্যৱস্থাপক চন্দ্ৰপ্ৰসাদ শইকীয়াই আশীৰ দশকৰ প্ৰথমৰ্ধতে অসমত গ্ৰন্থমেলা আন্দোলন আৰম্ভ কৰিছিল। জাৰ্মানীৰ ফ্ৰাংকফুৰ্টত বিশ্ব গ্ৰন্থমেলা দৰ্শন কৰি আহি সেই গ্ৰন্থমেলা প্ৰেৰণাতেই তেওঁ অসম প্ৰকাশন পৰিষদৰ উদ্যোগত ‘গুৱাহাটী গ্ৰন্থমেলা’ নামেৰে গ্ৰন্থমেলা আৰম্ভ কৰিছিল। আৰম্ভণিৰপৰাই এই গুৱাহাটী গ্ৰন্থমেলাই দৰ্শক ক্ৰেতাৰ পৰা লাভ কৰা সঁহাৰিৰ মাত্ৰা আছিল অভূতপূৰ্ব। কাৰ্যতঃ অসমত নতুন এক জাগৰণ, নতুন এক চিন্তা মানুহৰ মাজত আনি দিছিল এই গ্ৰন্থমেলাই। যথেষ্ট অৰ্থপূৰ্ণ আৰু গাভীৰ্যপূৰ্ণভাৱে আৰম্ভ হোৱা সেই গ্ৰন্থমেলাৰ শক্তিশালী পৰম্পৰা আজিও অব্যাহত আছে। কিন্তু অসমৰ গ্ৰন্থমেলালৈ অৰ্থ আৰু গাভীৰ্যতাৰ লগতে ৰং আনি দিছে উত্তৰ-পূব গ্ৰন্থমেলাই। গ্ৰন্থমেলাৰ মাজতো চফিচটিকেঞ্চন থাকিব পৰা ধাৰণাটো প্ৰথম অসমৰ মানুহৰ মাজলৈ আনি দিছে উত্তৰ-পূব গ্ৰন্থমেলাই। এই বিশেষ ৰং, চফিচটিকেঞ্চনে ৰাজ্যখনৰ পাঠক সমাজৰ মাজত গ্ৰন্থমেলা আৰু লগতে গ্ৰন্থৰ জনপ্ৰিয়তাও বহুখিনি বঢ়াই দিছে। মানুহক সুযোগ দিছে অসমৰ মাটিত আন্তৰ্জাতিক গ্ৰন্থমেলা দৰ্শন। ইয়াৰ ফলত গ্ৰন্থ আন্দোলন নিঃসন্দেহে শক্তিশালী হৈছে। আৰু অৱশেষত অসমৰ এই গ্ৰন্থ আন্দোলনে এইবাৰ আন্তৰ্জাতিক স্তৰ স্পৰ্শ কৰিলে। জাৰ্মানীত যি গ্ৰন্থমেলা দৰ্শন কৰি আহি চন্দ্ৰপ্ৰসাদ শইকীয়াই অসমলৈ গ্ৰন্থমেলাৰ মহান অৱধাৰণা নমাই আনিছিল, সেই গ্ৰন্থমেলা এইবাৰ উজলি উঠিল অসমীয়া গ্ৰন্থ সত্তাৰে। ইয়াৰ জৰিয়তেই হয়তো অসমীয়া গ্ৰন্থয়ো সক্ৰিয়ভাৱে ‘বিশ্বজয় বা গ্ৰন্থজয়’ৰ অভিযানো আৰম্ভ কৰিলে। সন্দেহ নাই, এই অভিযানে অসমীয়া গ্ৰন্থক বিশ্বৰ দৰবাৰলৈ লৈ যাব; দেশে দেশে জাকত-জিলিকা হৈ ৰ’ব অসমীয়া ভাষা-সংস্কৃতি, সাহিত্য-ঐতিহ্য। কিন্তু এইখিনিতে সচেতনভাৱে মনত ৰাখিব লাগিব আমি যেন বিশ্বজয়ৰ সপোনৰ মাজত আমাৰ নিজৰ ৰাজ্যখনৰ মাটি আৰু মানুহক পাহৰি নাযাওঁ।

মহাত্মা গান্ধীয়ে কৈছিল প্রকৃত ভাৰত গাঁৱতহে থাকে। অসমৰ ক্ষেত্ৰতো সেই একে কথাই প্ৰযোজ্য। প্ৰকৃত অসমখন আমি বিচাৰি পাওঁ গ্ৰামীণ অসমৰ মাজতহে। গুৱাহাটী বা অসমৰ বিভিন্ন নগৰ-চহৰসমূহেই অসম নহয় বা সেইবোৰৰ মাজত প্ৰকৃত অসমখনৰ প্ৰতিফলনো নঘটে। কাৰণ এইখন অসমৰ শতকৰা সত্তৰগৰাকীতকৈও অধিক লোক গ্ৰামবাসী। গতিকে প্ৰকৃত অসমখনৰ প্ৰতিফলন ঘটে গ্ৰামীণ অসমৰ মাজতহে। অসমৰ সুখ, অসমৰ শান্তি, অসমৰ সমৃদ্ধিৰ পৰা আৰম্ভ কৰি অসমৰ দুখ, অসমৰ অশান্তিলৈকে সকলোখিনিৰ উৎস গ্ৰামীণ অসমহে। গ্ৰামীণ অসমৰ মানসিক স্বাস্থ্যইহে সামগ্ৰিকভাৱে অসমৰ স্বাস্থ্যও নিৰ্ণয় কৰিব। সেয়ে অসমৰ গ্ৰন্থমেলা আন্দোলনো গ্ৰামীণ অসমৰ একেবাৰে অভ্যন্তৰলৈ সোমাই যোৱাতহে ইয়াৰ প্ৰকৃত সাৰ্থকতা আৰু সফলতা নিৰ্ভৰ কৰিব। আমাৰ গ্ৰন্থ জাৰ্মানীৰ আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় গ্ৰন্থমেলাৰ লগতে বিটিএডি অঞ্চলৰ ভিতৰুৱা গাঁও এখনলৈ যোৱাৰ ওপৰতো আমি সমানে গুৰুত্ব দিব লাগিব। ইয়াৰ অন্যথাই বহু উল্লাসেৰে আৰম্ভ হোৱা অসমৰ গ্ৰন্থমেলা আন্দোলনো ব্যৰ্থ হ'বলৈ বাধ্য। আমি আশা ৰাখিম এই গ্ৰন্থমেলা আন্দোলনৰ জৰিয়তেই বৰ অসম আৰু বৃহৎ অসমীয়া জাতি গঠন প্ৰক্ৰিয়াটো পুনৰ ত্বৰাণ্বিত গতিৰে আগবাঢ়ি যাব।

এই মৃত্যু হিমালয় পৰ্বততকৈয়ো গধুৰ

এই মৃত্যু পৰ্বততকৈয়ো গধুৰ। বিশিষ্ট সাংবাদিক পৰাগ কুমাৰ দাস আততায়ীৰ গুলীত নিহত হোৱাৰ পিছত নিজৰ প্ৰতিক্ৰিয়া প্ৰকাশ কৰি পৰাগদাৰ অগ্ৰজ, ৰাজ্যখনৰ অন্য এগৰাকী জ্যেষ্ঠ, বিশিষ্ট সাংবাদিক অজিত কুমাৰ ভূঞাই সেই সময়ত এনেদৰে লিখা মোৰ মনত আছে। এগৰাকী ব্যক্তি, সাংবাদিক বা লেখক হিচাপে মই অজিত কুমাৰ ভূঞাৰ এক সহস্ৰাংশ কিয়, এক লক্ষাংশ নহওঁ। কিন্তু তেওঁৰ সুৰত সুৰ মিলায়েই আজি মোৰ ক'বলৈ মন গৈছে মোৰ বাবে এই মৃত্যু হিমালয় পৰ্বততকৈয়ো গধুৰ। অৱশ্যে সম্প্ৰতি মই পৰাগদাৰ মৃত্যুৰ কথা কোৱা নাই। পৰাগদাৰ মৃত্যু স্বদেশ আৰু স্বজাতিৰ বাবে কিমান ক্ষতিকাৰক, মোৰ বাবে ব্যক্তিগতভাৱে কিমান দুঃখদায়ক, সেই কথা প্ৰকাশ কৰিবলৈ মোৰ ভাষা নাই। আজি মই কৈছে মহেন্দ্ৰ বৰঠাকুৰদেৱৰ কথা।

মহেন্দ্ৰ বৰঠাকুৰৰ মৃত্যুৰ লগে লগে অসমীয়া সাহিত্যত কাৰ্যতঃ এটা যুগৰ অন্ত পৰিল। অন্ত পৰিল যথেষ্ট ত্যাগ আৰু সাহসেহে মহেন্দ্ৰ বৰঠাকুৰদেৱে প্ৰায় অকলশৰেই গুৰি ব'ঠা ধৰা অসমীয়া নাট্য-সাহিত্যৰ এটা স্বৰ্ণাভ যুগৰ। আমাৰ জাতীয় মানসিকতাৰ নাট্য-সাহিত্যই দুঃখজনকভাৱে এতিয়াও পূৰ্ণ মৰ্যাদা পোৱা নাই। এগৰাকী 'সাহিত্যিক' আৰু এগৰাকী 'নাট্যকাৰ' আমি বেলেগ বেলেগ দৃষ্টিভংগীৰে চাবলৈ শিকি আছে। কিন্তু এনে এক পৰিবেশ-পৰিস্থিতিৰ মাজতো ৰাজহুৱা সন্মান, খ্যাতি, স্বীকৃতিলৈ গুৰুত্ব নিদি নিৰলসভাৱে নাট্য-সাহিত্যৰ চৰ্চাৰে মহেন্দ্ৰ বৰঠাকুৰদেৱে যেনেদৰে অসমীয়া ভাষা-সাহিত্যক সমৃদ্ধ কৰি থৈ গ'ল, তেনেদৰে সমৃদ্ধ কৰি থৈ যোৱা মানুহ আৰু বহু বেছি আছে বুলি মই নাভাবো। অথচ গল্প, উপন্যাস লিখাৰ প্ৰতিভা বা দক্ষতা যে তেওঁৰ নাছিল এনে নহয়; বৰঞ্চ আজিৰ প্ৰতিষ্ঠিত বহু অসমীয়া গল্পকাৰ, উপন্যাসিকতকৈ মহেন্দ্ৰ বৰঠাকুৰৰ প্ৰতিভা এইক্ষেত্ৰত বহুগুণে বেছিয়েই আছিল। আৰু মোৰ বাবে কিছু পৰিমাণে আনন্দ তথা সন্তুষ্টিৰ কথা এয়ে যে তেওঁৰ বিপুল গল্প প্ৰতিভাক অসমীয়া পাঠকৰ লগত চিনাকি কৰি দিয়াত ময়ো সামান্য পৰিমাণে হ'লেও অৰিহণা যোগাইছো, চিন্তামণি প্ৰকাশনৰ বেনাৰত অনুভৱ পৰাশৰৰ লগত যুটীয়াভাৱে মহেন্দ্ৰ বৰঠাকুৰৰ বিগত ছটা দশকৰ এগ গল্প সংকলন প্ৰকাশ কৰি।

আমাৰ বাবে আন এক সন্তুষ্টিৰ কথা এয়ে যে শেহতীয়াভাৱে মহেন্দ্ৰ বৰঠাকুৰৰ যোৱা সপ্তম উত্তৰ-পূব গ্ৰন্থমেলাত 'মহেন্দ্ৰ বৰঠাকুৰৰ ছয় দশকৰ নিৰ্বাচিত গল্প' শীৰ্ষক গ্ৰন্থখনে পাঠক সমাজৰ পৰাও যথেষ্ট সঁহাৰি লাভ কৰিছে। অৱশ্যে তেওঁৰ গল্প সংকলনখন প্ৰকাশ কৰিবলৈ উদ্যম লোৱাৰ পৰাই মহেন্দ্ৰ বৰঠাকুৰদেৱৰ লগত ভিন্ন উপলক্ষ্যত মোৰ চিনাকি হৈছিল আৰু সেই চিনাকিয়েই গঢ় দিয়া আমাৰ সম্পৰ্ক ক্ৰমাৎ গাঢ়ৰ পৰা গাঢ়তৰ হৈ গৈ মোৰ জীৱনৰ এক অবিস্মৰণীয় অভিজ্ঞতাত পৰিণত হৈছিল। মূৰত চুলি কম। ওঁঠৰ ওপৰত একোছা মিহি গোঁফেৰে হাঁহিমুখীয়া মানুহজন। এক শাস্ত সমাহিত চেহেৰা। স্থিতপ্ৰজ্ঞ চৰিত্ৰ। ইংৰাজীত ক'বলৈ হ'লে 'এ পাৰ্ফেক্ট জেণ্টেলমেন', এগৰাকী নিখুঁত ভদ্ৰলোক। এয়াই মহেন্দ্ৰ বৰঠাকুৰ। কৰ্কট ৰোগত আক্ৰান্ত হৈ কণ্ঠস্বৰ হেৰুৱাই পেলালেও মহেন্দ্ৰ বৰঠাকুৰদেৱে সাহস

আৰু উদ্যম হেৰুওৱা নাছিল। কণ্ঠস্বৰৰ বিকল্প কাগজ-কলমক সংগী কৰি লৈ তেওঁ লিখি লিখিয়েই আমাক বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত আগবাঢ়ি যোৱাৰ বাবে প্ৰেৰণা যোগাইছিল। দৰাচলতে তেওঁৰ বিপুল উৎসাহ আৰু চিৰ অপৰাজেয় মনুষ্যত্বৰ বাবেহে মহেন্দ্ৰ বৰঠাকুৰৰ ‘ছয় দশকৰ নিৰ্বাচিত গল্প’ সংকলনখন প্ৰকাশৰ মুখ দেখাটো সম্ভৱ হ’ল। স্পষ্ট মনত আছে— গ্ৰন্থখন উন্মোচনৰ দিনা তাৰ কপি হাতত লৈ তেওঁ আনন্দৰ চকুপানী টুকিছিল। তেওঁ দেখুৱাই থৈ গ’ল কেঞ্চাৰৰ হাতত মানুহ ধ্বংস হ’ব পাৰে, কিন্তু কেঞ্চাৰৰ ওচৰত মানুহ কেতিয়াও পৰাজিত নহয়।

ভেলেণ্টাইন ডে’ উদ্যাপনৰ যুক্তিযুক্ততা আছেনে ?

প্ৰতিবছৰেই ভেলেণ্টাইন ডে’ক লৈ ১৪ ফেব্ৰুৱাৰীৰ আগে-পিচে সমগ্ৰ ভাৰতজুৰি বিতৰ্কৰ সৃষ্টি হয়। ভেলেণ্টাইন ডে’ৰ গ্ৰহণযোগ্যতা আৰু বৰ্জনীয়তাক লৈয়েই এই বিতৰ্ক। একাংশই এই প্ৰেমৰ দিনটোক আঁকোৱালি লৈ ইয়াক উদ্যাপন কৰিব বিচৰাৰ বিপৰীতে আন একাংশই ভাৰতৰ ঐতিহ্য-পৰম্পৰাৰ দোহাই দি ইয়াৰ তীব্ৰ বিৰোধিতা কৰে। প্ৰেমৰ ভূমি ভাৰতবৰ্ষত প্ৰেমক এটা দিন বা এটা দিৱস উদ্যাপনৰ মাজত সীমাবদ্ধ কৰি ৰাখিব খোজাটো বাতুলতাহে মাথোন। কোনোবা এটা নিৰ্দিষ্ট দিন যদি প্ৰেমৰ দিৱস হিচাপে উদ্যাপন কৰিবই লাগে, তেনেহ’লে পূৰ্বে উত্থাপিত প্ৰস্তাৱ অনুসৰি আমি চৈয়দ আব্দুল মালিকৰ জন্ম দিনটোৱেই প্ৰেমৰ দিন হিচাপে উদ্যাপন কৰিব পাৰো। নাইবা অসমৰ জাতীয় জীৱনৰ বাবে এক ব’হাগেই হ’ব পাৰে

প্ৰেমৰ দিন। এইখিনিতে আমি মনত পেলাব লাগিব মহাত্মা গান্ধীৰ এটি সৱধান বাণীলৈ। বাহিৰৰ মুকলি বতাহ সোমাব পৰাকৈ আমি নিশ্চয় আমাৰ ঘৰৰ দুৱাৰ-খিৰিকীসমূহ খুলি ৰাখিব লাগে। কিন্তু তেনে কৰোতে চাব লাগিব যাতে বাহিৰৰ ধুমুহা বতাহজাক সোমাই আহি আমাক উৰুৱাই লৈ যাব নোৱাৰে। ভেলেণ্টাইন ডে'ৰ উদ্‌যাপনৰ নামত এতিয়া যে ৰাজহুৱা স্থানত কেতবোৰ দৃষ্টিকটু দৃশ্যৰ অৱতাৰণা হ'বলৈ লৈছে সেই কথা অস্বীকাৰ কৰিব নোৱাৰি। হয়তো তেনে দৃষ্টিকটু দৃশ্যবোৰেই সংঘাতৰ পৰিবেশ সৃষ্টিত অধিক অৰিহণা যোগাইছে। তদুপৰি বহুজাতিক প্ৰতিষ্ঠানবোৰে ভেলেণ্টাইন ডে'ৰ নামতে প্ৰতিবছৰে গ্ৰীটিংছ কাৰ্ডৰ জৰিয়তে আমাৰ ৰাজ্যৰ পৰা বা আমাৰ দেশৰ পৰা লুণ্ঠন কৰি নি আছে কোটি কোটি টকা। এনেদৰে কোনো এটা দিৱস উদ্‌যাপনৰ নামত বহুজাতিক প্ৰতিষ্ঠান একোটাৰ বহুতীয়া হৈ পৰাটোও নিশ্চয় সমৰ্থনযোগ্য হ'ব নোৱাৰে। সেয়ে সকলো দিশ বিবেচনা কৰি আমি নিশ্চয় মধ্যম পন্থা এটা গ্ৰহণ কৰা উচিত হ'ব। ভেলেণ্টাইন ডে'ৰ বিৰোধীসকলেও এই দিৱসক একেবাৰে অস্পৃশ্য হিচাপে গণ্য নকৰক আৰু ভেলেণ্টাইন ডে' সমৰ্থকসকলেও শালীনতাৰে ভেলেণ্টাইন ডে' উদ্‌যাপন কৰক। এয়াই বোধহয় হ'ব পাৰে যুগৰ আহুতানৰ প্ৰতি সন্তুলিত আহ্বান।

গোলকীয় উষ্ণতা বৃদ্ধি ৰোধৰ বাবে বৃক্ষৰোপণৰ সংকল্প লওঁ আহক

বিশ্ব ধ্বংসৰ আশংকাৰ মাজেৰে সময় অতিবাহিত হ'বলৈ ধৰিছে। অৱশ্যে এই আশংকা হলিউদৰ চিনেমাই দেখুওৱাৰ দৰে ২০১২ত বিশ্ব ধ্বংস হোৱাৰ আশংকা নহয়, অহা কেইটামান দশকৰ ভিতৰতে আমাৰ এই ধুনীয়া ধৰাখন সঁচাকৈয়ে ধ্বংস হৈ যোৱাৰ আশংকাহে। এই আশংকা মাতিছে প্ৰদূষণ নামৰ দানৱটোৱে। উদ্যোগ বিপ্লৱৰ প্ৰায় সমাপ্তৰালকৈ জন্মলাভ কৰা প্ৰদূষণ নামৰ দৈত্যটোৰ পোহপাল আৰু বৰ্ধনত পৰৱৰ্তী দিনবোৰত অৰিহণা যোগাইছিল জনসংখ্যাৰ অনিয়ন্ত্ৰিত বৃদ্ধি বা জনসংখ্যা বিস্ফোৰণেও। বিশ্বৰ বনাঞ্চলবোৰ ক্ৰমান্বয়ে জনাঞ্চলত পৰিণত হ'বলৈ ধৰাৰ লগে লগে প্ৰদূষণ দৈত্যক লেকাম লগাবলৈকো কোনো শক্তি নোহোৱা হ'ল। পৰিণতিত এই পৃথিৱীৰ আকাশ-বতাহ, মাটি-পানী, বায়ুমণ্ডল লাহে-লাহে গৰম হ'বলৈ আৰম্ভ কৰিলে। আহি

পৰিল এক নতুন বিপদ 'গোলকীয় উষ্ণতা'। গ্ল'বেল ৱাৰ্মিং বা গোলকীয় উষ্ণতাই বোধহয় সমাপ্তপ্রায় বৰ্ষটোৰ সৰ্বাধিক চৰ্চিত বিষয়। কাৰণ গোলকীয় উষ্ণতা নামৰ বায়ুমণ্ডলৰ উত্তাপ বঢ়া এই পৰিঘটনাই ইতিমধ্যে পৃথিৱীৰ পৰ্বত আৰু মেৰু অঞ্চলৰ বৰফ গলাবলৈ আৰম্ভ কৰিছে। হিমালয়ৰ হিমবাহসমূহ ক্ৰমে ক্ৰমে গলি সংকুচিত হৈ আহিছে আৰু এই ঘটনাই ভাবুকি মাতিছে ভাৰত, পাকিস্তান, নেপাল, ভূটান আদি দেশৰ হিমালয় নিৰ্ভৰ নদীসমূহলৈ। কোৱা বাছল্য, নদীকেন্দ্ৰিক সভ্যতাৰ পীঠস্থান এইকেইখন দেশৰ নদীসমূহ শুকাই গ'লে আটাইকেইখন দেশেই ধ্বংস হৈ যাব। আনহাতে মেৰু অঞ্চলৰ বৰফ গলা প্ৰক্ৰিয়াই বিপদ মাতিছে সাগৰপৰীয়া দেশসমূহলৈ। পৃথিৱীৰ দুই মেৰুত জমা হৈ থকা বিশাল পৰিমাণৰ বৰফ গলিবলৈ লোৱাৰ ফলত সমুদ্ৰপৃষ্ঠৰ উচ্চতা ধীৰে ধীৰে বাঢ়ি আহিছে আৰু সমুদ্ৰৰ এই বৰ্ধিত উচ্চতাই বাংলাদেশৰ নিচিনা সাগৰপৰীয়া ৰাষ্ট্ৰমূহৰ লগতে মালদ্বীপৰ দৰে দ্বীপৰাষ্ট্ৰসমূহলৈ মাতিছে অস্তিত্বৰ সংকট। সমুদ্ৰৰ বৰ্ধিত জলপৃষ্ঠই গ্ৰাস কৰি পেলাব নেকি এনেবোৰ দেশক? এনে সমাগত বিপদৰ বিষয়ে বিশ্ববাসীক সচেতন কৰি তুলিবলৈ ইতিমধ্যে মালদ্বীপে সমুদ্ৰ গৰ্ভত আৰু নেপাল হিমালয় শীৰ্ষত কেবিনেট বৈঠকো পাতিছে। কিন্তু এইবোৰ যেন কেৱল চমক সৃষ্টিৰ বাবে গ্ৰহণ কৰা পদক্ষেপহে হৈ ৰৈছে।

বাস্তৱিকতে আজিৰ পৃথিৱীত এই গোলকীয় উষ্ণতা ৰোধৰ বাবে প্ৰয়োজন হৈছে সংগঠিত জনমত আৰু দৃঢ় ৰাজনৈতিক পদক্ষেপৰ। বৰ্তমানৰ উন্নত, চহকী তথা উদ্যোগ প্ৰধান দেশসমূহে ইতিমধ্যে ব্যাপক উদ্যোগীকৰণৰ দ্বাৰা পৃথিৱীৰ বায়ুমণ্ডল প্ৰদূষিত কৰি পেলাইছে। ইয়াৰ পৰিণতিতে আহি পৰিছে গোলকীয় উষ্ণতাৰ দৰে ভয়াৱহ পৰিঘটনাসমূহ। আৰু এতিয়া জোঁৰ পুৰি হাত পোৱাৰ দৰে অৱস্থা আহি পৰাৰ পাছত উন্নত দেশৰ নেতৃবৰ্গই কৈছে সকলো দেশেই উন্নয়নী প্ৰক্ৰিয়া বা উদ্যোগীকৰণ হাস কৰি প্ৰদূষণ কমোৱা আৰু বায়ুমণ্ডলৰ উষ্ণতা হাস কৰাৰ কথা। ভাৰত আৰু চীনৰ নিচিনা বিশ্বৰ উদীয়মান আৰ্থিক শক্তিস্বৰূপ দেশসমূহে স্বাভাৱিকতেই এই কথা মানি লোৱা নাই। এনে এক পৰিস্থিতিতে সমগ্ৰ বিষয়টোক লৈ ৰাজনৈতিক অনৈক্য আহি পৰিছে। কিন্তু প্ৰদূষণ বা গোলকীয় উষ্ণতাই ৰাজনৈতিক ঐকমত্য

অহালৈ বাট চাই নাথাকে। ই নিজৰ সংহাৰী ভূমিকা অব্যাহত ৰাখিব। সেয়ে নেতাসকলৰ সিদ্ধান্ত বা পদক্ষেপলৈ বাট চাই নাথাকি আমি, সৰ্বসাধাৰণ জনগণে নিজেই কিবা এটা কৰিবৰ হ'ল। আনহাতে, এইখিনিতে প্ৰশ্ন উঠে, ইমান এটা জটিল বিষয়ত কি কৰিব পাৰে সৰ্বসাধাৰণ ৰাইজে বা সাধাৰণ জনগণে। পিছে এইক্ষেত্ৰত জনগণৰ কৰণীয়ও বহুখিনি থাকে। আমি সকলোৱে এটা কথা মনত ৰাখিব লাগিব যে প্ৰকৃতি এনে এক প্ৰণালী— যাৰ প্ৰতিক্ৰিয়া প্ৰকাশ কৰাৰ ক্ষমতা আছে। বাস্তৱিকতে আজিৰ গোলকীয় উষ্ণতা বৃদ্ধিৰ পৰিঘটনা প্ৰকৃতিয়ে প্ৰকাশ কৰা এই প্ৰতিক্ৰিয়াৰে অংশবিশেষ। তদুপৰি পৃথিৱী প্ৰদূষিত অকল ৰাষ্ট্ৰনেতা বা ৰাষ্ট্ৰৰ ৰাজনৈতিক নেতৃত্বয়েই কৰা নাই, সাধাৰণ জনগণেও কৰিছে। হয়তো ৰাষ্ট্ৰনেতা, ৰাষ্ট্ৰসংঘ বা ৰাষ্ট্ৰৰ ৰাজনৈতিক নেতৃত্বৰ উদ্যোগত এনে প্ৰদূষণ অধিক মাত্ৰাত হৈছে। কিন্তু অনিয়ন্ত্ৰিতভাৱে জনসংখ্যা বৃদ্ধি কৰি, জৰ্ঘ-মৰ্ঘে গছ-গছনি ধ্বংস কৰি আমি সাধাৰণ মানুহেও জানো প্ৰদূষণত অৰিহণা যোগোৱা নাই? আমি, মানুহোৰে কৰা সেই প্ৰায়শ্চিত্ত আমি মানুহেই কৰিব লাগিব আৰু সেই প্ৰায়শ্চিত্ত হ'ব বিৰামহীনভাৱে বৃক্ষৰোপণ প্ৰকৃতিয়ে নিজৰ মাজতেই নিজৰ বক্ষাকবচো তৈয়াৰ কৰি ৰাখিছে। সেই বক্ষাকবচ হৈছে গছ-গছনি, বিশেষকৈ চিৰসেউজ অৰণ্যনি। গছ ৰোৱাটো কাৰিকৰীভাৱে একো জটিল কাম নহয়। বৃক্ষৰোপণ কৰিবলৈ বহু ধনৰ আৱশ্যক নহয়। বৃক্ষৰোপণ কৰিবলৈ বিভিন্ন ৰাষ্ট্ৰৰ মাজত ৰাজনৈতিক ঐকমত্যৰ প্ৰয়োজন নাই। এই কামৰ বাবে নালাগে কোনো বিশেষ জ্ঞান বা প্ৰশিক্ষণ। তেনেহ'লে পলম কৰাৰ বা দ্বিধাগ্ৰস্ত হোৱাৰ কি প্ৰয়োজন। আহক, নতুন বছৰটোত বৃক্ষৰোপণক এটা প্ৰধান কৰ্তব্য হিচাপে গ্ৰহণ কৰিবলৈ আমি সংকল্পবদ্ধ হওঁ। আহক, আমি সংকল্পবদ্ধ হওঁ ব্যাপক বৃক্ষৰোপণেৰে পৃথিৱীখন সেউজ সুন্দৰ কৰাৰ লগতে গোলকীয় উষ্ণতা বৃদ্ধিৰ পৰা বিশ্ব সভ্যতাক ৰক্ষা কৰিবলৈ।

ভাৰত-চীনৰ মানুহে কিয় নচলাব মটৰগাড়ী ?

প্ৰাক্তন মাৰ্কিন ৰাষ্ট্ৰপতি জৰ্জ ডব্লিউ বুশ্বে তেওঁৰ দ্বিতীয়টো কাৰ্যকালৰ শেষৰফালে এযাৰ বিশেষ বিতৰ্কিক কথাৰে বিশ্ববাসীৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰাৰ লগতে বহুজনৰ মনত ক্ৰোধৰ সৃষ্টি কৰিছিল। মাৰ্কিন ৰাষ্ট্ৰপতিগৰাকীয়ে কৈছিল যে ভাৰত আৰু চীনৰ মানুহে শেহতীয়াকৈ বেছিকৈ খাবলৈ লৈছে আৰু ইয়াৰ পৰিণতিত সমগ্ৰ বিশ্ব খাদ্য সংকটৰ দিশত আগবাঢ়িছে। যি সময়ত মাৰ্কিন নাগৰিকে বছৰি এখন দেশৰ মানুহে খাব পৰাকৈ খাদ্য সামগ্ৰী কেৱল অপচয়েই কৰে, সেই সময়ত চীন বা ভাৰতৰ দুখীয়া জনসাধাৰণে ভোকৰ ভাতকেইটা খোৱাক লৈ মাৰ্কিন ৰাষ্ট্ৰপতিগৰাকীয়ে প্ৰকাশ কৰা মন্তব্যই স্বাভাৱিকতে সৃষ্টি কৰিছিল তীব্ৰ প্ৰতিক্ৰিয়াৰ। এই কথা সত্য যে ভাৰত আৰু চীনৰ মানুহে আজিকালি অলপ বেছিকৈ 'ভোগ' কৰে। বছৰ বছৰ ধৰি দৰিদ্ৰতাৰ

কৰাল গ্ৰাসত পোত গৈ থকাৰ পাছত এই দেশ দুখনৰ অৰ্থনীতিলৈ সামান্য উন্নতি ঘটিছে, বহুদিন ধৰি অনাহাৰে, অৰ্ধাহাৰে থকা মানুহখিনিৰ কিছুসংখ্যকে হয়তো পেট ভৰাই অকণমান খাদ্য খাবলৈ পাইছে। তাতেই চকু পুৰিছে বিশ্বৰ বৰককাই আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰ আৰু দেশখনৰ এই জঘন্য ঈৰ্ষা প্ৰকাশ পাইছে তদানীন্তন। ৰাষ্ট্ৰপতি বিশ্বৰ উক্তিৰ মাজেদি।

শেহতীয়াভাৱে যুক্তৰাষ্ট্ৰ বৰ্তমানৰ ৰাষ্ট্ৰপতি বাৰাক হুছেইন অ'বামায়ো কৰিছে অনুৰূপ এক মনস্তব্য। অৱশ্যে তেওঁ চীন-ভাৰতৰ মানুহৰ খাদ্যৰ প্ৰসংগটো অনা নাই, তেওঁ আনিছে এই দুই দেশৰ মানুহে গাড়ী কিনা প্ৰসংগটো। অ'বামাই অলপতে কৈছে যে চীন আৰু ভাৰতৰ মানুহে এতিয়া বেছিকৈ গাড়ী কিনিবলৈ লৈছে আৰু ইয়াৰ ফলত বিশ্ব ইন্ধন সংকট বা তেল সংকটৰ দিশত আগবাঢ়িছে, কিন্তু এইখিনিতে উত্থাপিত হয় এটা প্ৰশ্ন, যিটো প্ৰশ্ন বাৰাক অ'বামাই এৰাই গৈছে।

প্ৰায় এটা শতিকাবো অধিক কাল পূৰ্বেই বিশ্বত খৰুৱা তেলৰ আৱিষ্কাৰ হৈছিল। তেতিয়াৰ পৰাই ইউৰোপ আৰু আমেৰিকাই নিৰ্মমভাৱে এই ইন্ধন ব্যয় আৰু অপব্যয় কৰি আহিছে। ভাৰত আৰু চীনৰ প্ৰতিটো পৰিয়ালৰ হাতত একোখনকৈ গাড়ী পৰিবলৈও হয়তো আৰু বহু যুগ লাগিব। কিন্তু আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰ প্ৰতিজন ব্যক্তিৰ হাততেই কাহানিবাই একোখনকৈ গাড়ী আহি পৰিছে। বাস্তৱিকতে আজিৰ মাৰ্কিন সভ্যতা ইমান বেছি তেল নিৰ্ভৰ হৈ পৰিছে যে তেলৰ বাবেই ই উপসাগৰীয় যুদ্ধপৰ্যন্ত সৃষ্টি কৰিব লগা হৈছে। এনেদৰে তেল খৰচ কৰি কৰি যেতিয়া ইউৰোপ, আমেৰিকাই বিশ্বৰ তৈল ভাণ্ডাৰ প্ৰায় উদং কৰি পেলাইছে, তেতিয়া অ'বামাই দোষ দিছে ভাৰত আৰু চীনৰ গাড়ীৰ ক্ৰেতাসকলক।

অৰ্থনৈতিক উত্থানে ভাৰত আৰু চীনৰ একাংশ দৰিদ্ৰপিষ্ট লোকক যিদৰে অকণমান পেট ভৰাই খাবলৈ সুযোগ দিছে, তেনেকৈ দেশ দুখনৰ একাংশ মধ্যবিত্তক সুযোগ দিছে নিজৰ স্বপ্নৰ গাড়ীখন কিনিবলৈ দেশ দুখনত মটৰ গাড়ীৰ বিক্ৰী বাঢ়ি যোৱাৰ লগে লগে অট'ম'বাইল উদ্যোগৰ বিকাশ ঘটিছে, বিকাশ ঘটিছে পথ পৰিবহণৰ আন্তঃগাঁথনিৰ। মানুহৰ সঘন চলাচল আৰম্ভ হৈছে আৰু ইয়ে সুযোগ উলিয়াইছে নতুন নতুন তেলডিপ', ধাৰা,

আলিকাষৰীয়া হোটেল, ৰেষ্টুৰেণ্ট আদি স্থাপন হোৱাৰ। ফলশ্ৰুতিত অৰ্থনীতিলৈ আহিছে আন এক জোকাৰণি। এনে অৱস্থাত অ'বামাৰ নিৰ্দেশ মানি ভাৰত আৰু চীনৰ মানুহে মটৰ গাড়ী এৰি আকৌ গৰুগাড়ীত উঠিব লাগিব নেকি?

দৰাচলতে ভাৰত আৰু চীনৰ মানুহে অধিক গাড়ী ক্ৰয় কৰাতকৈও আমেৰিকাৰ বাবে বেছি মূৰ কামোৰণিৰ বিষয় হৈছে দেশ দুখনত থলুৱা মটৰ গাড়ী উদ্যোগ বিকশিত হৈ উঠাটোহে। যদিহে ভাৰত আৰু চীন মটৰ গাড়ীৰ বাবে আমেৰিকাৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল হৈ থাকিলহেঁতেন, দেশ দুখনে আমেৰিকাৰ পৰা বছৰি লাখ লাখ মটৰগাড়ী আমদানি কৰি থালিকহেঁতেন তেনেহ'লে অ'বামা মনে মনে থাকিলহেঁতেন। কিন্তু দুয়োখন দেশে মটৰগাড়ী ৰপ্তানি কৰাৰ সক্ষমতাও অৰ্জন কৰিছে। তাতেই জ্বলি-পকি উঠিছে 'বিগ ব্ৰাদাৰ' আমেৰিকা।

জীৱনেই আছিল যাৰ বাণী

১৯৩৮ৰ ১৪ আগষ্টত জন্মগ্ৰহণ কৰা প্ৰণৱিৰাম বৰুৱাৰ ২০১১ৰ ৮ ছেপ্টেম্বৰত পৰলোকপ্ৰাপ্তি ঘটে। ৭৩ বছৰীয়া এক জীৱন পৰিক্ৰমা। কিছুমান মৃত্যু আছে, যিবোৰ মৃত্যুৱে হৃদয় উদং কৰি থৈ যায়, জাতীয় জীৱনক বহু দুখীয়া কৰি থৈ যায়। সেইবোৰ মৃত্যুৱে দুৰ্ভাগ্য কঢ়িয়াই নানে; সেইবোৰ মৃত্যু নিজেই হৈ আছে একো-একোটা বিৰাট দুৰ্যোগ বা দুৰ্ভাগ্য।

প্ৰণৱিৰাম বৰুৱাৰ মৃত্যুও আমাৰ বাবে, অসমীয়া জাতিৰ বাবে তেনে এক দুৰ্যোগ, এক দুৰ্ভাগ্য। ব্যক্তিগতভাৱে এই মৃত্যুৱে তেওঁৰ আত্মীয়, তেওঁৰ ঘনিষ্ঠ, তেওঁৰ গুণমুগ্ধসকলৰ হৃদয় উদং কৰি থৈ গ'ল আৰু অসমৰ জাতীয় জীৱনক সামগ্ৰিকভাৱে কৰি থৈ গ'ল বহু দুখীয়া। কাৰণ, প্ৰণৱিৰাম বৰুৱা এগৰাকী গীতিকাৰ, সংগীত সাধক, গায়ক বা সাংস্কৃতিক কৰ্মীয়েই নাছিল; তেওঁ আছিল এক পৰম্পৰাৰ সাধক, যন্ত্ৰযুগৰ ভয়াৱহ কোলাহলৰ মাজত

নিৰিবিলি জীৱনৰ এক বিৰল সাধনাৰ পৰম্পৰা ৰক্ষা কৰিছিল তেওঁ। লগতে কৰিছিল তেনে পৰম্পৰাৰ উৎকৰ্ষ সাধনাৰো নিৰলস প্ৰচেষ্টা, যি পৰম্পৰা তেওঁ লাভ কৰিছিল পিতৃ পাৰ্বতিপ্ৰসাদৰ পৰা।

পিতৃ পৰিয়ালৰ পৰা উত্তৰাধিকাৰীসূত্ৰে তেওঁ যে অকল এক সাংস্কৃতিক নিচিনা আৰ্থিক সচ্ছলতাও। কিন্তু সেই সচ্ছলতা বা চাহ বাগিচাৰ মালিকানা তেওঁৰ বাবে আছিল তুচ্ছ বিষয়। দেহৰ নহয়, মানুহৰ আত্মাৰ আহাৰ বিচাৰি তেওঁ সাবটি লৈছিল সাংস্কৃতিক পৰম্পৰাক। সেয়ে কুৰ্তা-পায়জামা পৰিধান কৰি তেওঁ সদায় সাধাৰণ মানুহৰ মাজত থাকি কাম কৰি গৈছিল সাধাৰণ মানুহৰ দৰেই।

অসমীয়া জাতিলৈ বা অসমৰ জাতীয় জীৱনলৈ প্ৰণৱিৰাম বৰুৱাৰ অৱদান কি? এনে প্ৰশ্নৰ উত্থাপনেই নিশ্চয় ধৃষ্টতাৰ পৰিচায়ক হ'ব। যাৰ অৱদান আকাশৰ তৰাৰ দৰেই সীমাহীন, তেওঁৰ অৱদান কি বুলি এক সীমাবদ্ধ প্ৰশ্ন কৰাটো নিশ্চয় ধৃষ্টতা। কিন্তু তাৰ মাজতো এটা কথা দ্বিধাহীনভাৱে ক'ব পাৰি যে গীতিকবি পাৰ্বতিপ্ৰসাদ বৰুৱাৰ গীতসমূহৰ সংৰক্ষণ আৰু প্ৰচাৰ-প্ৰসাৰৰ হকে তেওঁ যিখিনি অহোপুৰুষাৰ্থ কৰিছিল, সেয়া আছিল আমাৰ প্ৰতি তেওঁৰ শ্ৰেষ্ঠ অৱদান। পিতৃ সম্পাদৰ সংৰক্ষণ তথা সংবৰ্ধনা নিঃসন্দেহে পুত্ৰৰ পবিত্ৰ কৰ্তব্য। সেইফালৰ পৰা চাবলৈ গ'লে পাৰ্বতিপ্ৰসাদৰ গীতৰ সংৰক্ষণ আৰু সম্বৰ্ধনা প্ৰণৱিৰাম বৰুৱাৰ বাবে আছিল অৱশ্যে কৰণীয় কৰ্তব্য কিন্তু প্ৰণৱিৰাম বৰুৱাই এইক্ষেত্ৰত নিজৰ কৰ্মৰাজি অকল পিতৃৰ প্ৰতি পুত্ৰৰ কৰ্তব্য পৰ্যায়তে সীমাবদ্ধ ৰখা নাছিল। তেওঁ ইয়াক লৈ গৈছিল জাতীয় কৰ্তব্যৰ পৰ্যায়লৈ। ইয়াৰ অন্যথাই হয়তো পাৰ্বতিপ্ৰসাদৰ অৰ্ধ সহস্ৰাধিক সুৰোৰোপিত গীত আমি নাপালোহেঁতেন। অকল এয়াই নহয়, অসমৰ বিভিন্ন ঠাইত, ভাৰতৰ বিভিন্ন ঠাইত, আনকি বিশ্বৰো চুকে-কোণে পাৰ্বতিপ্ৰসাদৰ গীতৰ কৰ্মশালা অনুষ্ঠিত কৰি অসমীয়া সংগীতক বিশ্বপৰ্যায়লৈ লৈ যোৱাৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰণৱিৰাম বৰুৱাই যি তৎপৰতা দেখুৱাইছিল সেয়া আছিল অবিস্মৰণীয়। অকল পাৰ্বতিপ্ৰসাদৰ গীতেই নহয়, তেওঁৰ অন্যতম মানসপুত্ৰ জোনাকীমেলৰ প্ৰচাৰ-প্ৰসাৰৰ ক্ষেত্ৰতো ব্যাপক তৎপৰতা প্ৰদৰ্শন কৰি প্ৰণৱিৰাম বৰুৱাই অন্য এক চহকী তথা ব্যতিক্ৰমী পৰম্পৰাৰ কৰ্ষণ কৰিছিল।

সেয়া আছিল প্ৰকৃতিৰ লগত মানুহৰ আত্মীয়তা স্থাপনৰ সাধনা। সহধৰ্মিতা। আছিল প্ৰণৱিৰাম বৰুৱাৰ চৰিত্ৰৰ অন্য এক উল্লেখযোগ্য দিশ। মহানগৰীৰ দীৰ্ঘদিনীয়া বাসিন্দা হৈও তেওঁ যান্ত্ৰিক হৈ যোৱা নাছিল। ব্যক্তিগতভাৱে মই নিজেও একাধিকাৰ তেওঁৰ সান্নিধ্য লাভ কৰিছিলো আৰু তেওঁৰ সহধৰ্মিতাৰ স্বৰূপ উপলব্ধি কৰিছিলো। মোৰ সাংবাদিক বন্ধু এজনে জনোৱামতে জীৱনৰ শেষ দিনটোলৈকে তেওঁ নিজতকৈও ভূপেন হাজৰিকাৰ স্বাস্থ্যক লৈহে অধিক চিন্তিত আছিল আৰু অসমৰ সংবাদ মাধ্যমক অনুৰোধ জনাইছিল ভূপেন হাজৰিকাক অসমলৈ ঘূৰাই অনাৰ সপক্ষে জনমত সৃষ্টি কৰিবলৈ। হয়তো এই সহধৰ্মিতাৰ বাবেই তেওঁ নিজৰ আয়ুসৰ পৰাও কেইবছৰমান ভূপেন হাজৰিকাক দি গ'লগৈ। এনে এজন ব্যক্তিৰ বাবে অসম আৰু অসমীয়াই আৰু কিমান যুগ অপেক্ষা কৰিব লাগিব, সেয়া সময়হে ক'ব।

মটৰ চাইকেল দুৰ্ঘটনা ৰোধত পিতৃ-মাতৃৰ দায়িত্ববোধ

মহম্মদ আয়াজউদ্দিন। ১৯ বছৰীয়া এই যুৱকজনে ২০১১ৰ ১৭ ছেপ্টেম্বৰত হায়দৰাবাদৰ এপ'ল' হাস্পাতালত জীৱনৰ শেষ নিশ্বাস ত্যাগ কৰে। মৃত্যুৰ কাৰণ স্পৰ্টছ বাইক। হয়, অত্যাধুনিক তথা ব্যয়বহুল এইখন মটৰ চাইকেলেৰে ১১ ছেপ্টেম্বৰত হায়দৰাবাদ চহৰৰ আউটাৰ ৰিং ৰোডত সংঘটিত পথ দুৰ্ঘটনাত পতিত হৈ আয়াজউদ্দিনে জীৱন নাটৰ সামৰণি মাৰিবলগীয়া হ'ল। মাত্ৰ তিনিদিন পূৰ্বে ক্ৰয় কৰা এই মটৰচাইকেলখনেৰে যুৱকজনে তেওঁৰ সমনীয়া ভ্ৰাতৃ আজমলউৰ ৰহমানৰ সৈতে বিমানবন্দৰৰ ব্যস্ত পথটোৰে তীব্ৰ গতিত গৈ থকা অৱস্থাতে নিয়ন্ত্ৰণ হেৰুৱাই পথত বাগৰি পৰে। ঘটনাস্থলীতে মৃত্যু হয় ১৬ বছৰীয়া আজমলউৰ। পিছত গুৰুতৰভাৱে আহত আয়াজউদ্দিনক ভৰ্তি কৰোৱা হয় বিখ্যাত এপ'ল' হাস্পাতালত। ছদিন পূৰ্বে মৃত্যুৰ সৈতে যুঁজি অৱশেষত মৃত্যুৰ কোলাত ঢলি পৰিবলগীয়া হয় এই যুৱকজন। অকালতে মটৰ চাইকেল দুৰ্ঘটনাত পতিত হৈ মৃত্যুক সাৰি ল'বলগীয়া হোৱা যুৱকজন আন কোনো নহয়, তেওঁ হ'ল ভাৰতীয় ক্ৰিকেট দলৰ প্ৰাক্তন অধিনায়ক মহম্মদ আজহাৰউদ্দিনৰ কনিষ্ঠ পুত্ৰ। আজহাৰউদ্দিনৰ প্ৰথমা পত্নী মৌবিনৰ দুই পুত্ৰৰ কনিষ্ঠ আয়াজউদ্দিনৰ মৃত্যুৰ সংবাদে সকলোৰে মনত গভীৰ শোকৰ ছাঁ পেলোৱাইছে। পেলোৱাটো স্বাভাৱিক। কিন্তু এনেধৰণৰ

দুৰ্ঘটনা যে ভাৰতত প্ৰতিটো মুহূৰ্ততে সংঘটিত হৈ আছে, সেই বিষয়ে কিন্তু ভাবিবলৈ কাৰোৰে আহৰি নাই। ভাৰতত প্ৰতি ঘণ্টাত ১৫ জন লোকৰ মৃত্যু হয় পথ দুৰ্ঘটনাত। অৰ্থাৎ প্ৰতি চাৰি মিনিটৰ অন্তৰালত এজন লোকৰ মৃত্যু হয় পথ দুৰ্ঘটনাত। ইয়াৰে অধিকাংশই হ'ল মটৰচাইকেল দুৰ্ঘটনা। আনহাতে মৃতকৰ ভিতৰত যুৱক-যুৱতীৰ সংখ্যাই অধিক। প্ৰায়ভাগৰেই বয়স ২০ বছৰৰ তলৰ।

কোনো তাৰকা অথবা তাৰকাৰ সন্তান দুৰ্ঘটনাগ্ৰস্ত হৈ মৃত্যু হ'লে সকলোৱে তাক লৈ শোক প্ৰকাশ কৰে। অথচ আমাৰ চকুৰ সন্মুখত দুৰ্ঘটনাত পতিত হৈ মৃত্যু হোৱাৰ সময়তো কিন্তু আমি ভাবি নাচাওঁ যে সকলোৰে পৰিয়ালত এদিন এনে শোকাকুল পৰিৱেশৰ সৃষ্টি হ'ব পাৰে। কোনো এজন আত্মীয়ই চিৰজীৱনৰ বাবে বিদায় ল'ব। আজিকালি অধিকাংশ পিতৃ-মাতৃয়ে সন্তানক মটৰ চাইকেল বা গাড়ী আদি কিনি দি গৰ্ববোধ কৰে। কিমান দামত কিনি দিছে সেইবোৰ ওচৰ-চুবুৰীয়াৰ আগত প্ৰকাশ কৰিবলৈ সুযোগৰ অপেক্ষাত থাকে। সুযোগ পালেই এইবোৰ কৈ আত্মতুষ্টি লাভ কৰে। আনে তেওঁৰ কথাত কৰ্ণপাত কৰিছে নে নাই, তালৈ ভ্ৰক্ষেপ নাই। অথচ সেইসকল লোকেই আহি এদিন তেওঁক সাস্থনা দিবলগীয়া হয়।

ভাৰতত প্ৰতি ঘণ্টাত ১৫ জন লোকৰ দুৰ্ঘটনাত পতিত হৈ মৃত্যু হোৱাৰ লগতে ৫৮ জন গুৰুতৰভাৱে আহত হয়। ৰাষ্ট্ৰীয় ঘাইপথ আৰু স্থল পৰিবহণ দপ্তৰ আৰু কেন্দ্ৰীয় স্বাস্থ্য দপ্তৰৰ শেহতীয়া প্ৰতিবেদনত এই তথ্য প্ৰকাশ পাইছে। প্ৰতি বছৰে পথ দুৰ্ঘটনাত প্ৰাণ হেৰুওৱা লোকৰ সংখ্যা ৩০ৰ পৰা ৩৫ হাজাৰলৈ বৃদ্ধি পাবলৈ ধৰিছে। পথ দুৰ্ঘটনাত ৩৩ শতাংশই হ'ল মটৰ চাইকেল দুৰ্ঘটনা। ২০০৯ত পথ দুৰ্ঘটনাত পতিত হৈ ১,২৫,৬৬০ জন লোকৰ মৃত্যু হৈছিল। আনহাতে, গুৰুতৰভাৱে আহত লোকৰ সংখ্যা আছিল ৫,১৫,৪৫৮ জন। ২০০৯ৰ এন চি আৰ বিৰ তথ্যমতে, ৩৮.৩ শতাংশ দুৰ্ঘটনা চহৰ অঞ্চলত সংঘটিত হোৱাৰ বিপৰীতে গ্ৰামাঞ্চলত হৈছে ৬১.৭ শতাংশ।

ইতিমধ্যে বিশ্বৰ এশখন দেশত পথ দুৰ্ঘটনাত প্ৰতিৰোধৰ বাবে বিভিন্ন আঁচনি গ্ৰহণ কৰা হৈছে। এই আঁচনিসমূহক সামৰি নাম দিয়া হৈছে 'ডিকেড

অৱ একচন ফৰ ৰোড ছেফটী-২০১১-২০'। কিন্তু ভাৰতত এতিয়াও গ্ৰহণ কৰা হোৱা নাই কোনো পৰিকল্পনা। ট্ৰেফিক আইন আছে যদিও সেইবোৰ বাস্তৱ ক্ষেত্ৰত কাৰ্যকৰী হোৱা পৰিলক্ষিত নহয়। ৰঙা লাইট জ্বলিলেও পথত ট্ৰেফিক পুলিচেই ভংগ কৰে কঠোৰ আইন। ৰক্ষকেই যেতিয়া ভক্ষকৰ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰে, তেতিয়া জানো কাৰোবাৰ কৰিবলৈ কিবা থাকে। সকলোৱে নিজৰ মতে চলে। খোজকাটি যোৱা লোকসকলে পথ অতিক্ৰমৰ সময়ত নিয়ম মতে প্ৰথমতে তেওঁ পথ অতিক্ৰমৰ সুযোগ দিব লাগে যদিও বাস্তৱ ক্ষেত্ৰত ইয়াৰ এখন বিপৰীত প্ৰতিচ্ছবিৰে দেখিবলৈ পাওঁ। সকলোৱে আগত যাব বিচাৰে। ৰাজপথ হৈ পৰিছে প্ৰতিযোগিতাতথলী। কোনে, কিমান বেগাই যাব পাৰে, তাৰেই যেন প্ৰতিযোগিতা। য'ত প্ৰতিযোগিতাৰ প্ৰয়োজন নাই, তাতো অনৰ্থক প্ৰতিযোগিতা। হয়তো এনে প্ৰতিযোগিতাত সকলোৱে আগত থাকিবলৈ গৈ বহুতে আদৰ্শত জীৱনৰ বস্তুগছি নুমুৰাবলৈ বাধ্য হৈছে।

আজিকালি সন্তানক মটৰচাইকেল কিনি দি প্ৰায়ভাগ পিতৃ-মাতৃৰ লগতে অভিভাৱকসকলে গৰ্ববোধ কৰে। আনকি দহ-বাৰ বছৰীয়া ল'ৰা-ছোৱালীকো মটৰচাইকেল কিনি দিছে বিভিন্ন অজুহাতত। অজুহাতৰ যেন অন্ত নাই। কোনোবাই যদি টিউচনৰ বাবে কিনি দিছে, আন কোনোৱে আকৌ কলেজলৈ যাবলৈহে দিছে। একাংশ অভিভাৱক আছে, যিসকলে 'ষ্টেটাছ'ৰ বাবে সন্তানক মটৰচাইকেল কিনি দিয়ে। 'আদাক দেখি উঠিল গা কেঁতুৰীয়ে বোলে মোকো খা'ৰ লেখীয়া হৈছে। অমুকৰ ল'ৰা এক লাখ টকীয়া মটৰচাইকেল কিনিছে, গতিকে নিজৰ সন্তানক পাঁচ লাখ টকীয়া কিনি দিছে নিজকে ধনী বুলি প্ৰতিপন্ন কৰিবলৈ। আভিজাত্যৰ টোত উটি গৈ যে সন্তানক মৃত্যুৰ মুখলৈ ঠেলি দিছে, সেয়া কিন্তু ভাবিবলৈ কাৰোৱে আহৰি নাই। যিসকল পিতৃ-মাতৃ বা অভিভাৱকে কম বয়সীয়া সন্তানক লাখটকীয়া মটৰচাইকেল কিনি দি গৌৰৱবোধ অথবা আত্মতুষ্টি লাভ কৰিছে, তেওঁলোকে কিন্তু এসময়ত অনুতপ্ত হ'বলগীয়া পৰিস্থিতিৰ সৃষ্টি হয়। যেতিয়া সন্তানটোৱে অনাহকতে ৰাজপথত প্ৰতিযোগিতাত নামি দ্ৰুতগতিত মটৰচাইকেল চলায়, তেতিয়া কেনে পৰিস্থিতিৰ সৃষ্টি হ'ব পাৰে, সেয়া ভাবি নোচোৱাৰ বাবেই এতিয়া বহুতৰ জীৱনবস্তু অকালতে নুমুৰাইছে। মটৰ চাইকেল ভালদৰে পৰ্যবেক্ষণ কৰিহে।

মংগোলীয়ালৈ গৈ অভিভূত হ'লো

নিজ দেশক প্ৰতিনিধিত্ব কৰি বিদেশলৈ যোৱাৰ স্মৃতি চিৰস্মৰণীয়। কাৰণ দেশৰ সন্মান বক্ষা কৰাৰ দায়িত্ব লাভ কৰাটো নাগৰিক হিচাপে গৌৰৱৰ কথা।

মংগোলীয়াৰ ৰাজধানী চহৰ উলানবাটাৰত যোৱা ২০১০ৰ মে'ৰ পহিলা সপ্তাহত অনুষ্ঠিত এছিয়ান শক্তি উত্তোলন প্ৰতিযোগিতাৰ ভাৰতীয় দলৰ মেনেজাৰ হিচাপে উপস্থিত থকাৰ সৌভাগ্য ঘটিছিল। ৩৬ জনীয়া আমাৰ ভাৰতীয় দলে ২৮ এপ্ৰিলৰ দুপৰ নিশা নতুন দিল্লীৰ ইন্দিৰা গান্ধী আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বিমানবন্দৰৰ পৰা যাত্ৰা আৰম্ভ কৰে। দলত আছিল আই পি এফৰ মিডিয়া মেনেজাৰ, অসমৰ ক্ৰীড়া সাংবাদিক কুলপ্ৰদীপ ভাগৱতীও। এয়াৰ চীনৰ বিমানখন তিনি বজাত নতুন দিল্লীৰ পৰা ৰাওনা হয় বেইজিং অভিমুখে। পূৰ্ণ নিশা হোৱাত বিমানত বহিয়ে সমূহ যাত্ৰীয়ে এগিলাছ শীতল পানী খাই চকু মুদি দিলে। আমাৰ যাত্ৰা অবিৰতভাৱে প্ৰায় সাত ঘণ্টা হ'ব বুলি

বিমান পৰিচাৰিকাই জনালে। চাৰি ঘণ্টামান পিচত বিমানৰ সুন্দৰী পৰিচাৰিকাই জগাই দিয়াৰ লগতে বেড-টি যাচিলে। ইতিমধ্যে সূৰ্য স্বৰূপত নীলা আকাশত দেখা গৈছে। আধাঘণ্টা পাচত বিমানতে বেকফাষ্টো কৰিলো। দহ মান বজাত বিমানখন বেইজিং বিমানবন্দৰত অৱতৰণ কৰিলে। ঘড়ী চাই দেখো ২৯ এপ্ৰিলৰ পুৱা দহ বাজিছে। বিমানৰ পৰা নামি বেইজিং টাৰ্মিনেলত ভৰি থ'লো। বিমানবন্দৰতো দেখি চকু খৰ হৈ ব'ল। কি যে অত্যাধুনিক প্ৰযুক্তিৰে নিৰ্মাণ কৰা হৈছে এই বিমানবন্দৰটো। বেইজিং অলিম্পিকৰ সময়তে দৃষ্টিনন্দন বৃহৎ পৰিসৰৰ এই ৮ বিমানবন্দৰটো সজোৱা হৈছে। বিমানবন্দৰৰ ঘড়ী চাই দেখিলো ১২.৩০ বাজিছে। চীন ভাৰততকৈ ২.৩০ ঘণ্টা আগুৱাই থাকে। আমিও ঘড়ী মিলাই ল'লো। মংগোলীয়ালৈ যিহেতু দিল্লীৰ পৰা পোনপটীয়া বিমান নাই সেয়ে আমি বেইজিঙৰ পৰা যাব লাগিব। আনহাতে বেইজিঙৰ পৰা মংগোলীয়ালৈ প্ৰতিদিনে পুৱা ৮.৩০ আৰু ১০ বজাতে দুখন বিমান যায়। বেইজিঙৰ আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বিমানবন্দৰৰ পৰা বাহিবলৈ আহিবৰ বাবে ভিতৰতে মেট্ৰ' ৰে'ল চলাচল কৰে। দূৰত্বও প্ৰায় তিনি কিলোমিটাৰ হ'ব। বিমানবন্দৰৰ পৰা আমি পোনে পোনে গ'লো পঞ্চতাৰকা হোটেল জিনহাংষ্টান আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় হোটেললৈ। হোটেলখন অলিম্পিকৰ সময়তেই নিৰ্মাণ কৰা হৈছিল আৰু খেলুৱৈ-বিষয়াসকলক বখা হৈছিল। দিনৰ ২.৩০ বজাত হোটেলত উপস্থিত হৈ গা ধুই সতেজ হৈ বেইজিং চহৰ পৰিভ্ৰমণৰ সূচী লোৱা হ'ল। চীনত ভাষাৰ বৰ সমস্যা হয়। কাৰণ ইংৰাজী কোৱা লোক একেবাৰে কম। বিয়লি তিনি বজাত আমি হোটেলৰ পৰা যাত্ৰা আৰম্ভ কৰিলো বিশ্ববিখ্যাত চীনৰ প্ৰাচীৰ পৰিদৰ্শন কৰিবলৈ। 'চাইনাৱাল'ৰূপে পৰিচিত এই ঐতিহাসিক স্থাপত্যৰ বিষয়ে নতুনকৈ কোৱাৰ প্ৰয়োজন নাই। চীনক বিদেশী আক্ৰমণৰ পৰা ৰক্ষা কৰিবৰ বাবেই এই প্ৰাচীৰ নিৰ্মাণ কৰা হৈছিল যি পৰৱৰ্তী সময়ত বিশ্বখ্যাত হোৱাৰ লগতে পৰ্যটকৰ আকৰ্ষণীয় স্থল হিচাপে পৰিগণিত হয়। ঘূৰি আহোতে বেইজিং চহৰৰ দৃষ্টিনন্দন আলোকসজ্জা উপভোগ কৰি মন্ত্ৰমুগ্ধ হ'লো। ৩০ এপ্ৰিলৰ পুৱা পুনৰ বেইজিং বিমান বন্দৰত উপস্থিত হৈ মংগোলীয়গামী বিমানত উঠো। ২.৩০ ঘণ্টাৰ পিচত আমি উপস্থিত হওঁ উলানবাটাৰৰ চিংগিছখান বিমানবন্দৰত দিল্লীত যেতিয়া উৎকট গৰমে

অসহনীয় কৰি তুলিছিল তেতিয়া বেইজিঙৰ শীতল বতাহে আমাৰ দেহ-মন পুলকিত কৰি তুলিছিল। আনহাতে উলানবাটাৰত উপস্থিত হৈ হাড় কঁপোৱা ঠাণ্ডাই পুহ মাহৰ পৰিৱেশত আমাক জীপাল কৰিলে। বিমানবন্দৰৰ বাহিৰত আমাক আদৰাৰ বাবে আয়োজক উপস্থিত আছিল। বাহিৰত আহি থিয় দিওঁতেই প্ৰাকৃতিক মনোৰম দৃশ্য তথা পৰিৱেশে মন মুহিলে। পৰ্বতৰ ওপৰৰ সেউজীয়া ওখ-চাপৰ সমতল ভূমি। আকাশ পৰিষ্কাৰ। নাই কোনো প্ৰদূষণ। আধা ঘণ্টা বাছত গৈ আমি উপস্থিত হ'লো আমাৰ দল থাকিবলগা পঞ্চতাবাকা হোটেল 'বায়নগল'ত। একেবাৰে চহৰৰ মাজমজিয়াত অৱস্থিত।

কমত সোমাই সতেজ হৈ লৈ প্ৰথমে ডলাৰৰ পৰা মংগোলীয়াৰ কাৰেনচি 'টুগৰুগ' হাতত ল'লো। আমাৰ এটকা মানে মংগোলীয়াৰ ২৮ টুগৰুগ। কিন্তু বস্ত্ৰৰ দামৰ ক্ষেত্ৰত আমাতকৈ অলপ চ'ৰা। ইয়াত কিন্তু ইংৰাজী বুজি পোৱা আৰু ক'বপৰা পেছাদাৰী মানুহহে আছে— হোটেল, ৰেষ্টোৰাঁ, দোকানত। খাদ্য আমাৰ ভাৰতৰ দৰেই। কেৱল মচলা, তেল আৰু নিমখ কম। বাট-পথ সুন্দৰ। গণতান্ত্ৰিক চৰকাৰ থকা দেশখনৰ জনসংখ্যা অৱশ্যে কম। মূলতঃ বৌদ্ধধৰ্মৰ লোক আছে মংগোলীয়াত। বিশ্বৰ পৰ্য্যটকৰ আকৰ্ষণস্থলী মংগোলীয়াৰ মূল আকৰ্ষণেই হৈছে শীতল আৰু প্ৰদূষণমুক্ত পৰিৱেশ। হোটেল, ৰেষ্টোৰাঁ, স্পিৎমলসমূহত বিশ্বস্তৰৰ। কোনোধৰণৰ কুটাঘাত সৃষ্টি নোহোৱাত চহৰখনত শান্তি বিৰাজমান। নিয়ম-নীতি সকলোৱে মানি চলে। মংগোলীয়াবাসীক একত্ৰিত কৰা চিংগিছখান দেশবাসীৰ জাতীয় নায়ক। উলানবাটাৰ মংগোলীয়াৰ ৰাজধানী স্থানীয় লোকৰ লগতে চীন আৰু ৰাছিয়াৰ ব্যৱসায়ী পৰিয়ালে ইয়াত বসবাস কৰে। বছৰৰ প্ৰায় আঠ মাহে উলানবাটাৰ বৰফেৰে আবৃত হৈ থাকে। আমিও কাষৰীয়া পাহাৰত বৰফ দেখিছিলো। তদুপৰি নদীৰ পানীয়ে মাজে মাজে বৰফৰ ৰূপ লৈছে। দিল্লীত যেতিয়া উত্তাপ ৪৪ ডিগ্ৰী হৈছিল তেতিয়া মংগোলীয়াত এই পৰিৱেশ পাই আশ্বিত হ'লো। স্থানীয় লোকৰ মতে এয়া তেওঁলোকৰ গ্ৰীষ্ম বতৰ। তাৰমানে শীতকাল মংগোলীয়াত কেনেকুৱা হ'ব? আধুনিক চহৰখনৰ বাসিন্দাসকলে সাজসজ্জাত গুৰুত্ব দিয়ে। ডেকা-বুঢ়া, পুৰুষ-মহিলা সকলোৱে চকুত লগা সাজ পিন্ধি থাকে। মংগোলীয়াৰ কলা-সংস্কৃতি ঐতিহ্য বহনকাৰী

উলানবাটাৰত কেইবাটাও আধুনিক নাটঘৰ আছে। য'ত নিয়মিতভাৱে নাট প্ৰদৰ্শন হয়। তদুপৰি পৰম্পৰাগত বাদ্যৰ আদৰ এতিয়াও আছে। সংগীতৰ গ্ৰন্থসমূহে স্বকীয় বাদ্যৰে পেছাদাৰী অনুষ্ঠান পৰিৱেশন কৰে। ব্যৱসায়িক প্ৰতিষ্ঠানবোৰত পুৰুষতকৈ সুন্দৰী মহিলা বেছি। মংগোলীয়াতো আমি বিচাৰি পালো ভাৰতীয়ক। উলানবাটাৰ পঞ্চতাৰকা হোটেলত 'তাজমহল' নামে এখন ভাৰতীয় ৰেষ্টোৰাঁ আছে। একেদৰে চহৰৰ বিখ্যাত শ্বপিংমল ইউ বি মাৰ্কেটত 'দিল্লী দৰবাৰ' নামে আন এখন ৰেষ্টোৰাঁ আছে। আমি দুয়োখনলৈ গৈ খাদ্য গ্ৰহণ কৰিছিলো। ৰেষ্টোৰাঁ দুখনৰ ৰান্ধনিহে ভাৰতীয়। বাকী কৰ্মচাৰী স্থানীয়। কিন্তু কৰ্মচাৰীসকলে ভাৰতীয় সাজ-পাৰ পিন্ধি আছে। হোটেলৰ গৰাকীয়ে জনোৱামতে মংগোলীয়ালৈ ভাৰতীয় পৰ্যটক নাহে যদিও বৃটিছ পৰ্যটকে ভাৰতীয় খাদ্য গ্ৰহণ কৰিবলৈ ইয়াত ভিৰ কৰে। কথাটো জানি বৰ ভাল লাগিল। মংগোলীয়াত বিশ্বৰ শ্ৰেষ্ঠ গৰম কাপোৰ 'কাছমিৰা' পোৱা যায়। অৱশ্যে দামো বহুত। তদুপৰি ড্ৰাইফুডৰ বাবে উলানবাটাৰ বিখ্যাত বিশ্বৰ পৰ্যটকেৰে ভৰি থকা মংগোলীয়াত হোটেল, ৰেষ্টোৰাঁ, বাৰ আদিৰ ব্যৱসাতে গুৰুত্ব লাভ কৰি উন্নত হৈছে। স্থানীয় ডেকা-গাভৰুৱে এই ব্যৱসায়তে নিয়োজিত হৈ আছে। নিজৰ ইতিহাসক আধুনিক ৰূপ দি মংগোলীয়াবাসীয়ে বিশ্বত পৰিচিত হোৱাৰ লগতে সুন্দৰ ব্যৱসায়ো কৰিছে। সেইক্ষেত্ৰত মংগোলীয়াবাসী আমাৰ আদৰ্শ হ'ব লাগে। প্ৰতিযোগিতাত এছিয়াৰ ১৭ খন দেশে অংশ লৈছিল আৰু ভাৰতীয় দলে সুন্দৰ প্ৰদৰ্শন কৰি ২২ টা পদক দখল কৰে। দলৰ সাফল্য আৰু মংগোলীয়াৰ মিঠা স্মৃতি লৈ পুনৰ বেইজিং হৈ আমি স্বদেশত উপস্থিত হ'লো।